

W czasie rozmów w siedzibie województwa – od lewej – Ondřej Klípa, Andrej Sulitka, Petr Adamec oraz Jiří Hrček.

Z A. Sulitką o refundacji dwujęzycznych tablic

OSTRAWA (mro) – Podsumowaniu doświadczeń z zeszłego roku i omówieniu spraw związanych z administrowaniem programu refundacji dwujęzycznych tablic w roku bieżącym poświęcone było wtorkowe spotkanie **Andreja Sulitki**, dyrektora sekretariatu Rady Rządu RC ds. Mniejszości Narodowych, pracownika sekretariatu **Ondřeja Klípy** z morawsko-śląskim wicehetmanem **Petrem Adamcem** oraz kierownikiem Wydziału Spraw Socjalnych Urzędu Wojewódzkiego **Jiřim Hrčkem**. Po rozmowach oficjalnych w siedzibie urzędu A. Sulitka

ze współpracownikiem odbył robocze spotkanie z szefem kancelarii Kongresu Polaków w RC **Romanem Kaszperem**, w trakcie którego poruszano aktualne problemy, nad którymi pracuje KP.

– *Środki finansowe z budżetu państwa na ten rok są przygotowane* – powiedział „GL” Andrej Sulitka, relacjonując spotkanie w urzędzie. – *Pieniądze zostają pod administracją województwa. Należy jednak spełniać pewne warunki, by zwrot kosztów związanych ze sporządzaniem tablic podwójnego nazewnictwa był przeprowadzony prawidłowo od strony formalnej. W przyszłości chcemy wystrzec się sytuacji składania wniosków przez gminy na ostatnią chwilę. Stąd uzgodniliśmy terminarz, kiedy województwo musi ogłosić wezwanie do składania wniosków czy na nowo wyszczególnić warunki.*

Interesowało nas, czy w przypad-

ku uszkodzenia tablic można żądać refundowania kosztów poniesionych za doprowadzenie ich do stanu początkowego. – *Oczywiście, że tak. Wszystko jedno, czy są to tablice na drodze, czy oznaczające gminę czy ulicę. Wszelkie koszty są wliczane do refundacji* – odpowiedział A. Sulitka. A jeśli chodzi o tablice na drogach pierwszej, drugiej i trzeciej klasy? – *Jeśli chodzi o kompetencje, to część dróg drugiej i trzeciej kategorii jest zarządzana tak przez województwo, jak przez gminy. Drogi pierwszej klasy są administrowane przez państwo. Jeśli gmina zdecyduje o wystawieniu tablic i weźmie na siebie koszty ich sporządzenia, to ma możliwość wnioskowania o refundację. Koszty będą zwrócone. Co do tego nie ma wątpliwości. W Urzędzie Wojewódzkim mówiliśmy o finansowych detalach związanych z tą sprawą* – dodał.

Do USA bez wiz

RC i USA podpisały w Waszyngtonie we wtorek memorandum w sprawie zniesienia wiz. Dzięki temu obywatele RC najprawdopodobniej już na przełomie października i listopada br. pojedą do USA bez wiz. Memorandum przy okazji wizyty czeskiego premiera **Mirka Topolanka** podpisali minister spraw wewnętrznych RC **Ivan Langer** i szef amerykańskiego Resortu ds. Bezpieczeństwa Krajowego **Michael Chertoff**. W zamian za zniesienie wiz Amerykanie chcą dostępu do danych podróży – zarówno biograficznych, jak i biometrycznych. Z bezwizowej możliwości odwiedzenia USA będą mogli skorzystać tylko ci obywatele RC, którzy mają tzw. paszport elektroniczny (a w nim m.in. cyfrową fotografię i mikroprocesor). (mro)

NIE POTWIERDZIŁY SIĘ TEORIE WŁODARZY MIEJSKICH O NISKIM POZIOMIE NAUCZANIA

Ponadprzeciętna polska szkoła

TRZYNIEC (hs) – *Temat polskiej szkoły w Trzyncu na Tarasie od przeszło roku nie schodzi ze szpałt regionalnych gazet. Planowane połączenie z PSP na ul. Dworcowej, czyli faktyczna likwidacja szkoły, wywołuje wiele emocji. Swoją decyzję władze miasta argumentują małą ilością dzieci oraz troską o jakość i warunki nauczania. Czy rzeczywiście poziom jest tak niski, jak sugerują niektórzy przedstawiciele Trzyncia?*

Pod koniec stycznia w szkole przeprowadzona była kontrola Czeskiej Inspekcji Szkolnej. W placówce gościli inspektorzy **Kazimierz Worek** oraz **Sárka Hanušová**. Wyniki kontroli dotarły do redakcji w tym tygodniu. Czy potwierdzają obawy włodarzy miejskich? W końcowej ocenie można przeczytać, że... z punktu widzenia przebiegu i wyników kształcenia w szkole przeważa poziom ponadprzeciętny (nadprůměrný). Szkoła utrzymuje bardzo dobry poziom. Ów poziom ponadprzeciętny jest określany jako ... *poziom, który nie wymaga zasadniczych zmian. Może służyć jako przykład dobrej praktyki.*

Z raportu inspekcji można się dowiedzieć, że szkoła naucza w klasach 1. i 6. wg własnego planu nauczania „Moja szkoła – kolorowy świat”. Zarówno organizacja nauczania, jak i formy i metody kształcenia umożliwiają jego pomyślną realizację. Również personalne zaplecze szkoły, zdaniem inspekcji,

jest zgodne z przepisami, ewentualne ryzyko związane z kwalifikacją nauczycieli jest minimalne i do usunięcia. Średnia wieku pedagogów w tej szkole wynosi 45 lat.

Atmosfera w szkole pozytywnie wpływa na wyniki uczniów. *Pozytywna atmosfera na oglądanych lekcjach była zbudowana na partnerskiej współpracy pomiędzy nauczycielami i uczniami. (...) W szkole nie zanotowano socjalno-patologicznych zjawisk* – zapisano w raporcie. W placówce, zdaniem inspekcji, nie brakuje fachowych klasopracowników. Wyposażenie wspiera kształcenie. Wyniki nauczania są widoczne. Uczniowie uczestniczą w ogólnokrajowych testach i wychodzą z nich jako przeciętni oraz ponadprzeciętni. *Szkoła ma przygotowaną strategię wspierania sukcesów uczniów. Jej realizacja jest pomyślna i może służyć jako przykład dobrej praktyki* – raport potwierdza, że o uczniach szkoła dba z należytą pieczołowitością i zaangażowaniem.

SEJMIKI GMINNE NA X ZGROMADZENIE OGÓLNE KONGRESU POLAKÓW

GMINA	MIEJSCE	DATA I GODZINA
Olbrachcice	Dom PZKO Olbrachcice	29. 2. 2008, godz. 16.30
Wędrynia	Dom PZKO Czytelnia	4. 3. 2008, godz. 16.00
Hawierzów	Dom PZKO Ha. Błędowice	5. 3. 2008, godz. 17.00
Mosty k. Jabłonkowa	Dom PZKO Mosty k. Jabłon.	5. 3. 2008, godz. 16.30
Trzyniec	Dom PZKO Stare Miasto	6. 3. 2008, godz. 16.00
Dąbrowa	Dom Narodowy Dąbrowa	8. 3. 2008, godz. 15.00
Nydek	Dom PZKO Nydek	9. 3. 2008, godz. 15.30
Łomna Dolna	Dom PZKO Łomna Dolna	9. 3. 2008, godz. 15.00
Bystrzyca	Dom PZKO Bystrzyca	9. 3. 2008, godz. 15.00
Gródek	Dom PZKO Gródek	9. 3. 2008, godz. 16.00
Nawsie	Dom PZKO Nawsie	9. 3. 2008, godz. 16.30
Bukowiec	Dom PZKO Bukowiec	9. 3. 2008, godz. 17.00
Czeski Cieszyń	Kongres Polaków w RC	10. 3. 2008, godz. 17.30
Karwina Nowe Miasto	Klub PZKO Karwina NM	11. 3. 2008, godz. 16.00
Karwina Frysztat	Dom PZKO Karwina Frysztat	12. 3. 2008, godz. 15.30
Sucha Górna	Świetlica PZKO Sucha Górna	13. 3. 2008, godz. 16.30
Trzycieź	Świetlica PZKO Trzycieź	13. 3. 2008, godz. 17.00

NIE KAŻDY ROK PODZIELNY PRZEZ CZTERY JEST ROKIEM PRZESTĘPNYM

Po czterech latach doczekaliśmy się znów premii w postaci dodatkowego dnia w kalendarzu. Obecnie stosowana rachuba lat przestępnych została wprowadzona w 1582 r. na podstawie bulli papieża Grzegorza XIII, według którego nasz kalendarz nazywany jest gregoriańskim. Zreformował on obowiązujący do tej pory kalendarz juliański, wprowadzony przez Juliusza Cezara. Również on uwzględnił lata przestępne, jednak był mniej dokładny, wobec czego rozbieżność między rokiem kalendarzowym a zwrotnikowym wynosiła 1 dobę na 128 lat. Błąd rachuby kalendarza gregoriańskiego będzie wynosił tylko 31 dni na 100 tys. lat, dzięki temu, że w kalendarzu tym przestępny nie jest każdy rok podzielny przez 4, lecz tylko taki, któ-

rego równocześnie nie można podzielić przez 100, z wyjątkiem lat podzielnych przez 400.

Ciekawy jest sposób, w jaki realizowano przejście z kalendarza juliańskiego na gregoriański. Skorygowanie powstałego opóźnienia nastąpiło

Dodatkowy dzień

najwcześniej we Włoszech, Hiszpanii, Portugalii i Polsce, gdzie pominięto 10 dni z października 1582 r. Celowo wybrano taki okres w roku liturgicznym, w którym jest najmniej świąt, aby nie zostały one pominięte w wyniku poprawki. W krajach protestanckich poprawki wprowadzano stopniowo.

Osoby urodzone 29 lutego czerpią z tego faktu korzyści, ale i mają też z tego powodu pewne trud-

ności. Korzystne jest to, że o ich „prawdziwych”, przypadających raz na 4 lata urodzinach, pamiętają z reguły nawet osoby zaliczane do grona niezbyt bliskich znajomych. A co jest irytujące? O tym mógłby opowiadać chociażby Michał, który jutro skończy 16 lat. Prawie każda osoba, która po raz pierwszy usłyszy o dacie jego urodzin, nie zapomni niby to dowcipnie stwierdzić: - *A więc ty właściwie będziesz miał dopiero 4 lata?!* Podobne doświadczenia ma Renata, która obchodzić będzie jutro 36. urodziny. Są też osoby, które raz na 4 lata obchodzą... imieniny. Według czeskiego kalendarza jest to Horymír, w polskim przypadają w tym dniu m.in. imieniny Dobrosiodła. Rzadkie imiona zasługują, jak widać, na wyjątkowy dzień w kalendarzu.

(dc)

Podwójnie tak, ale...

CIERLICKO (dc) – Rada Gminy na swym poniedziałkowym posiedzeniu uchwaliła budżet na bieżący rok. Najważniejszą inwestycją będzie budowa kanalizacji ściekowej na lewym brzegu Zapory Cierlickiej w ramach projektu „Czysta Olsa”. W budżecie przewidziane są też środki na wprowadzenie dwujęzycznych tablic w gminie, w myśl uchwały Rady Gminy z listopada ub. r. – *Obecnie będzie ogłoszony przetarg na ich realizację* – powiedziała „GL” wójt **Lydie Vašková**.

Nie udało się natomiast przeformułować wniosku, który wysunęła przewodnicząca Komisji ds. Mniejszości Narodowych **Barbara David** (Wspólnota), dotyczącego wydzielienia środków na wprowadzenie dwujęzycznego systemu informacyjno-orientacyjnego w gminie, czyli drogowskazów.

ciąg dalszy na str. 2

ogoda

CZWARTEK – Zachmurzenie umiarkowane. Rano możliwe mgły. Temperatura w nocy od 3 do -1 st., w dzień od 6 do 10 st. C. **PIĄTEK** – Zachmurzenie umiarkowane do dużego. Możliwe opady deszczu. Temperatura w nocy od 4 do 0 st., w dzień 5 do 9 st. C.

Znad Wisły

■ **Zagłuszał pielęgniarki.** Były premier Jarosław Kaczyński kazał w czerwcu 2007 r. zagłuszać telefony komórkowe w obrębie kancelarii premiera, bo jeden z pokoiów zajęły protestujące pielęgniarki – informuje „Gazeta Wyborcza”. Gazeta publikuje pismo – odtajnione przez premiera Donalda Tuska – w którym J. Kaczyński wydaje polecenie w tej sprawie ówczesnemu szefowi BOR, Andrzejowi Pawlikowskiemu. Gazeta przypomina, że jeszcze przed tygodniem Jarosław Kaczyński twierdził, iż zagłuszanie miało inne przyczyny, bo miało być związane z bezpieczeństwem państwa. Według „GW”, rząd uznał zachowanie pielęgniarek za okupację i by utrudnić im kontakt ze światem, użył urządzeń zagłuszających połączenia komórkowe.

■ **Przekrety w receptach.** Narodowy Fundusz Zdrowia odkrył zorganizowany proceder wyłudzenia pieniędzy na podstawie sfałszowanych recept – podaje „Dziennik”. Dochodzenie w tej sprawie prowadzi Centralne Biuro Śledcze. Gazeta dotarła do pisma szefa mazo-wieckiego oddziału NFZ Andrzeja Jacyna do rządu. – *Tylko na Mazowszu może chodzić o nieprawidłowości w wysokości około 12 milionów złotych, jednak podobnie może być w innych regionach Polski* – powiedział gazecie Jacyna. W procedurze wykrytym przez NFZ uczestniczą – „apteki ogólnodostępne, lekarze i zakłady opieki zdrowotnej” – pisze „Dziennik”. Oszustwo polega na tym, że lekarze wykorzystują numery PESEL swoich pacjentów bez ich wiedzy i wypisują recepty na leki refundowane.

■ **Złotousty.** Były prezydent Aleksander Kwaśniewski został laureatem 12. edycji plebiscytu radiowej „Trójki” za rok 2007. Nazwiska zwycięzców ogłoszono w Warszawie. Laureatów plebiscytu wybierają słuchacze III Programu Polskiego Radia. Nagradzane są najbardziej zaskakujące, bulwersujące, zabawne i trafne wypowiedzi polskich polityków. Słuchacze „Trójki” nagrodzili Kwaśniewskiego za wypowiedź: – *My wiemy, jak było i nie idźcie tą drogą! Jarosławie Kaczyński! Lechu Kaczyński! Ludwiku Dorn i Sabo! Nie idźcie tą drogą!*

■ **Według raportu Komisji Europejskiej polskie dzieci są najbardziej zagrożone ubóstwem wśród krajów UE.** Co czwarte dziecko w Polsce żyje w biedzie lub na skraju ubóstwa. 8 proc. rodzin w Polsce – w tym co czwarta rodzina wielodzietna – żyje poniżej minimum egzystencji. To sytuacja, w której nie wystarcza na zaspokojenie podstawowych potrzeb: jedzenie, odzież i utrzymanie mieszkania, nie mówiąc o wydatkach na wypoczynek, edukację czy kulturę. Dr Piotr Kurowski z Instytutu Pracy i Spraw Społecznych ocenia, że dane raportu KE nie są zaskakujące. Podkreśla, że ubóstwo dzieci, zwłaszcza w rodzinach wielodzietnych, to od kilku lat zjawisko stałe, związane z wysokimi kosztami utrzymania i wykształcenia dzieci.

■ **Grozi strajk „skarbowki”.** Pracownicy urzędów skarbowych grożą, że jeśli rząd nie znajdzie pieniędzy na podwyżki dla nich, pójdą w ślady protestujących niedawno celników i zaczną masowo brać zwolnienia lekarskie i urlopy na żądanie – donosi śródowny dziennik „Polska”. Według gazety, takie działania mogą na wiele dni sparaliżować system skarbowy. Tym bardziej że zbliża się czas rozliczeń PIT-ów za rok 2007. **Opr. (mro)**

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

FOT. ELŻBIETA PRZYCKO

Czesko-polskie patrole będą pilnować bezpieczeństwa po obu stronach granicy.

Patrole ruszyły w teren

CZ. CIESZYN / CIESZYN (ep) – Rozpoczęły służbę pierwsze polsko-czeskie patrole policyjne. Wyruszyły wczoraj w teren z siedziby Euroregionu Śląska Cieszyńskiego na Moście Przyjaźni. Patrolować będą całą Cieszyn, po obu stronach otwartej niedawno granicy. W uroczystej inauguracji wspólnych patroli wzięli udział między innymi komendanci Policji Wojewódzkiej w Katowicach i Ostrawie oraz władze obu miast. – *Wejście do strefy Schengen i zniesienie kontroli granicznej niesie ze sobą nie tylko korzyści, ale i niebezpieczeństwa – wiąże się bowiem z tą czarną strefą, którą policja zwalcza* – mówił wczoraj komendant wojewódzki policji w Katowicach, **Marek Karolczyk**. – *Od teraz czesko-polskie patrole będą dbały o wspólne bezpieczeństwo mieszkańców po obu stronach.*

Po oficjalnej inauguracji policjanci odmeldowali się swoim przełożonym i udali się radiowozami na patrol. Patrole udające się na polską stronę składają się z dwóch polskich funkcjonariuszy i jednego czeskiego, natomiast w RC patrolują dwaj czescy policjanci oraz jeden policjant polski. Funkcjonariusze uczestniczyli wcześniej w zorganizowanych dla nich kursach

nauki języka. Stróże prawa będą wspomagać zagranicznych kolegów szczególnie podczas kontroli czy interwencji z udziałem swoich rodaków.

Kaczki w hucie

TRZYNIEC (mro) – Dzikie kaczki, kormorany, zimorodki – to niektóre z siedmiu gatunków ptaków wodnych zamieszkujących sześciopółkilometrowy odcinek Olzy na terenie „Huty Trzyniec”. Potwierdziło to czwarte już z kolei liczenie ptaków odbywające się na terenie fabryki. Pomogła w tym holenderska organizacja „Wetlanda International”.

– *W tym roku naliczyliśmy najwięcej dzikich kaczek, bo aż 291, kormoranów było tylko 10* – powiedział odpowiedzialny za gospodarkę wodną Huty **Radim Klimša**. Ogółem na terenie zakładu naliczono 340 okazów ptaków wodnych. Potwierdza się przypuszczenie, że ptaki znajdują na terenie HT przyjazne środowisko, a zarazem zauważalne jest zmniejszenie się zanieczyszczenia środowiska, w tym i wody.

Prywatyzacja mieszkań w finale

ORŁOWA (mro) – Takie same warunki kupna mieszkań, jak te w pierwszej fali prywatyzacji, otrzymali mieszkańcy pięciu orłowskolutyńskich bloków (nr 759, 785, 836, 952 i 972) w wyniku decyzji radnych. – *Przeniesienie własności mieszkań na spółdzielnię „Orłowian” nie było możliwe w tym przypadku, gdyż w blokach tych wykupiono lokale już w 1990 roku* – powiedział „GL” **Radislav Mojžišek**, wiceburmistrz miasta.

Tak więc trzy pokoje z kuchnią zainteresowani mo-

gą nabyć za ok. 100 tys. kc, dwa pokoje z kuchnią za 80 tys., kawalerkę za nieco ponad 50 tys. kc. Tak samo jak w przypadku wcześniejszej prywatyzacji, w drodze przejścia praw majątkowych na spółdzielnię nowi właściciele są zobowiązani przestrzegać m.in. warunku niesprzedawania mieszkania w ciągu pierwszych pięciu lat.

Finał sprawy pięciu bloków oznacza, że miasto będzie zarządca mieszkań tylko w byłym domu hotelowym „Doubravan” i mieszkań socjalnych.

Ciekawostki

Jaką wodę?

Jaką wodę powinni pić parlamentarzyści w bufecie i restauracji Izby Deputowanych? Z kranu czy butelkowaną? Dyskusja na ten temat jeszcze bardziej podzieliła polityków w gorących tygodniach przed kwietniowymi wyborami. Spór o wodę wywołała propozycja deputowanych z partii komunistycznej, by w lokalach w gmachu izby niższej wprowadzić zakaz sprzedaży wody mineralnej w butelkach i podawać do stołu jedynie tę z kranu. A w Rzymie woda z kranu, przypominają autorzy tej inicjatywy, jest doskonała; piją ją dzieci w przedszkolach i szkołach i wszyscy mieszkańcy. Komunistycznych deputowanych zainspirował niedawny apel kurii kościelnej z Wenecji, która zachęcała mieszkańców tego miasta, by w czasie Wielkiego Postu zrezygnowali z kupowania wody w butelkach i pili tę z kranu. Dzięki temu, podkre-

ślono, pomoże się między innymi rozwiązać problem śmieci poprzez zmniejszenie liczby plastikowych odpadków. Pomysł ten poparł natychmiast burmistrz Wenecji Massimo Cacciari.

Indyk na Eurowizję

Indyk Dustin, kukielka z programów dla dzieci, będzie w maju reprezentować Irlandię na festiwalu piosenki Eurowizji. Tak zdecydowali w sobotni wieczór irlandzcy telewidzowie. W głosowaniu popularny indyk pobił na głowę pięcioro rywali. Dustin wykonał w asyście chóru i grupy tancerzy Irlandie Douze Points, muzyczną satyrę na piosenkarskie konkursy Eurowizji. Śpiewający z silnym dublińskim akcentem Dustin przyznaje, że nie ma żadnego talentu piosenkarskiego, a wobec tego ma dużą szansę na sukces w europejskim konkursie. Chociaż indyjska piosenka z pewnością nie wszystkim się na finale w Belgradzie spodoba,

moim zdaniem

ELŻBIETA PRZYCKO

Chwył patriotyczny

Wiele emocji wzbudziła ostatnio emitowana w polskiej telewizji reklama Fiata. W filmie znalazły się zdjęcia Jana Pawła II całującego ziemię, Lecha Wałęsy przy Okrągłym Stole, płonącego budynku podczas Powstania Warszawskiego, Janusza Korczaka, Krzysztofa Kieślowskiego, Krystyny Jandy, Zbigniewa Bońka. Po prostu czysta „polskość”. Na koniec hasło: *Fiat także jest częścią naszej historii*. Chodziło o układankę, która powodowałaby wzruszenie, dumę, radość, nostalgię, pozytywne wspomnienia. Podobne do tej patriotyczne reklamy od kilku lat sprzedają się w Ameryce.

Wideo jest częścią kampanii, którą agencja Leo Burnett stworzyła dla Fiata w trzech wersjach: włoskiej, francuskiej i polskiej. I choć wrze dyskusja o prawach autorskich do wykorzystania wizerunku, trzeba przyznać, że coś jest w tym przesłaniu, co przedstawia treści faktycznie należące do wszystkich, niezależnie od zastrzeżonych praw autorskich. A o wliczenie w poczet dóbr narodowych pewnie nikt się nie będzie awanturował. Reklama przy okazji poszerza krąg odbiorców. Czy nie o to właśnie chodzi reklamodawcy?

Oczywiście niejedynemu Polakowi uznał, że to tani chwyt patriotyczny, grubymi nićmi szyty – reklama sentymentalna, wyciskająca łzy i budząca dumę z faktu bycia Polakiem. A mnie się podoba. Za pieniądze Włochów przy okazji kampanii reklamowej powstał dobrze zrealizowany film promujący polskość. Darmo przecież oczekiwać takiej reklamy od polskiej klasy rządzącej – Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego takich clipów nie produkuje. Choć, szczerze mówiąc, oglądając po raz pierwszy tę reklamę spodziewałam się zobaczyć na końcu logo Instytutu Pamięci Narodowej... **przyczko@glosludu.cz**

Podwójnie tak, ale...

Dokończenie ze str. 1

Za wnioskiem głosowało tylko 3 z 15 radnych. Odrzucony został również podobny wniosek **Wawrzyńca Fójcika** (Cierlicka Koalicja), który nie określał jednak, że chodzi o drogowskazy dwujęzyczne. Ponieważ panują wątpliwości co do tego, czy na drogowskazy można otrzymać dotację państwową przeznaczoną na dwujęzyczność w gminach, zwróciliśmy się z tym pytaniem do Urzędu Wojewódzkiego w Ostrawie. **Jiří Hrček**, kierownik wydziału spraw socjalnych, w którego gestii leżą również sprawy dotacji, pisze w odpowiedzi m.in.: – *W myśl rozporządzenia Ministerstwa Spraw*

Wewnętrznych nr 326/2000 Dz.U. zmiana tablic na dwujęzyczne miała dotyczyć tylko miejsc publicznych (budynków, nazw gminy, ulic, może też chodzić o drogowskazy i strzałki). Zarazem przypominam, że nazwy w obydwu językach powinny się znajdować na jednej i tej samej tablicy, ten sam powinien być też typ i rozmiar czcionki.

Plany pod dyskusję

ORŁOWA (mro) – Jeszcze dziś i jutro można składać zastrzeżenia i wnioski do planu zagospodarowania przestrzennego Orłowej, udośćpionego do wglądu w wydziale budowlanym ratusza oraz na stronach internetowych miasta. Zmiana planu została wymuszona koniecznością dobudowania brakującej infrastruktury technicznej pod obecną i przyszłą zabudowę, zmianami szlaków komunikacyjnych (nowe rozwiązanie połączenia miasta z ulicą Ostrawską czy z drogą szybkiego ruchu R 67).

kolonistów francuskich osiadłych w Ameryce Północnej w XVII wieku. Rodzeństwo ma w sumie 40 dzieci i dochoowało się 46 wnucząt. Obecnie wielodzietne rodziny są w Kanadzie rzadkością.

Smaczno

36 naukowców z 15 krajów z powagą dyskutowało o wartościach odżywczych owadów i robaków, które są ponoć niezwykle bogate w minerały i proteiny i mogą być pełnowartościowym uzupełnieniem diety w sytuacjach kryzysowych takich jak susza czy nieurodzaj. Naukowcy zwracali uwagę na to, że w 90 krajach Afryki, Ameryki Łacińskiej i Azji spożywa się aż 1400 różnych gatunków insektów. Proponowali m.in., aby na statkach kosmicznych podawać astronautom pluskwy, a krajom, które dotknęła klęska głodu, regularnie dostarczać pomoc żywnościową w postaci robaczko-owadzych zapasów.

NA WIDOK KOMINIARZA ŁAPIEMY SIĘ ZA GUZIK. TRZYNASTEGO W PIĄTEK NIE ZAŁATWIAMY ŻADNEJ POWAŻNIEJSZEJ SPRAWY

Magiczna moc wróżb, liczb, talizmanów...

Wielu z nas wierzy w prorocze sny, magiczne daty, pechową trzynastkę i horoskopy. Staramy się nie wracać po zapomnianą rzecz, cieszymy się na widok kominiarza, a każdemu, nawet najrozsądniejszemu, przynajmniej raz w życiu zdarzyło się przejść na drugą stronę ulicy, kiedy drogę przebiegł mu czarny kot...

Szczęśliwa(?) data

Ludzie z liczbami mieli do czynienia od wielu tysięcy lat – badali je, posługiwali się, aby przepowiedzieć przyszłość. Powstała nawet nauka, zajmująca się określaniem osobowości człowieka na podstawie liczb – numerologia. Już Babilończycy i starożytni Egipcjanie wierzyli, że cyfry mają ukryte znaczenia. Jednym z pierwszych numerologów był Pitagoras. Ten żyjący w VI wieku p.n.e. grecki filozof, astrolog i matematyk uważał, iż za pomocą liczb można wyrazić wszystko.

Z dokładnej daty urodzenia (w której powinna się znaleźć ścisła godzina przyjścia na świat) czy z daty ślubu możemy się więc dowiedzieć, co czeka nas w przyszłości. Podczas gdy w pierwszym przypadku najczęściej pracy mają wróżki, numerolodzy lub astrologi, w drugim również urzędy stanu cywilnego. W dniach, które w mniemaniu niektórych mają sekretną moc, odbywa się bowiem najwięcej ślubów. W tym roku magiczne daty to 8, 22 oraz 28. 2. 2008, przed nami – 8, 22 i 28. 8. 2008.

Zdania astropsychologów czy wróżek, co do znaczenia dwójek i ósemek w dacie, są podzielone. Według praskiego numerologa **Jana Michala Čoltki**, dobrym dniem na wzięcie ślubu był 8 lutego, w sierpniu te „szczęśliwe daty” przypadają na dni 2, 8 i 20. Pani Ludmila, jedna z hawierzowskich karcciarek i numerologów, twierdzi zaś, iż magiczne daty zawierające wyłącznie dwójki i ósemki nie są odpowiednie do zmian w tym zasadniczym momencie życia (w tym przypadku ślubu). Liczby te oznaczają bowiem konflikty oraz problemy. W małżeń-

stwie nie zabraknie więc burz i kryzysów.

Trzynastego, w dodatku piątek

Z sondażu OBOP (Ośrodek Badań Opinii Publicznej) wynika, że co czwarty z nas wierzy, iż trzynastka przynosi pecha. W kulturze zachodniej symbolizuje ona dysharmonię, katastrofę, śmierć, ruinę, zdradę. W kartach tarota, służących do wróżenia, liczba ta oznacza śmierć. Dla osób, które wolą nie kusić złego losu, hotelarze pomijają 13. piętro i nie numerują tak pokoi. Ukłonem wobec przesądnych pasażerów linii lotniczych jest brak miejsc o numerze 13 w samolotach. W niektórych regionach Francji nie znakuje się domów tabliczkami posiadającymi tę liczbę. We Włoszech natomiast nie występuje ona w różnego rodzaju grach loteryjnych. Większość zachodnich kierowców nie chce mieć „13” w numerze rejestracyjnym, a w niektórych miastach nie jeżdżą tramwaje z tym numerem.

Właściwie nie wiadomo, skąd wzięły się obawy przed liczbą, która oddzielnie składa się z milej jedynki i szczęśliwej trójki. Ale jeszcze półtora wieku temu trzynastka kojarzyła się z szatanem i piekłem. W dalekiej przeszłości, kiedy czas mierzono rokiem księżycowym, trzynasty miesiąc zawsze był złowrogi. Symbolizował umieranie słońca.

Wierzenia i przesady nie dotyczą jednak tej jedynej liczby czy dnia (w tym roku piątek i w dodatku trzynastego przypada na 13 czerwcę).

Złap się za guzik...

Niechętnie przyznajemy się do wiary w przesady, ale tak na wszelki wypadek odpukujemy w niemalowane, nie odmawiamy ciężarnej kobiecie, bo może ona na nas rzucić urok, nie całujemy, nie witamy się, nie składamy sobie życzeń przez próg, który zawsze traktowany był jako miejsce krytyczne, granica domowego bezpieczeństwa. Za nim jest obcy świat i czyhają na nas zagrożenia. Nie wstawiamy lewą nogą, nie przechodzimy pod drabiną, dmuchamy na znalezioną monetę. To ma zapewnić jej rychłe rozmnożenie. Chuchamy także podczas gry na kostkę, aby wyrzucić potrzebną liczbę oczek. Jak uważają badacze zwyczajów, ludzie wierzą, że oddech lub dmuchnięcie są sposobem bogów na ożywienie istot. Technicznie kojarzone jest z duszą. Któż z nas nie wrzucał monety do rzeki, fontanny, jeziora, aby zapewnić sobie powrót w to miejsce? Zwyczaj ten wywodzi się ze starożytnej Grecji i Rzymu. Wierzono tam bowiem, że bogowie zamieszkujejący wodny świat oczekują od śmiertelników darów. Wielu z nas rokrocznie chowa do portfela łuskę z wigilijnego karpia, gdyż wierzymy, że przyniesie nam ona pieniądze.

W prezencie nie lubimy przyjmować chusteczek do nosa (bo oznaczają łzy), ani ostrych przedmiotów (bo zaostrzają stosunki z ofiarodawcą). Przed podróżą, aby była udana, przysiadamy na chwilę na krześle... Magiczną moc ma także nasza ukochana maskotka. Wystarczy na nią spojrzeć w chwili wątplenia we wła-

Słoń z podniesioną trąbą i w dodatku z bursztynem – to podwójne szczęście.

i zdrowiu, cieszą się przychylnością losu. Zdaniem ezoteryków, talizmany i amulety przekazują pozytywne wibracje, które napełniają właścicieli poczuciem spokoju i bezpieczeństwa. Talizman, w przeciwieństwie do amuletu, nie musi być noszony na szyi aby zapewnić ochronę człowiekowi. Talizmanami mogą być kamienie, kryształy, kryształki celtyckie lub inna mistyczna biżuteria. Talizmany i amulety to również specjalnie przygotowane grafiki, obrazy, w których zawarto moc chroniącą człowieka, zapewniającą mu dobrobyt, powodzenie, miłość, szczęście.

Podsumowanie

Psycholodzy twierdzą, że wiara w przepowiednie czy talizmany pozwala nam na lepsze rozumienie świata i pogodzenie się z tym, co niezrozumiałe. Kiedy powiemy sobie, że kominiarz przyniesie nam radość, to pod wpływem sugestii rzeczywiście możemy sprawić, że dzień będzie udany.

Wiele jest przykładów mówiących o wróżbach, śmiesznych przesadach czy magicznych danych, przesądów niedorzecznych, związanych z uroczystościami weselnymi, narodzinami dziecka, obchodami świąt. Nie przeszkadza nam brak logicznych argumentów na ich uzasadnienie. Ubarwiają nasze życie. A większość z nas, podobnie zresztą jak twierdzą osoby występujące w poniższej sondzie, mówi: coś w tym jest.

WANDA KULA

Sonda

1. Masz swoją magiczną datę, szczęśliwy lub feralny dzień w tygodniu? 2. Jesteś przesądna (przesądny)? 3. Masz swój talizman (amulet) na szczęście?

MARIA DOBROVOLNÁ, Ostrawa: 1. Magicznej daty nie mam, trzynastka w ogóle mnie „nie rusza”, piątki wręcz lubię, a z dni tygodnia wyróżniam takie, kiedy na dworze jest brzydko, plucha, a ja nie muszę się ruszać z domu i z dobrą książką, z orzeszkami pod ręką spędzam czas na wygodnym tapczanie... Obojętnie, czy to wtorek, czy sobota. 2. Trochę przesądna jestem, jak chyba każdy. Łapię się za guzik widząc kominiarza i szybko wymyślam jakieś życzenie. 3. Mam talizman, noszę na łańcuszku odpowiedni wisiołek – właśnie na szczęście.

MARIUSZ KOWALIK, Hawierzów: 1. Mam dwie magiczne daty: dzień ślubu, który odbył się 22. 2. 2002 roku, oraz narodziny córki – 3. 3. 2003 roku. Szczęśliwym dniem jest piątek, bo to koniec „roboczego” tygodnia i wyjeżdżam tradycyjnie wraz z rodziną na naszą daczę. 2. Twierdzę, że nie jestem przesądny. Kiedy jednak czarny kot przebiegnie mi drogę, obracam się i „symbolicznie” trzykrotnie spluwam przez ramię. Nie witam się też lub nie składam życzeń przez próg. 3. Moim talizmanem-maskotką jest mały pluszowy misiek, którego otrzymałem przed ślubem od żony.

HENRYKA ŻABIŃSKA, Stonawa: 1. Każdy dzień – kiedy rano potrafię wstać, kiedy chodzę, widzę i słyszę – uważam za dobry; staram się unikać nawet słowa FERALNY. 2. Staram się nie być. 3. Wszystko z bursztynu, wierzę w jego moc.

ELŻBIETA JANUSZ-VAVŘÍK, Karwina: 1. Magicznymi datami są dla mnie ważne wydarzenia w moim życiu a więc: pierwszy dzień w przedszkolu i szkole (pamiętam do dziś), z kolei 15 i 18 to urodziny, dzień matury, data ślubu. Zaliczam też do nich daty urodzin moich dzieci, wnuków – czyli w sumie same radosne wydarzenia. Moim ulubionym dniem jest sobota. Konkretnego, feralnego dnia, nie mam. Z zasady lubię myśleć pozytywnie. 2. Nie jestem przesądna, szukam racjonalnej podstawy do danego zdarzenia. 3. Nie posiadam amuletu, gdyż uważam, że nie ma przedmiotów obdarzonych siłą magiczną. Przedmiot nie może mnie uchronić od niepowodzeń, chorób, złodziei, nieszczęść itd.

JÓZEF WIERZGOŃ, Karwina: 1. Nie mam żadnej magicznej daty ani też feralnego dnia w tygodniu. Moimi ulubionymi dniami są sobota i niedziela. Mogę odwiedzać rodzinę i znajomych przyjaciół, chętnie uczestniczę w różnego rodzaju imprezach kulturalnych. 2. – 3. Nie jestem przesądny, nie posiadam też żadnego talizmanu na szczęście. Szczęście dla mnie stanowi zdrowie, pogoda ducha, wnuki i dobrzy przyjaciele.

BEATA KUREK, Orłowa: 1. Wierzę w magiczną moc trzynastki, wierzę, że pająk i kominiarz przynoszą szczęście, kiedy przez drogę przebiegnie mi czarny kot, to cofam się o trzy kroki... Nie wierzę natomiast w żadne magiczne daty. 2. Jestem przesądna. 3. Talizmany jakoś nie chcą przynosić mi szczęścia. Może dlatego, że specjalnie w nie nie wierzę. Dostałam od znajomych egipskiego skarabeusza i nosiłam go przez jakiś czas, ale nie byłam mile zaskakiwana zmianami, które powinny w tym czasie w moim życiu się wydarzyć. Uważam, że talizman może być częścią szczęścia, ale tylko wtedy, kiedy wie się, co się robi i dlaczego.

PIOTR ŚULEŃ, Karwina: 1. Magiczna data – 21. 5. 1998. Wyszędłem wtedy cało i zdrowo z wypadku drogowego, szczęśliwy dzień – niedziela, feralny – środa. 2. Raczej w przesady i wróżby nie wierzę i nie kieruję się tym w życiu. Jednak na framudze drzwi umocowałem podkowę, która podobno przynosi szczęście i nigdy nie wstaję z łóżka lewą nogą. 3. Myślę, że miło jest mieć nadzieję, że jakiś drobiazg może przynieść szczęście, dobry nastrój. Od kilku lat noszę przy sobie srebrny, wykonany ręcznie mój znak zodiaku.

(wak)

marionetki

FELIETON HALINY SIKORY

„Marynko, lokrystapana, co ty tu robisz?” – Mąż Marynki stanął w drzwiach obozostro zdziwiony. Marynka siedziała w żłobie i czytała „Głos Ludu”. Poniekąd utrudniała jej to Mućka, która bardzo chciała przeczytać Kronikę Rodzinną. Wiadomo, rubryka, od której wielu czytelników zaczyna lekturę. I co ona, Mućka, miałaby być gorsza? Obok Marynki stał termos z herbatą i koszyk z jedzeniem.

„Marynko, zlituj się, co ty tu robisz?”

„Czytóm ‘Głos Ludu’. Nie rozumiem, czemu się dziwisz. Dyć jo dycki o tym czasie czytóm ‘Głos Ludu’”.

„Ja, ale przewaźnie w kuchni abo w obywuaku” – Mąż Marynki był coraz bardziej zaniepokojony.

„A ty czytosz we wychodku, a też ci nie wypómnióm, że potym musimz po tobie skłudzać” – na ripostę nie trzeba było długo czekać. Mąż Marynki przez chwilę zaniemówił, już planował wyskoczyć z jakimś atakiem, wiadomo, to najlepsza obrona. Ale uświadomił sobie, że jak zaczną się klócić, to nie dowie się, co jego żona robi w żłobie z „Głosem Ludu”. Uspokoił się więc i powiedział dyplomatycznie: „Tak jo se postaróm ty gazety po sobie skłudzać. A powidyż mi, czymu czytosz ‘Głos’ we żłobie”.

„Bo tu mnie nie nóndzie Prezesowo” – odpowiedziała prawie szeptem Marynka.

„A mogym se siednóć ku tobie?” – zapytał Mąż Marynki.

„Siadej, czymu byś ni móg. Dyć żłób je nasz wspólny, Mućka też”.

„‘Głos Ludu’ też”.

„‘Głos Ludu’ też je wspólny”.

I tak siedzieli i czytali sobie przez ramię. Mućka przyglądała im się swoimi wielkimi ślípami i czas od czasu próbowała językiem złapać za „Hyde Park”.

„A co se stało, że Prezesowo by zaś dzisio miała przisć?” – zapytał po chwili Mąż Marynki.

„Chcesz kawę?” – zapytała Marynka i nie czekając na odpowiedź naląła do zakrętki termosu i podała Mężowi. „To nie wysz, że uchwolili, że nie bedóm popiyrac ty bloczki na jedzynie, strawenki?”

„No to je temat dlo Prezesowej. To by zaś było – a sobie danie zniżyli, przidali se na platach, a biydnych ludzi chcóm obiyrać o tych dwacet bloczków na miesińc”.

„To ja. Ale je to prowda” – powiedziała Marynka.

„Prowda można ajja, ale my, co my sóm na pyndzyi, i tak żodne bloczki nie dostowómy. A u Prezesowej też biydy ni ma” – skonstatował Mąż Marynki.

„Ni ma. Ale wysz jak to je, óna se dycki bedzie biła o tych inszych”.

„No, głównie jak może pokozac, że óna mo prowde”.

W tym momencie pies zaczął ujadać i czyjeś kroki zbliżały się do obory. Marynka z Mężem spojrzeli po sobie i obaj w tym samym momencie wyszeptali: „Prezesowo!” Szybko ukryli się w żłobie i przykryli sianem. W tym momencie właśnie do obory weszła Prezesowa. Nie widząc nikogo powiedziała do siebie: „Na dyć żech ich słyszała”. I właśnie wtedy Mućka postanowiła przeczytać program telewizyjny i rzuciła pyskiem siano, którym przykryła się Marynka razem z Mężem. Prezesowa poczuła się nieswojo: „No wyicie co, kulturalni ludzie to robióm w łóžku” – odpowiedziała wychodząc. „A we waszym wieku!”

sikorova@glosludu.cz

Bloczki w żłobie

Pamiętnik ze strychu

Głosik zszedł ze strychu i niósł w rękę małą książeczkę. Ludmiłka natychmiast podbiegła zaciekawiona.

- Co tam masz? - zapytała i zabrała mu przez ramię niecierpliwie.

- Znalazłem na strychu. Musi to być strasznie stare - odpowiedział jej Głosik.

- Ale co to jest? - niecierpliwiła się Ludmiłka.

- Nie wiem - odpowiedział Głosik i rozsiadł się ze swoim skarbem w foteliku. Tuż obok niego usiadła Ludmiłka. Przejrzeli parę stron.

- Jaki fajny pamiętnik! - zawołała Ludmiłka, która bardzo szybko odgadła, co to za książeczka.

- Skąd wiesz, że to pamiętnik? - zapytał Głosik.

- Jak to, skąd? Popatrz na wierszyki: „Na górze róże, na dole bzy, nie kochaj chłopców, bo to są psy” - zacytowała Ludmiłka.

- Jakież bzdurne wierszyki feministyczne i tyle - obruszył się Głosik.

- Ty zawsze musisz być na nie? Zobacz tutaj: „Na pamiętkę z lat szkolnych Marysia”. I co to też może być innego, jak pamiętnik - zauważyła Ludmiłka.

- Rzeczywiście, pamiętnik - zdumiał się Głosik.

Zanurzyli się w lekturze. Podziwiali pomysłowe wierszyki i jeszcze ciekawsze obrazki. Widać było, że ktoś sobie dał zależeć na tym, by pamiętnik długo służył.

- Ciekawe, do kogo należy - zamysłił się Głosik.

Zaczęli więc szukać śladów, które doprowadziłyby ich do właściciela pamiętnika.

- To jest jak szukanie igły w stogu siana - niecierpliwili się Głosik.

- Przestań narzekać, przecież

mamy wspaniałą wskazówkę, przy wpisach znajdują się przecież daty! - zauważyła Ludmiłka.

I tak powoli, po nitce doszli do kłębka. Wszystko wskazywało na to, że Głosik znalazł na strychu pamiętnik Redaktorka.

- No, no, no. Kto by powiedział, że Redaktorka miał tyle koleżanek. Nie wygląda na takiego, co to go tylko dziewczyny interesują za bardzo. A tutaj, zobacz, same dziewczynki i wszystkie chcą, by o nich pamiętał w przyszłości - zauważył Głosik.

- Ciekawe, czy pamięta o nich. Wiesz co, położymy mu pamiętnik na biurku i zobaczymy, jaka będzie jego reakcja - wpadła na świetny pomysł Ludmiłka.

I tak też zrobili. Redaktorka na pewno miło wspomni swoje dzieciństwo. A wy, czytelnicy drodzy, macie swoje pamiętniki? A może rodzice mają i pozwolą wam je pooglądać! To wspaniała zabawa i wiele można się dowiedzieć o swoich rodzicach. Polecam.

KROPKA

Rubrykę przygotowała:

HALINA SIKORA

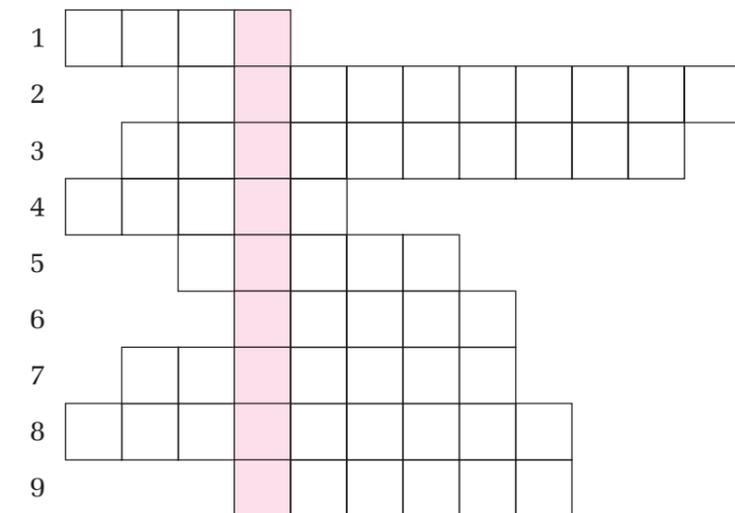
Pod kontrolą

Wyobraźcie sobie, że otrzymujecie pałę z matematyki, a wasi rodzice wiedzą o tym tuż po zakończeniu lekcji. Albo postanowicie pójść na wagary i ta wiadomość natychmiast dociera do rodziców. Niemożliwe? W Polsce już blisko 200 szkół zainstalowało elektroniczny dziennik. Dzięki niemu rodzice mogą na bieżąco przez Internet kontrolować postępy w nauce swoich dzieci.

Specjalny program komputerowy kieruje osobistym kontem każdego ucznia. Jego zawartość mogą sprawdzać jedynie rodzice. Nauczyciele wpisują tam oceny i uwagi na temat nieobecności i zachowania w szkole. Logując się w sieci, rodzice mogą już w kilkanaście minut po zakończeniu lekcji sprawdzić, czy ich dziecko było na niej obecne i czy dostało jakiś stopień.

Nagroda dla Moniki

Dziękujemy bardzo za nadesłane rozwiązania do naszej ostatniej krzyżówki. Spośród nadesłanych odpowiedzi wylosowaliśmy jedną, a jej autorka otrzymuje nagrodę. W redakcji czeka ona na **Monikę Michejdę** z Bystrzycy. Monika wysłała do nas rozwiązanie pocztą elektroniczną. Zapraszamy do odbioru nagrody!

▲ Krzyżówka z Brzechwą

Dzisiaj mamy dla Was krzyżówkę, w której wystarczy uzupełnić fragmenty wierszy Jana Brzechwy. Wyrazy, które wstawicie zamiast kropek, umieśćcie w naszej krzyżówce. Jeżeli będziecie mieli wątpliwości, poproście rodziców o pomoc. Na pewno większość z tych wierszy znaję na pamięć. Na rozwiązanie, prawdziwe imię Jana Brzechwy, czekamy do końca przyszłego tygodnia. Nagrody czekają!

1. Idzie ... i po kolei napotkane rzeczy klei.
2. ... w kącie stała i wciąż tak opowiadała.
3. Entliczek - ..., czerwony stoliczek, a na tym stoliczku pleciony koszyczek.
4. Piotruś nie był dzisiaj w szkole, Antek zrobił dziurę w...
5. Niech mi każdy powie szczerze, skąd się wzięły dziury w...
6. Wybiera się ... za morze, ale wybrać się nie może.
7. Pan ... wlaź na tyczkę i przedrzeźnia ogrodniczkę.
8. Na ... w dzień targowy takie słyszy się rozmowy:
9. Grzebień zęby szczerzy, a szczotka się jeży: „Czesz się, Jerzy, jak...”.

Głosikowa Korespondencja

Bal przedszkolaków

Przedszkole w Trzyńcu na Tarasie tętni życiem. Pod koniec tegorocznego karnawału odbył się tu tradycyjnie Bal Maskowy połączony z uroczystością Dnia Babci i Dziadka.

Program rozpoczął korowód pięknych masek. Dzieci przekazały swoje życzenia w formie pięknych piosenek, wierszyków i tańców. Pokazy nagradzane były gromkimi, serdecznymi brawami.

Babciom i Dziadkom przedszkolaki wręczyły także pomysłowe laurki i zaprosiły ich do siebie, gdzie w rytm śląskich melodii prawie wszyscy ruszyli w tany. Nie zabrakło smacznego bufetu, loterii oraz ciekawych gier i zabaw prowadzonych przez panie nauczycielki.

Pragniemy tą drogą serdecznie podziękować organizatorom za przygotowanie tej udanej imprezy

oraz życzyć im i sobie, by nasze polskie przedszkole nadal rozkwitało, a liczba dzieci na przekór nieyżczli-

wym co najmniej nie malała.

Babcie i Dziadkowie dzieci
Przedszkola na Tarasie

Karnawał 2008

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komeńskiego 4, 737 01 Czeski Cieszyn. Pisząc do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysyłać można także pod e-mail: sikorova@glosludu.cz, z dopiskiem Głosik.

DOMY I ŚWIETLICE PZKO (45)

Wędrynia

Po założeniu Koła PZKO w Wędrynie dnia 16 listopada 1947 roku, jego pierwszym prezesem został **Adolf Pytlik**, dyrektor tamtejszej szkoły. Siedziba pezetkaowców znajduje się w budynku byłej Czytelni Katolickiej, w którym w okresie przed drugą wojną światową znalazły swoją siedzibę również inne polskie organizacje. Wybudowanie budynku poprzedzało powołanie do życia w roku 1896 stowarzyszenia Czytelnia Katolicka.

Na przełomie lat 1921 i 1922 rozpoczęto budowę. W roku 1924 budynek oddano do użytku. W okresie międzywojennym i powojennym jego głównym gospodarzem był **Józef Wałaski**, który koncentrował swoje działania na opiece nad budynkiem, w którym mieściła się także polska biblioteka. W czasach okupacji niemieckiej Czytelnia została zamknię-

ta. W roku 1964 rozbudowano tutejszą kuchnię. W grudniu 1983 roku Rada Miejska w Trzyńcu uchwaliła, że PZKO Wędrynia stanie się właścicielem byłej Czytelni. W latach 90. wewnątrz poddano zaplanowanemu na szeroką skalę remontowi i modernizacji z wykorzystaniem środków własnych, jak również niemałej pomocy finansowej Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” z siedzibą w Warszawie.

Wewnątrz znajduje się duża sala ze sceną zdolna pomieścić co najmniej 250 ludzi oraz szereg mniejszych pomieszczeń i restauracja, którą Koło wynajmuje jednemu ze swoich członków. Niedawno na budynku z odnowioną elewacją umieszczono napis „PZKO” oraz dwujęzyczną tablicę „Dom Kultury Czytelnia”.

CZESŁAW GAMROT

Siedziba PZKO w Wędrynie może poszczycić się bogatą historią.

Jak powiedzieć

Miły Lojzku!

Jo se Was chciała spytać, bo Wyście sóm taki wykształcony, że wszystko wiycie. Tak jo se Was chciała spytać, czybyście mi ni mógli poradzic w sprawach dani. Bo mi wczora przisła do chałupy gazeta a w ni jakisi papiór. Jo se nejprzód myślała, że to je reklamni letak, ale potym zech se wszymła, że to je formularz na daniowe prziznani. Tak mi doszło, że trzeba bedzie to daniowe prziznani wypełnić. Ale jo z tego formularza nic nie rozumiem. Bedymy z chłopym robić społeczne zdanieni, bo jo mało zarobióm a ón moc, także nóm to wyndzie lepi. Uż móm w chałupie potwierzeni przizmów od zamiestnawatele. A teraz to muszym porachować a wypełnić. A potym zaniysć na finanszni urzad. Nie wiym, jak to zrobić, nie poradziłbyście mi?

Haniczka

Kochana Haniczko!

Nie jestem doradcą podatkowym, więc raczej Ci nie pomogę. Natomiast mogę pomóc w sprawach je-

zykowych. A więc *danie* to nic innego jak podatki. Nie używa się też w języku polskim określenia *reklamni letaki*, tylko ulotki reklamowe.

Też nie napawa mnie radością fakt, że trzeba wypełniać zeznania podatkowe (nie *daniowe prziznani*). Wspólne opodatkowanie małżonków (nie *społeczne zdanieni*) to wspaniała sprawa, szkoda tylko, że już w przyszłym roku nie będzie możliwe. To dobrze, że zaświadczenia o dochodach od pracodawcy (nie *potwrzeni przizmów od zamiestnawatele*) masz już w domu. Pozdrawiam i życzę powodzenia w urzędzie skarbowym (nie *finanszni urzad*).

Alojzy

Danie - podatki
Reklamni letaki - ulotki reklamowe
Daniowe prziznani - zeznanie podatkowe
Społeczne zdanieni - wspólne opodatkowanie małżonków
Potwrzeni przizmów od zamiestnawatele - zaświadczenie o dochodach od pracodawcy
Finanszni urzad - urząd skarbowy

(hs)

ale heca!

- Snoci żeś był w szpitalu. Jak wóm dowali jeść?

- Salami.

- Niemożliwe, przeca salami je taki drogi!...

- Tela, że nóm dowali od niedzieli do niedzieli wodzióнке. Tela, że salami. Nejpiyrw jadła sala numer jedyn, potym dwójka i tak dali.

Jechoł se gorol wozym. Zastawił go policajt, pyto:

- Co tam, ujcu, na tym wozie wieziecie?

- Owies - szepto gorol.

- Czemu mówicie tak cicho? - pyto policajt.

- Żeby kón nie usłyszoł.

Nowoczesna Kobieta

Strefa osobista i szósty zmysł

Ostatnio pisałam o tym, co można wyczytać podczas rozmowy z oczu drugiego człowieka. Zdaniem psychologów, wiele też możemy dowiedzieć się z gestów, a także ze sposobu, w jaki ludzie stoją lub siedzą. Gesty rąk mają szczególne znaczenie w wyrażaniu pozytywnych emocji wobec innych osób, zwłaszcza sympatii lub miłości. Kto choć raz był zakochany, wie, że mowa rąk bywa nawet ważniejsza od słów. Gestami, i to nie tylko rąk, lecz również nóg, wyrażamy również inne silne uczucie – nienawiść. Generalnie można powiedzieć, że gesty gwałtowne i szerokie oznaczają intensywne emocje – czy to pozytywne, czy też negatywne. Zwróćmy też uwagę na to, że rozmawiając z mężczyzną, który okazuje nam odwzajemnione przez nas zainteresowanie, nachylamy lekko głowę w bok. Dla mężczyzny to sygnał, że warto czynić dalsze starania, by pozyskać naszą sympatię.

Wiele możemy wyczytać ze sposobu stania naszego rozmówcy. Gdy zwrócony jest do nas czołem, jego ręce wolno zwisają w dół, a dłonie skierowane są lekko w naszym kierunku, jego nastawienie jest przyjazne. Zwróćmy też uwagę na nogi – powinny być lekko rozstawione. Jeżeli natomiast ktoś stoi z rękami skrzyżowanymi na piersiach i głową pochyloną do przodu lub odwróconą od nas, sygnalizuje to, że czuje się albo niezręcznie, albo nie ma ochoty na nawiązanie z nami bliższego kontaktu. Od osoby, która stanie przed nami z rękoma na biodrach i nogą wysuniętą wprzód, możemy spodziewać się ataku – jeżeli nie fizycznego, to przynajmniej słownego.

Dla każdego człowieka ważne jest jego własne terytorium, czyli obszar, który wytycza wokół siebie i

który traktuje jako swoją własność. Strefa osobista to coś w rodzaju strefy dyskretnej, do której przyzwyczailiśmy się już w bankach i

FOT. DANUTA CHLUP

na pocztach. Każdego z nas otacza jak gdyby kilka „kręgów”:

1 Strefa intymna – to ta, którą mogą przekroczyć tylko nasi najbliżsi – rodzice, dzieci, mąż czy kochanek. Jej zasięg to ok. 15 – 45 cm od ciała.

2 Strefa osobista – od 46 cm do ok. 1,2 m – to odległość oddzielająca nas od innych podczas spotkań przyjacielskich, w rozmowie ze znajomymi, podczas przyjęć.

3 Strefa społeczna – od 1,2 do 3,6 m – odległość utrzymywana pod-

czas rozmowy z osobami, których nie znamy zbyt dobrze, np. z listonoszem czy z fachowcem, który naprawia coś w naszym domu.

Człowiek, który nie szanuje stref osobistych innych ludzi, uważany jest za osobę natarczywą.

Na koniec przyjrzyjmy się zdolności nazywanej „szóstym zmysłem”. Nie chodzi o dar nadprzyrodzony, którym została obdarzona garstka szczęściarzy, lecz o zdolność wyciągania prawidłowych wniosków z tego, co inni ludzie przekazują nam w słowach, gestach i spojrzeniach, i co ważne – umiejętność łączenia tego w logiczną całość. Gdy nauczymy się widzieć to, co kryje się za słowami, lepiej poradzimy sobie z rozszyfrowaniem zamiarów ludzi, z którymi stykamy się w naszym życiu. (dc)

moje Zdrowie

Zapalenie zatok

Jakie są przyczyny i objawy zapalenia zatok? Jak powinno wyglądać leczenie tej dolegliwości? Na te pytania odpowiada MUDr Julian Curzydło, laryngolog z Cz. Cieszyzna.

Dokładnie chodzi o stany zapalne śluzówki zatok przynosowych. W różnym stopniu występują podczas wszystkich przeziębień. Problem stanowią wtedy, gdy dochodzi do zapalenia bakteryjnego, obrzęku śluzówek i gromadzenia się wydzieliny. Połączenie zatok z nosem jest bardzo wąskie (2-3 mm) i dlatego łatwo może dojść do niedrożności. Najczęściej przebieg choroby jest dwufazowy. Po krótkiej poprawie, po upływie ok. tygodnia od początku przeziębienia, dochodzi do pogorszenia się stanu chorego. Typowe objawy to niedrożność nosa, ból w okolicy szczęki, nosa i głowy, pod-

wyższona temperatura. Ból bywa silniejszy w godzinach porannych i przy pochylaniu się. U dzieci nie zawsze występują wszystkie typowe objawy, ból nie bywa tak wyraźny, jak u osób dorosłych. Objawem może być tylko katar, lekko podwyższona temperatura i kaszel trwający dłużej niż 10 dni.

Lekarz w celu postawienia diagnozy przeprowadza rinoskopię (badanie wnętrza jamy nosowej). Przy niejasnej diagnozie trzeba zrobić prześwietlenie. W przypadku zapalenia przewlekłych konieczna jest tomografia komputerowa. Leczenie ma doprowadzić do udrożnienia zatok – choremu podawane są udrażniające krople do nosa, w przypadku zapalenia chronicznego – spraye zawierające kortykoidy i antybiotyki. Jeżeli stan nie poprawi się, konieczna jest interwencja chirurgiczna – punkcja i przepłukanie zatoki, lub też operacja, którą dziś już prawie bez wyjątku wykonuje się techniką endoskopyczną. Punkcję przeprowadza się w miejscowym znieczuleniu, dlatego nie jest tak bolesna, jak się powszechnie sądzi. Nielezione zapalenie może spowodować przejście stanu zapalnego do oczodołu, kości i struktur wewnątrz czaszki, lub na inne organy, np. ucho środkowe.

Aby nie dopuścić do zapalenia zatok, konieczne jest utrzymanie

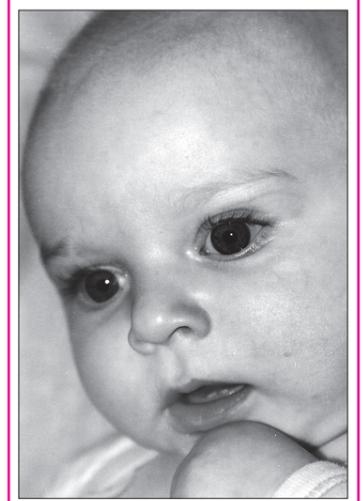
Kolumnę przygotowała:

DANUTA CHLUP

drożności nosa podczas przeziębień i wczesne badanie specjalistyczne. W 15 proc. przypadków przyczyną zapalenia zatok jest zapalenie zęba. Wtedy konieczne jest badanie stomatologiczne. (dc)

Witamy...

DOMINIK przyszedł na świat 8 maja ub. r. w szpitalu w Karwinie Raju. Waga urodzeniowa: 3,4 kg, wzrost: 51 cm. Jego rodzice to Monika i Tomasz Zalewscy. Pani Monika pochodzi z Kocobędza, lecz obecnie mieszka z mężem i dziećmi (starsza córeczka ma na imię Julia) w Chechle w pow. olkuskim. Dominik to imię pochodzenia łacińskiego. Jego znaczenie to *pański* lub *należący do Pana*.

Imieniny Dominik obchodzi: 9 marca i 4 sierpnia.

UWAGA, RODZICE! Zachęcamy do nadsyłania zdjęć Waszych pociech, które przysłyły na świat w ostatnich miesiącach. Prócz zdjęcia prosimy o informacje na temat imion i nazwiska rodziców, daty i miejsca urodzenia dziecka oraz jego wagę urodzeniową i wzrost, ewent. dane nt. rodzeństwa. Interesuje nas też, w jaki sposób wybieraliście imię dla dziecka. Zdjęcia prosimy przysyłać na adres: chlupova@glosludu.cz lub klasyczną pocztą na adres Redakcji.

Smacznego

Tofu z warzywami

Składniki: 1 opak. tofu („ser” z soi), fasolka szparagowa, papryka żółta i czerwona, pieczarki, ewent. keczup. Specjalnie nie podajemy dokładnej ilości poszczególnych składników, ponieważ każdy może improwizować i dodać więcej tych składników, które bardziej mu smakują.

Wykonanie: Na patelni rozgrzewamy oliwę z oliwek, wrzucamy tofu pokrojone w kostkę i podsmażamy. Po chwili dodajemy fasolkę pokrojoną na kawałki o długości 3 – 4 cm, pociętą w paski paprykę żółtą i czerwoną oraz pieczarki. Wszystko razem dusimy na małym ogniu. Pod koniec możemy doprawić do smaku keczupem. (dc)

moje Zwierzę

Czworonogi w Schengen

O warunkach podróżowania ze zwierzętami po wejściu do strefy Schengen informuje Josef Duben, rzecznik Państwowego Inspektoratu Weterynarii w Pradze.

Przystąpienie RC do strefy Schengen nie zmienia faktu, że zwierzęta podróżujące z nami za granicę nadal muszą posiadać określone dokumenty. Podróżując z psem, kotem, czy fretką właściciele muszą mieć przy sobie tzw. paszport dla małych zwierząt, który zawierać powinien potwierdzenie ważnego szczepienia przeciwko wściekliźnie. Jeżeli chodzi o konia, to jego właściciel musi posiadać tzw. legitymację konia. Paszport można wyrobić zwierzęciu posiadającemu numer identyfikacyjny w postaci wszczepionego chipu lub tatuażu. Paszporty wystawiają prywatni weterynarze.

Zwierzę musi być poddane szczepieniom przeciwko wściekliźnie – zgodnie z przepisami Unii Europejskiej – co oznacza, że pierwszą szczepionkę powinno otrzymać w wieku 3 miesięcy. Niektóre kraje członkowskie UE mają bardziej precyzyjne wymagania. Wielka Brytania, Irlandia, Malta i Szwecja wymagają specjalnego zaświadczenia o skuteczności szczepienia, wystawionego przez mieszczące się w Pradze laboratorium uznane przez UE. Brytania, Irlandia, Malta i Cypr wymagają ponadto, by psu, kotu, czy fretce podano w określonych terminach przed przekro-

czeniem granicy środek przeciwko kleszczom oraz echinokokozie (*choroba pasożytnicza – przyp. red.*). Ten ostatni trzeba podać zwierzęciu również przed wyjazdem do Szwecji czy Finlandii.

Zabierając zwierzę poza granice UE trzeba spełniać wymagania stawiane przez poszczególne kraje. Władze Chorwacji, będącej częstym celem turystów z RC, wymagają również – prócz dokumentów umożliwiających identyfikację zwierzęcia i zaświadczenia o szczepieniu przeciw wściekliźnie – potwierdzenia weterynarza, że zwierzę jest zdrowe (wystawione najwcześniej na 3 dni przed wyjazdem), a także zaświadczenia wojewódzkiego inspektoratu weterynarii o tym, że w miejscu zamieszkania zwierzęcia panuje tzw. „przychylna sytuacja epidemiologiczna”. Dokładne dane nt. warunków podróżowania za granicę z czworonogami znajdziemy na www.svsr.cz. (dc)

„Produkcja” nasion jest stosunkowo prosta. Z różnymi nasionami postępuje się co prawda trochę inaczej, warto więc przeczytać instrukcję na opakowaniu, w większości jednak wypadków postępujemy w podobny sposób. Ok. 2 łyżki nasion opłukujemy w letniej wodzie (uprzednio przegotowanej) i wsypujemy je do czystego słoika. W słoiku nasiona zalewamy przegotowaną i ostudzoną wodą. Po kilku godzinach, gdy nieco napęcznieją, wodę zlewamy i słoik nakrywamy gazą, którą najlepiej przymocować gumką. Słoik umieszczamy w miejscu o temperaturze pokojowej, bez dostępu światła. Nasiona muszą być przez cały czas wilgotne, lecz nie powinny być zbyt mokre, aby nie zgniły. Dlatego przynajmniej dwa razy dziennie przepłukujemy je, za każdym razem odsączając dokładnie wodę. Po kilku dniach kiełki nadają się do spożycia. Spożywać możemy je same lub też jako dodatek do sałatek, surówek, past lub sosów.

Źródło: *Poradnik Ogrodniczy*
Opr. (dc)

mój Ogród

Kiełki – skarbnica zdrowia

Pod koniec zimy wybieramy się do sklepów ogrodniczych, by kupić nasiona do przygotowania rozsad lub do bezpośredniego wysiewu. Przy okazji możemy pomyśleć o tym, by kupić specjalne nasiona na kiełki. Kiełki tych roślin mają działanie przeciwmiażdżycowe, regenerujące, pomagają też regulować procesy trawienne. Kiełki rzodkiewki i rzodkwi wykazują działanie moczopędne i przeciwzapalne, dlatego warto je spożywać przy schorzeniach wątroby i dróg żółciowych. Dla cukrzyków polecane są kiełki rzeżuchy, kiełkom brokułów przypisuje się działanie przeciwnowotworowe.

„Produkcja” nasion jest stosunkowo prosta. Z różnymi nasionami postępuje się co prawda trochę inaczej, warto więc przeczytać instrukcję na opakowaniu, w większości jednak wypadków postępujemy w podobny sposób. Ok. 2 łyżki nasion opłukujemy w letniej wodzie (uprzednio przegotowanej) i wsypujemy je do czystego słoika. W słoiku nasiona zalewamy przegotowaną i ostudzoną wodą. Po kilku godzinach, gdy nieco napęcznieją, wodę zlewamy i słoik nakrywamy gazą, którą najlepiej przymocować gumką. Słoik umieszczamy w miejscu o temperaturze pokojowej, bez dostępu światła. Nasiona muszą być przez cały czas wilgotne, lecz nie powinny być zbyt mokre, aby nie zgniły. Dlatego przynajmniej dwa razy dziennie przepłukujemy je, za każdym razem odsączając dokładnie wodę. Po kilku dniach kiełki nadają się do spożycia. Spożywać możemy je same lub też jako dodatek do sałatek, surówek, past lub sosów.

Telewizja

CZWARTEK 28 LUTEGO

■ TVP 1

5.55 Był taki dzień 28 lutego 6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.30 Pani Pająkowa i jej przyjaciele ze Słonecznej Doliny 8.55 Świnka Peppa - W ogródku 9.05 Kuchcikowo - gotowanie na ekranie - Bajkowe potrawy 9.20 Kocham muzykę - Amy i zespół muzyczny 9.30 Nastoletni geniusze 9.55 Laboratorium XXI wieku 10.15 Kuchnia z Okrasą - Ta zdrowa, tania kasza 10.40 Z EUROpą na ty 11.10 Moda na sukces (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 Europa bez między 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Broń palna, zarazki i stal - Podbój 14.30 My, wy, oni 15.00 Wiadomości 15.10 Miłość puka do drzwi (s.) 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Rozkosz zabijania (film kop.) 22.00 Sprawa dla reportera 22.40 A gdyby tak się stało 23.30 Zakręcone historie - Gdzie jest Frank? 0.00 Zakręcone historie - Głupie szczęście 0.30 Loss-sko! 1.00 O rany, nic się nie stało! 2.23 Był taki dzień 28 lutego 2.25 Notacje - Jadwiga Piłsudska-Jaraczewska 2.35 Podróże z zagadkami.

■ TVP 2

6.20 Statek miłości (s.) 7.30 Świat królika Piotrusia i jego przyjaciół - Historyjka o czterech małych króliczkach 8.05 M jak miłość (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.05 Twój sprzeciw ma znaczenie 11.15 Święta wojna - Molestowanie 11.50 Dr Quinn (s.) 12.40 Koło fortuny 13.15 Cała naprzód 14.55 Gwiazdy tańczą na lodzie 15.45 Barwy szczęścia (s.) 16.55 Czerdziesiątka - Rodzina, czyli obcy w domu (s.) 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 18.55 Sport-telegram 19.05 Jeden z dziesięciu 19.40 Młodzi twórcy 20.10 Barwy szczęścia (s.) 21.10 Dr House (s.) 21.55 Policjanci z Pitbulla 22.05 997 (mag.) 22.40 Warto rozmawiać 23.35 Panorama 23.50 Prawdziwy ojciec chrzestny 0.50 Jak w raj 1.15 Miasteczko Twin Peaks (s.) 2.05 Battlestar Galactica.

■ TV KATOWICE

6.00 Serwis info 7.45 Aktualności 7.50 Narciarski weekend 8.00 Serwis info - flesz 8.02 Gość poranka 8.15 Serwis info - flesz 8.17 Przegląd prasy 8.20 Serwis ekonomiczny 8.30 Serwis in-

20 LAT... I ANI DNIA DŁUŻEJ

USA 1996, 95 min
TVP2, piątek 29. 2., 21.00
Reżyseria: Paul Mazursky
Występują: Cher, Chazz Palminteri, Ryan O'Neal, Paul Mazursky, Amber Smith, Elisa Leonetti, Mark Nassar.

Margaret i Jack O'Donnellowie przeżyli razem 20 lat, ale nie są szczęśliwym małżeństwem. Margaret prowadzi dom, Jack jest wiecznie nieobecny, finansowo zależny od żony i uwikłany w romans z asystentką. Wszystko wskazuje na to, że Margaret będzie obchodzić dwudziestą rocznicę ślubu samotnie. Jej mąż zawiadamia ją, że nie przyjdzie na kolację. Podczas gdy on spędza te chwile w towarzystwie kochanki, Margaret postanawia wziąć kąpiel. Tymczasem do mieszkania wślizguje się płatny morderca. Został wynajęty przez Jacka, aby zabić Margaret.

fo 8.36 Korespondent TVP o poranku 8.45 Na co dzień 9.00 Transmisja obrad Sejmu 16.13 Rozmowa dnia 16.30 Serwis info 16.45 Aktualności 16.50 Moja ojczyzna - Żywiecczyzna 17.00 Narciarski weekend 17.15 Plus minus 17.30 Serwis info 18.00 Aktualności 18.45 Ludzie i sprawy 19.15 Uwaga! Weekend! Informator kulturalny 19.50 TV Katowice zaprasza 20.01 Minęła 20-ta 20.30 Serwis info 21.05 Telekurier bliżej ciebie 21.45 Aktualności 22.16 Ekonomia i rynek (mag.) 22.30 Serwis info 0.06 Rosyjscy oligarchowie (film fran.) 0.59 Minęła 20-ta 1.39 Serwis info 2.05 Ekonomia i rynek (mag.).

■ POLSAT

5.30 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) 6.15 Adam i Ewa (s.) 7.35 Wielka wygrana (teleturniej) 8.30 Kameleon (s.) 9.30 Stan wyjątkowy 10.30 Beverly Hills 90210 (s.) 11.30 Samo życie (s.) 12.00 Łabędziem być... 13.00 Halo, Hans! 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 15.15 Daleko od noszy - Trudne przebudzenie 15.50 Wydarzenia 16.25 Interwencja (mag.) 16.50 Beverly Hills 90210 (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.00 Tylko miłość (s.) 21.00 Złodziej (film USA) 23.00 Pewnego razu w Chinach 1.25 Miasto zwycięzców (teleturniej) 2.25 Nocne randki 5.00 Music Spot.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Dzień odwiedzin M. Śimka i J. Grossmanna 10.00 Kierownicza (film czes.) 11.40 Profesor Śmietnik 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Córki McLeoda (s.) 14.15 Co znaczy w domu 14.45 Cudowny świat: Człowiek a technika (s. dok.) 15.15 Legendy Kung Fu (s.) 15.55 Złote rączki 16.15 Meduza (lista przeb.) 16.45 Zaczarowane przedszkole 17.15 AZ-kwiz 17.35 Stop 17.40 Czarne owce (pr. publ.) 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości 18.15 Ogród - to sztuka (mag.) 18.40 Żywe serce Europy 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 20.00 Taggart (film br.) 21.10 Śladami gwiazd 21.40 Program dyskusyjny 22.30 Poker (mag.) 23.00 Jednostka spraw zamkniętych (s.) 23.45 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 23.50 Na osłep 0.20 Musicblok 0.45 Według prawa 1.15 Ten nasz czeski charakter.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Na tropie 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.25 AZ-kwiz 11.50 Żywe serce Europy 12.00 Pod pokrywką (mag. kulturalny) 12.30 Czarne owce (pr. publ.) 12.45 Dołącz do nas 13.00 Nie poddawaj się 13.20 Labirynt 13.50 Bajka 14.50 Czy mnie zechcecie? (mag.) 15.05 Magazyn paraolimpijski 15.30 Tajemnice dzikiej natury (cykl dok.) 16.00 Rodzina, szkoła i ja (mag.) 16.15 Niepotrzebne wypadki 16.35 Diagnoza 16.50 Poradnik zdrowotny 17.00 Sahare (dok.) 17.30 Czarne ptaki na Białej Górze 18.00 Bez, sprawiedliwość i czas (dok.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Wiejski fotograf 19.25 Ćwiczmy z TVC 19.35 Na pływalni z Rudolfem Pellarem 20.00 Sucha Góra w drodze do Europy (dok.) 20.55 Historie.cs 21.50 Piękne zguby (talk show) 22.15 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Sport 23.10 Klub Filmowy: Kto wie? (film fr.) 1.40 Q (mag.).

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Hotel Hansson (s.) 9.30 Connie i Carla (film USA) 11.35 Ulica (s.) 12.20 To morderstwo, napisała (s.) 13.15 Ostry dyżur (s.) 14.10 O.C. (s.) 15.10 Smallville

DZIECIAK

komedie, USA 2000, 135 min
Polsat, piątek 29. 2., 20.00
Reżyseria: Jon Turteltaub
Występują: Bruce Willis, Spencer Breslin, Emily Mortimer, Lily Tomlin, Chi McBride, Jean Smart, Dana Ivey.

Ros to typowy człowiek sukcesu. Ma wszystko: pieniądze, dom, dobrą pracę. Jest wymagający, cyniczny i niemal pozbawiony zasad moralnych. Mieszka samotnie, nie utrzymuje kontaktów z rodziną. Pewnego wieczoru nachodzi go wizja małego chłopca w czerwonym ubranku, który buszuje po jego wypielegnowanym domu. Wizje powtarzają się, więc Ros szuka pomocy u psychoanalizy. Rzeczywistość przechodzi jednak najsmielsze oczekiwania. Okazuje się, że chłopiec tłuszczutki Rusty, to nie halucynacja, lecz on sam z dawnych czasów.

(s.) 16.00 Odłożone sprawy (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.30 Bez śladu (s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przzychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.20 Kryminalne zagadki New Yorku (s.) 22.10 Skazany na śmierć (s.) 23.05 Pasażer 57 (film USA) 1.10 Na własne oczy.

■ PRIMA

6.35 Moby Dick i Mighty Mightor (s. anim.) 7.05 Laboratorium Dextera (s. anim.) 7.30 X-Men: Początek (s. anim.) 8.00 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.25 Sabrina - nastoletnia czarownica (s.) 8.55 St. Tropez (s.) 9.55 Portowi policjanci (s.) 10.55 5 kontra 5 (pr. roz.) 11.50 Diagnoza morderstwo (s.) 12.50 Siódme niebo (s.) 13.45 Ameryka poszukuje topmodelki (reality show) 14.45 Gotowe na wszystko (s.) 15.40 Kości (s.) 16.40 Zabójcze umysły (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 17.45 Minuty regionu 18.00 Gotowe na wszystko (s.) 18.55 Milioner (kwiz show) 19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Bardzo delikatne związki (s.) 21.15 Najbardziej niesamowite widea świata 22.15 Herosi (s.) 23.10 Z Archiwum X (s.) 0.05 Jednostka (s.) 0.55 Sexy szansa 1.35 Zadzwoń do jasnovidza.

PIĄTEK 29 LUTEGO

■ TVP 1

5.55 Był taki dzień 29 lutego 6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Fifi - Fifi tropicielka 8.45 Sąsiedzi - Wędrzenie kielbaski (s.) 8.50 Świnka Peppa - Świnka mama pracuje 9.00 Moliki książkowe, czyli co czytać dziecku 9.15 Kocham muzykę - Mohammed i dof 9.25 Tam i z powrotem - Wykrywacz kłamstw 9.55 Sąsiedzi - Pozory mylą (s.) 10.20 Faceci do wzięcia - Kamera obskurna (s.) 11.10 Moda na sukces (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 Wielkie sprzątanie 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Kandydat 14.30 Kobieta zaradna 15.00 Wiadomości 15.10 Bracia i siostry 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 18.55 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Determinator 21.15 Jak rozpetąłem II wojnę światową - Wśród swoich 22.45 Głina 0.50 Bez pardonu 3.10 Był taki dzień 29 lutego 3.15 Podróże z zagadkami.

■ TVP 2

5.35 Statek miłości (s.) 7.30 Świat królika Piotrusia i jego przyjaciół 8.05 M jak miłość (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 Święta wojna - Aktor przodowy 11.45 Nasza mała arka 13.20 Wojciech Cejrowski boso przez świat - W krainie flamenco 13.50 Duże dzieci (pr. roz.) 14.45 Gwiazdy tańczą na lodzie 15.45 Barwy szczęścia (s.) 16.50 Czerdziesiątka - Pocztówka ze Spitzbergu, czyli oczarowanie (s.) 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Wideoteka dorosłego człowieka - Izabela Trojanowska 20.05 L jak Laskowik, T jak TEY - Narodziny gwiazdy 21.00 20 lat... i ani dnia dłużej (film USA) 22.35 Policjanci z Pitbulla 22.40 Panorama 22.55 EUROexpress 23.05 Dziecko innej kobiety (film USA) 0.45 To wszawie nagie życie 2.25 Rzykanci (s.) 3.15 Europa da się lubić - Ludzie Europy.

■ TV KATOWICE

6.00 Serwis info 7.45 Aktualności 7.50 Narciarski weekend 8.00 Serwis info - flesz 8.02 Gość poranka 8.15 Serwis info - flesz 8.17 Przegląd prasy 8.23 Serwis ekonomiczny 8.30 Serwis info 8.45 Gramy dla was 9.00 Transmisja obrad Sejmu 16.13 Rozmowa dnia 16.30 Serwis info 16.45 Aktualności 16.50 Gramy dla was 17.00 Kronika miejska - Katowice 18.00 Aktualności 18.45 Trójwymiar - Magazyn prasy, radia i telewizji 19.15 Trudny rynek 19.35 Wokół nas 19.50 TV Katowice zaprasza 20.01 Minęła 20-ta 20.30 Serwis info 20.35 Minęła 20-ta 21.05 Telekurier bliżej ciebie 21.30 Serwis info 21.45 Aktualności 22.16 Ekonomia i rynek (mag.) 22.30 Serwis info 0.03 Półkownicy 0.57 Minęła 20-ta 1.38 Serwis info 2.04 Ekonomia i rynek (mag.).

■ POLSAT

5.30 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) 6.15 Adam i Ewa (s.) 7.35 Wielka wygrana (teleturniej) 8.30 Kameleon (s.) 9.30 Stan wyjątkowy (s.) 10.30 Beverly Hills 90210 (s.) 11.30 Samo życie (s.) 12.00 Łabędziem być... 13.00 Tylko miłość (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 15.15 Daleko od noszy - Wielkie powitanie 15.50 Wydarzenia 16.25 Interwencja (mag.) 16.50 Beverly Hills 90210 (s.) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.00 Dzieciak (film USA)

BLACKJACK

Thriller, Kanada/ USA 1998, 130 min
Polsat, piątek 29. 2., 22.15
Reżyseria: John Woo
Występują: Dolph Lundgren, Kate Vernon, Phillip MacKenzie, Kam Heskin, Fred Williamson, Andrew Jackson, Padraig Murphy.

Jack Devlin, były szeryf federalny, w ramach programu ochrony świadków dbał o bezpieczeństwo najbardziej zagrożonych ludzi w Ameryce. Teraz jest właścicielem jednoosobowej firmy ochroniarzkiej. Na prośbę Bobby'ego Sterna, szantażowanego przez mafię właściciela kasyna z Atlantic City, Jack podejmuje się zaopiekować jego dziesięcioletnią córką, Casey. Udaje mu się ocalić życie dziewczynki oraz rozprawić z gangsterami. Jednakże w wyniku wybuchu granatu z fosforem Jack na jakiś czas traci wzrok.

22.15 Blackjack (film kop.) 0.25 Re-animator 2.10 Miasto zwycięzców (teleturniej) 3.10 Nocne randki 5.00 Music Spot.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Podróż do Indii (dok.) 10.00 Telewizyjny kurs tańca 10.20 Muzyka dęta 11.00 Kolory życia (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Córki McLeoda (s.) 14.15 Ćwiczmy z TVC 14.25 Co znaczy w domu 14.50 Simpsonowie (s. anim.) 15.15 Garfield i przyjaciele (s. anim.) 15.40 Lot 29 (s.) 16.00 Sezamkowy angielski 16.15 Ferda (s. anim.) 16.40 Labirynt 17.15 AZ-kwiz (teleturniej) 17.40 Czarne owce (pr. publ.) 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości 18.15 Mieszkać - to sztuka (mag.) 18.40 Żywe serce Europy 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 20.00 Szpital na peryferiach (s.) 20.50 13 komnata Pavla Nováka 21.20 Talk show Jana Krausa 22.05 Rzym (s.) 23.00 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.10 Kinsey (film USA) 1.15 Wszystko party.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Nie mam pracy 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.25 AZ-kwiz 11.50 Żywe serce Europy 12.00 Ogród to sztuka (mag.) 12.30 Czarne owce (pr. publ.) 12.45 Ten nasz czeski charakter 13.15 Game Page (mag.) 13.35 Duży niedźwiedź (bajka) 13.50 Straszna historia (s. anim.) 14.15 Złote rączki 14.30 Meduza (lista przeb.) 15.05 Sportowcy świata: Ronaldo 16.00 Cudowny świat: Człowiek a technika (s. dok.) 16.25 Europa dziś 16.50 Kawałek drewna z drzewa (s. dok.) 17.10 Chorwackie parki narodowe (cykl dok.) 17.25 Dołącz do nas 17.40 Nie poddawaj się 18.00 Kosmopolis 18.30 City Folk - Sztokholm, 2003 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Magazyn Ligi Mistrzów 19.30 Ćwiczmy z TVC 19.35 Simpsonowie (s. anim.) 20.00 Planeta Ziemia: Pustynie (s. dok.) 20.50 Tak jest, panie premierze (s.) 21.25 Afrykański blues 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Sport 23.10 Mała Brytania (s.) 23.40 Gorączka piątkowej nocy 0.35 Czerwony karzeł (s.) 1.05 Rap & R'nB.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Hotel Hansson (s.) 9.30 Perry Mason (s.) 11.35 Ulica (s.) 12.20 To morderstwo, napisała (s.) 13.20 Ostry dyżur (s.) 14.15 O.C. (s.) 15.10 Smallville (s.) 16.05 Odłożone sprawy (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.30 Bez śladu (s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Bibliotekarz II: Tajemnice kopalni króla Salomona (film USA) 22.00 Fatalna namiętność (film USA) 0.20 Klan Wampirów (film USA).

■ PRIMA

6.35 Moby Dick i Mighty Mightor (s. anim.) 7.05 Laboratorium Dextera (s. anim.) 7.30 X-Men: Początek (s. anim.) 8.00 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.25 Sabrina - nastoletnia czarownica (s.) 8.55 St. Tropez (s.) 9.55 Portowi policjanci (s.) 10.55 5 kontra 5 (pr. roz.) 11.50 Diagnoza morderstwo (s.) 12.50 Siódme niebo (s.) 13.45 Ameryka poszukuje topmodelki (reality show) 14.45 Gotowe na wszystko (s.) 15.40 Kości (s.) 16.40 Zabójcze umysły (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 17.45 Minuty regionu 18.00 Gotowe na wszystko (s.) 18.55 Milioner (kwiz show) 19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Zielona mila (film USA) 23.55 Świat żywych trupów (film USA) 1.50 Sexy szansa 2.30 Zadzwoń do jasnovidza.

Wspomnienia

Dnia 29. 2. 2008 mija 20. rocznica śmierci naszego Drogiego
śp. PhDr. GUSTAWA PYSZKI
z Mostów koło Jablonkowa, rodaka z Oldrzychowic. Z miłością i szcunkiem wspominają siostra i bracia z rodzinami. GL-135

*Jest czas ciszy. Jest czas bólu i smutku.
Jest też czas wdzięcznych wspomnień...*

Dnia 29. 2. 2008 mija 20. rocznica śmierci

śp. PhDr. GUSTAWA PYSZKI

z Mostów koło Jablonkowa. O chwilę wspomnień prosi żona i synowie z rodzinami. AD-029

Nekrologi

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 23. 2. 2008 zmarła w wieku 93 lat nasza Kochana Mamusia, Teściowa, Babcia, Prababcia, Szwagierka i Ciocia

śp. MARIA MATUSZYŃSKA

zamieszkała w Karwinie Raju. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w czwartek 28 lutego 2008 o godz. 15.00 z kościoła katolickiego w Karwinie Kopalniach. W smutku pogrążona rodzina. RK-045

*Największa miłość na świecie zgaśnie,
gdy serce matki na zawsze zaśnie.*

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że zmarła w wieku 86 lat nasza Kochana Mamusia, Teściowa, Babcia, Prababcia, Ciocia i Szwagierka

śp. MONIKA HUCZAŁOWA

zamieszkała w Trzyńcu, Čapkova 691. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek 29 lutego 2008 o godz. 14.30 z kościoła rzymskokatolickiego w Trzyńcu do krematorium.

W smutku pogrążeni synowie z rodzinami. GL-141

*...Woda płynie, kwiat usycha
lecz tęsknota nie zanika...*

W głębokim żalu zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 27. 2. 2008 nagle zmarł w wieku 72 lat

śp. inż. TADEUSZ POŁOK

zamieszkały w Wędryni 845. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się we wtorek 4. 3. 2008 o godz. 14.00 z kaplicy cmentarnej w Trzyńcu, następnie kremacja. Zasmucona rodzina. GL-142

torskiego zespołu teatralnego MK PZKO Wędrynia pt. „Rybka we czworo” 1. 3. o godz. 16.00 do sali widowisko-

GO, ul. T. Regera 6: 29. 2. wernisaż wystawy „Świat według Erwina Sówki” o godz. 16.00.

WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynna codziennie 9-16.

Wystawy

GALERIA KROPKA w Cz. Cieszynie, Bezruč 28: do 6. 3. wystawa malarstwa Anny Rony „Faktury i wzory”. Otwarte: po-czw: 10-16, pt: 8-12, www.galeriakropka.eu

STUDIO NEUWI w Ostrawie, Nádražní 24: do 3. 4. wystawa Dariny Krygiel „Obrazy”.

WIELKA GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO: do 23. 3. wystawa „Muzeum o muzeum” zorganizowana z okazji 60. rocznicy założenia Muzeum Śląska Cieszyńskiego.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ,

DOMY RODZINNE – sprzedaż

Chata rekreacyjna w Rzece, pod lasem. Cena do negocjacji. 777 077 277.

Chata rekreacyjna w Gnojniku, parcela 20 a, możliwość rozbudowy na dom rodzinny. Cena 690 tys. kc. 777 077 277.

Obiekt rekreacyjny w Lesznej Dolnej, z garażem, parcela 20 a włącznie z parcelą budowlaną. Możliwość kolaudacji na mieszkanie. Cena do negocjacji. 777 077 277.

OBIEKTY KOMERCYJNE

Do wynajęcia lokale użytkowe, Cz. Cieszyn, ul. Smetany. 777 077 277.

Sprzedaż warsztatu samochodowego, Cz. Cieszyn. 777 077 277.

Do wynajęcia biura, Cz. Cieszyn. 777 077 277.

PARCELE

Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów (Żuków D., Stanisławice, Gnojnik, Oldrzychowice). 606 757 577.

MIESZKANIA – oferty
Do wynajęcia 3+1 w Cz. Cieszynie, ul. Dworcowa, czynsz 9 000 kc na miesiąc. 777 077 277.

Potrzebują państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych usług. Czekamy na oferty.

Oferuje:
Jan Czernek
558 711 842
606 757 577
777 077 277

CZERNEK

FOT. ELŻBIETA PRZYCZKO

Spotkanie poprowadziła Danuta Ondruch, a Stanisław Ondruch urozmaicił je „granicznymi” anegdotami.

W Klubie Propozycji o »niechcianej granicy«

KARWINA (ep) – Lutowe spotkanie Klubu Propozycji MK PZKO we Frysztaście poświęcone było czesko-polskiej granicy i zniesieniu kontroli granicznej wraz z wejściem do strefy Schengen. Gościem spotkania miał być **Kazimierz Kaszper**, ponieważ jednak nie zjawił się z powodu choroby, dyskusję poprowadziła **Danuta Ondruch**.

Jak powiedziała, do wyboru tej tematyki skłoniła ją lektura tekstu K. Kaszpera pt. „Niechciana granica”, zamieszczzonego w przedostatnim „Zwrocie”. Przytoczyła najważniejsze punkty artykułu, którego autor określił granicę jako wielkie przekleństwo. Wspomniano także o historii polskich granic od czasów najdawniejszych, historii strzeżenia granic oraz powstawaniu euroregionów i strefy Schengen. Spotkanie urozmaicił opowieściami z granicy **Stanisław Ondruch**, który wiele lat pracował jako celnik. Oczywiście nie zabrakło też czasu na dyskusję i wspomnienia. Przypomniano m.in., co i jak się kiedyś „szmuglowało” i jakie z tego powodu były kłopoty na przejściach granicznych. – *Ten system uczył nas kłamać, był perfidną lekcją kłamstwa* – podkreśliła D. Ondruch. – *Nie przenosiło się przecież dla wzbogacenia się, ale dla własnych potrzeb.*

Co w teatrze

SCENA CZESKA – ORŁOWA: „Nejkrásnější válka” (29, godz. 19.00);

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Let's Dance 2 (28, 29, godz. 15.30); Niania w Nowym Jorku (28, 29, godz. 17.45); Miłość w czasach zarazy (28, 29, godz. 20.00); **Ex:** Perły i wieprze (28, 29, godz. 19.00); Miłość w czasach zarazy (29, godz. 15.00); **HAWIERZÓW – Centrum:** Po rozum do mrówek (28, 29, godz. 15.30); „O život” (28, 29, godz. 17.45); Jestem legendą (28, 29, godz. 20.00); **TRZYNEC – Kosmos:** Asterix na olimpiadzie (28, 29, godz. 17.30); „Na vlastní nebezpečí” (28, 29, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN – Central:** Across the universe (29, godz. 17.00); „Chyťte doktora” (29, godz. 19.30); **CIESZYN – Piast:** Kocham Cię (28, godz. 16.00); Alvin i wiewiórki (29, godz. 15.00); Step UP 2 (29, godz. 16.45, 18.45, 20.45).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00; TVC 2, sobota od godz. 7.00.

POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyńiec 105,3 MHz, po-pt: 19.00, nie: 18.30.

Co za Olzą

WĘDRYNIA – Klub Seniora MK PZKO zaprasza na spotkanie z prelekcją pt. „Wiosna w ogrodzie” 4. 3. o godz. 15.00 do Czytelní.

OLBRACHCICE – MK PZKO zaprasza 2. 3. o godz. 16.00 do Domu PZKO na spotkanie pt. „Kwiatki dla Pań” z okazji Dnia Kobiet. W programie wystąpi zespół kabaretowy MK PZKO z Suchej Górnej.

ORŁOWA LUTYNIA – MK PZKO zaprasza na przedstawienie ama-

teatralnego MK PZKO Wędrynia

pt. „Rybka we czworo” 1. 3. o godz. 16.00 do sali widowisko-

wej Szkoły Muzycznej w Orłowej Porębie.

SZYNDZIELNIA ZWROTU – Najbliższe spotkanie w ramach Szyn-

dzielni „Zwrotu” odbędzie się 29. 2. o godz. 16.00 w Domu PZKO w Jablonkowie. W programie m. in. wykład Ewy Czepiec nt. stosunku

Zaolziań do przemian politycznych w Czechosłowacji i Polsce w 1989 r. Pochodząca z Mostów k. Jablon-

kowa E. Czepiec pisała na ten temat pracę magisterską o kierunku etnologii UJ w Krakowie.

ŚMIŁOWICE – Zapraszamy na prelekcję pt. „Szlak podróżniczy” inż. T. Franka 29. 2. o godz. 17.00 do sali

urzędu gminnego.

HAWIERZÓW MIASTO – Klub Emerytów zaprasza na spotkanie klubowe 28. 2. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuszka 2.

KOŃSKA PODLESIE – MK PZKO zaprasza na zebranie sprawozdawcze 28. 2. o godz. 16.00 do lokalu PZKO. Po zebraniu występ teatry-

ku Gapa2.

PTTS „BŚ” – informuje, że odjazd na wycieczkę do źródeł Wisły – Kubalonka 1. 3. jest o godz. 6.45 z Karwiny, o godz. 7.20 z Cz. Cieszyna i o godz. 7.40 z Trzyńca – dworca kolejowego. Opłata na starcie wynosi 10 zł. Prosimy zabrać dowody osobiste. Inf.: 596 311 685, 732 175 618.

MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIE

GL-035

GL-127

GL-128

GL-138

GL-139

GL-138

GL-138

GL-138

GL-138

GL-138

OKIN Outsourcing w Ostrawie
poszukuje kandydatów na stanowisko:
Technical and administrative support for Repair team
Wymagania:

- bardzo dobra znajomość języka angielskiego
- bardzo dobra znajomość języka polskiego
- doświadczenie w pracy z komputerem (pakiet MS Office, e-mail)
- samodzielność i umiejętność pracy w zespole
- umiejętność praktycznego stosowania nabywanej wiedzy
- komunikatywność

Oferta:

- udział w projekcie międzynarodowym
- interesujące wynagrodzenie
- benefity firmowe
- możliwość doskonalenia znajomości języka
- ciekawa praca w młodym, dynamicznym zespole
- atrakcyjne warunki pracy

Kandydatów prosimy o nadsyłanie CV w języku czeskim oraz angielskim na adres:
valerie.kralova@okin.eu

MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie, K muzeu 89: do 31. 10. wystawa „Kura albo jajko?"; stałe ekspozycje „Tradycje górnictwa w Cieszyńskim” oraz „Czarodziejski świat tramwajów”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Karwinie, rynek Masaryka 10:** do 4. 5. wystawa historyczna „Z komnat zamkowych”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Orłowej, Dom Dzieci i Młodzieży, Masary-**

kova třída 958: wystawa stała „Orłowa – przeszłość i teraźniejszość”; do 28. 2. wystawa historyczna „Zabawki naszej Kaški”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

PAŃSTWOWE ARCHIWUM POWIATOWE w Karwinie, sala wystaw: „Wpłynęło na wszystko”. W foyer wystawa szopek. Otwarte: po, śr: 8-14, wt, czw, pt: 8-17.

Firma Atiss Orłowa poszukuje

asystentki handlowej do sprzedaży i nadzoru montażu wysokiej klasy drzwi wewnętrznych oraz domów całodrewnianych

Wymagania

- wykształcenie średnie budowlane
- zdolności organizacyjne
- dokładność i precyzyjność
- prawo jazdy kategorii B

Miejsce zatrudnienia w Orłowej 3
Prosimy o przesłanie życiorysu pod adres: atiss-servis@quick.cz
www.atiss.karvina.info

W celu usatysfakcjonowania jak największej liczby naszych korespondentów, prosimy o przesyłanie do rubryki „Z redakcyjnej poczty” oraz „Hyde Park” przyczynków krótkich, zwięzłych i rzeczowych. Tylko takie będą brane pod uwagę. Przypominamy również, że o ich zamieszczeniu na łamach decyduje Redakcja.

»Szała dziewczeczka do laseczka«

Pod takim hasłem odbył się tegoroczny tradycyjny bal obu kocobędzkich Kół PZKO. 2 lutego o godz. 19.30 kapela „Smolari” uderzyła w struny. Zaraz potem „dzieweczka” (Renia Buława) i „myśliwieczek” (Zbyszek Mrózek) rozpoczęli bal w sposób bardzo wesoły, pomysłowy i piosenkowy. Wygłosili kilka słów na temat wspaniałości kulinarnych – i destylowanych, i muzycznych – znajdujących się w pomieszczeniach całego Domu Kultury, który zmienił się w las pełen drzew, zwierząt i grzybów. Bary „w mrowisku”, „u bobra”, kawiarnia „na wysiadce”, jadalnia „u pełnych jaśli” i gospoda „pod dębem” miały prawdziwe powodzenie. A że były wspaniałe nagrody, wielu było chętnych na tradycyjne „szulane” losy. Klub Młodych rozpoczął bal polonezem. Nie na darmo mówi się, że orkiestra robi bal. Mury Domu Kultury aż trzęsły się od muzyki trzech kapel: disco, gorolski i popularno-rytmicznej. Zespół „Rytmik” z Jabłonkowa swoim występem rozgrzał balowiczów.

Już teraz zapraszamy na przyszłoroczny bal, który odbędzie się 7 lutego 2009 roku.

Zarządy kocobędzkich Kół PZKO

Co nowego w Porębie?

W ub. niedzielę w MK PZKO Orłowa z siedzibą w Porębie odbyło się zebranie sprawozdawcze. Na wstępie przywitani nas uczniowie PSP w Orłowej Lutni z programem wykonanym pod kierownictwem dyrektora Haliny Sikory. Wesołe wierszyki, gra na fletach oraz rytmiczne tańce wprowadziły obecnych w dobry nastrój. Dziękujemy! Podziękowania należą się również gościom, Danucie Chwajol i Władysławowi Orszulikowi za czas i uwagę, które poświęcają naszemu Kołu. Miło bowiem stwierdzić, że praca członków jest zauważalna w szerszej okolicy.

A czego możemy się spodziewać w 2008 roku? W styczniu i lutym odbyły się bale, w marcu obchodzimy święta Wielkanocne, a w kwietniu zagramy w tenisa stołowego i za-

bawimy się w programie „Jaka to melodia?”. Maj to tradycyjny Dzień Matki, jak również czas zabaw ogrodowych połączonych z turniejami kręglowymi. Po udanej zeszłorocznej wycieczce i tym razem w czerwcu odwiedzimy ciekawe miejsca, jak na razie jednak cel podróży okryty jest tajemnicą. Wrażeniami podzielimy się na festynie. O uatrakcyjnienie jesieni zatroszczą się panowie na Chłopskim Festynie, będą też prelekcje. W grudniu powitamy Mikolaja i pożegnamy 2008 rok.

Miłe popołudnie zakończone zostało smacznym poczęstunkiem. Mam nadzieję, że spotkamy się na dalszych imprezach, organizowanych nie tylko przez porębskie Koło.

HALINA STUDNIČKOWA

Odeszła legenda

Pod koniec stycznia br. odprowadziliśmy na miejsce wiecznego odpoczynku śp. inż. Rudolfa Płoszka, który od czasów przedwojennych był dla nas wzorem działania. Jako młody człowiek należał do tego rodzaju młodzieży, która angażowała się społecznie i umiała łączyć naukę ze sportem. Był nie tylko doskonałym piłkarzem Miejscowego Klubu Sportowego „Beskid” Jabłonków, lecz był przede wszystkim prekursorem i propagatorem sportów lekkoatletycznych na Podbeskidziu. W sporcie widział środek wychowawczego oddziaływania na młode pokolenie.

Druga wojna światowa przerwała jego działalność społeczną i jako oficer rezerwy Wojska Polskiego wrzuciła go w wir Kampanii Wrześniowej. Przeżył wiele, nie wykluczając radzieckiej niewoli, skąd szczęśliwym trafem wrócił w rodzinne strony. Niemcy pamiętni jego działalności uważali śp. R. Płoszka za osobę niepożądaną, wręcz niebezpieczną. Jego los został przypieczętowany nakazem aresztu, a następnie deportacją do obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu. Polska inteligencja nie miała prawa powrotu, dlatego został przewieziony do nowo budującego się obozu zagłady w Flossenbürgu w Bawarii. Pięcioletni pobyt w obozie zagłady zapisał się w życiorysie młodego człowieka krwawymi literami. Stał się „Steinmetzerem” czyli kamieniarzem, co uchroniło go od pracy w „Baukomando” czy kamieniołomie. W czasie jednych z odwiedzin było mi dane zobaczyć materiały i korespondencję z tamtych czasów, z których to poznałem grozę obozowego życia.

Wrócił względnie zdrowy, bez zakłamania. Przypadkowo w niemieckich dokumentach natrafił na nazwiska ludzi, którzy fałszywym oskarżeniem byli przyczyną jego obozowej gehenny. On jednak nie szukał zemsty. Jego charakter kazał mu milczeć i szukać raczej drogi zgody i pojednania. To jest to prawe oblicze wielkiej osobowości Zmarłego, godne naśladowania i zachowania w pamięci. Swoją uwagę i zainteresowania skierował na inne pola działania. Zbierał, gromadził, katalogował dokumenty, materiały fotograficzne o ruchu oporu, o wydarzeniach historycznych w kraju i za granicą. Był nadzwyczajnym członkiem Związku Więźniów Politycznych. Jego bogate zbiory są prawdziwą skarbnicą historyczną oraz świadectwem wnikliwego obserwatora i analityka.

Jawił się nam zawsze jako osoba cicha, skromna, bez rozgłosu i zbędnego patosu. Ludzie potrzebujący pomocy i wsparcia znaleźli u niego zrozumienie. Zawsze był otwarty na dobro i chęć bycia dobrym. Wielu ludzi nie ma własnej historii, pozostawiają po sobie niemal niedostrzegalny ślad. Śp. Rudolf Płoszek umiejętnie drążył naszą pamięć, w której pozostaną niezatarte ślady. Szkoda, że nasze szeregi opuszczają ludzie o takiej charyzmie i zasługach. Na nim kończy się bogata historia przedwojennej działalności Klubu Sportowego „Beskid” Jabłonków. Na nim gasną przedwojenne wspomnienia o polskiej działalności lekkoatletycznej na Podbeskidziu. Odeszła legenda.

JÓZEF JACHNICKI

JUTRO ROZPOCZYNAJĄ SIĘ ZIMOWE IGRZYSKA POLONIJNE »ŚLĄSK-BESKIDY 2008«

Trzymamy kciuki za »naszych«

Po polskiej stronie Podbeskidzia od jutra zagospodzą polonijni sportowcy z całego świata, ruszają bowiem Światowe Zimowe Igrzyska Polonijne „Śląsk-Beskidy” 2008, które potrwać do soboty 5 marca. Zawodnicy, w tym 36-osobowa reprezentacja Polaków w Republice Czeskiej, rywalizować będą na obiektach sportowych w Szczyrku, Wiśle, Ustroniu, Jastrzębiu Zdroju i Cieszynie. Uroczyste otwarcie igrzysk odbędzie się w sobotę na Placu Ratuszowym w Bielsku-Białej. W tym dniu rozpoczną się też zmagania o medale, piątek jest bowiem zarezerwowany dla odpraw technicznych i losowania.

Przyjazd naszej zaolziańskiej reprezentacji spodziewany jest w Szczyrku w piątek w godzinach popołudniowych. Jak powiedział „GL” kierownik naszej ekipy, Jan Cymorek, ostatnie dni przed wyjazdem

były poniekąd stresujące. Organizatorom z niewiadomych przyczyn udało się zawierzyć nasze zgłoszenia, ale w końcu zostały one szczęśliwie odnalezione – stwierdził J. Cymorek z sekcji sportowej „Beskidu Śląskiego”, który zaliczył wszystkie dotychczasowe igrzyska polonijne. Reprezentacja Polaków w Republice Czeskiej należy tradycyjnie do najsilniejszych ekip, w tym roku jednak Zaolzianie są lekko osłabieni w konkurencjach biegowych. W tym samym terminie odbywa się bowiem w Jaku-

szycach popularny „Bieg Piastów” oraz mistrzostwa RC w biegach narciarskich. Najwięcej medali spodziewamy się tym razem w konkurencjach alpejskich – prognozuje Jan Cymorek. Slalom klasyczny zaplanowany jest na poniedziałek, slalom gigant na wtorek, a po nim na placu przy Urzędzie Miejskim w Szczyrku odbędzie się uroczystość wręczenia medali igrzysk. W igrzyskach sportowcy wystartują w konkurencjach klasycznych, alpejskich, ale też w carvingu, snowboardzie, short-tracku, łyżwiarstwie wielobojowym i saneczkarstwie. Naszych reprezentantów zabraknie tylko w tej ostatniej dyscyplinie.

Igrzyska Polonijne są nie tylko areną sportowych zmagania, ale też spotkań integracyjnych i dyplomatycznych. W niedzielę w hotelu „Orle Gniazdo” w Szczyrku odbędzie się Światowe Forum Polonijne, na którym swoje przemówienia wygłoszą delegaci poszczególnych ekip. Atrakcyjnie zapowiada się poniedziałkowe spotkanie z polskimi olimpijczykami na placu przy Urzędzie Miejskim w Szczyrku.

PROGRAM SPORTOWY ZIMOWYCH IGRZYSK POLONIJNYCH

1. 3. biegi narciarskie 1 i 1,5 km (Wisła Kubalonka), carving (Szczyrk-Skrzyczne); 2. 3. biegi narciarskie 3 i 5 km (Wisła Kubalonka), snowboard (Ustroń Czantoria), short-track (Jastrzębie Zdrój); 3. 3. narciarstwo alpejskie – slalom (Szczyrk-Skrzyczne), łyżwiarstwo wielobój (lodowisko Cieszyn), saneczkarstwo (Szczyrk); 4. 3. narciarstwo alpejskie – slalom gigant (Szczyrk-Skrzyczne), saneczkarstwo (Szczyrk), slalom polskich olimpijczyków (Szczyrk-Skrzyczne).

JANUSZ BITTMAR

Pod prysznicem

Zwyczaj się mawiać, iż sport to zdrowie, ale warto też dodać, że każdemu sportowcowi potrzebne jest w życiu szczęście, by w zdrowiu doznać do wieku emerytalnego. Można się dobrze odżywiać, rzetelnie przykładać się do treningów, przed zawodami nie uprawiać seksu, a jednak bez własnej winy trafić do szpitala. Wystarczy, że rywalowi nie zależy na naszym zdrowiu. Swoje wie o tym chorwacki piłkarz Arsenalu Londyn Eduardo da Silva, któremu w brutalny sposób złamał nogę Michael Taylor z Bir-

mingham City. Eduardo może nie tylko zapomnieć o czerwcowych mistrzostwach Europy, ale w razie pooperacyjnych komplikacji zagrożona jest też jego dalsza sportowa kariera. Zdjęcia jego złamanej nogi obiegły świat, media jednak nie informują już o innych, anonimowych kandydatach do kalectwa. Znajomy opowiadał mi kiedyś, jak w meczu piłkarskim na szczeblu powiatowym obrońca złamał mu nogę i przeprosił ze słowami: Sorry, chciałem trafić w nogę twojego kumpla, ale spudłowałem. (jb)

Szanujmy się

O PRZEPUSTKĘ DO ĆWIERĆFINAŁU. Wczoraj, po zamknięciu tego numeru, hokeiści Stalowników Trzyniec walczyli na lodzie Znojma o przepustkę do ćwierćfinału ekstraklasy. Trzyńczanie pierwsze dwa spotkania u siebie wygrali bez większych kłopotów – 4:1 i 5:2. Na zdjęciu z ostrego kąta próbuje zaskoczyć znojmskiego bramkarza Kameša napastnik Rostislav Martynek. (jb)

Co słyhać?

● **FK MUTĚNICE – FOTBAL TRZYNIEC 1:3 (0:2).** Piłkarze drugoligowego Fotbalu Trzyniec w drodze powrotnej ze zgrupowania w Brzeclawiu zaliczyli sparing z trzecioligowymi Mutěnicami. Trener Trzyńca Miroslav Kouřil nie mógł tym razem skorzystać z najsilniejszego składu, niemniej jednak z czołowym zespołem trzeciej ligi goście mieli stosunkowo łatwą przeprawę. Gole dla Trzyńca strzelali Veselý, Lukšík i Maceček, honorową bramkę dla gospodarzy zdobył Zemánek. Trzyńczanie radowali się z trzeciego zwycięstwa z rzędu. Wcześniej pokonali 4:1 Brzeclaw i 1:0 pierwszoligową słowacką Trnawę. Trzyńciec zagrał w składzie: Bruk - Lisický (60. Sostřonek), Chlebek (46. Pindor), Formánek, Martinčík - Malíř (60. Ceplák), Cieslar, Berger (75. Lukšík), Lukšík (46. Konečnick) - Veselý (55. Hromada). Pojutrze, w sprawdzianie generalnym przed startem II ligi, Trzyńciec zmierzy się u siebie na boisku przy ul. Lešnej z Sigmą Olomuniec U21. Początek spotkania o godz. 10.15.

● **DZIŚ SPOTKANIE KIBICÓW Z TRZYNIECKIMI PIŁKARZAMI.** Na stadionie piłkarskim w Trzyńcu odbędzie się dziś o godz. 15.00 spotkanie kibiców z zawodnikami i trenerami drugoligowego zespołu.

● **MISTRZ RC W PIŁCE HALOWEJ ZMIENIŁ NAZWĘ.** Aktualni mistrzowie RC w piłce halowej, drużyna Premium Hawierzów, od nowego sezonu występować będzie pod nazwą Premium Stonawa. Piłkarze od dłuższego czasu trenują w stonawskiej hali sportowej i w związku z tym zamierzają reprezentować barwy tej właśnie gminy.

● **NAJBLIŻSZE SPARINGI MFK KARWINA.** Trzecioligowy klub piłkarski MFK Karwina w najbliższą sobotę zmierzy się w Wierzniewicach z dywizyjną Slavią Orłowa, a we wtorek na wyjeździe z polskim GKS Jastrzębie. Za sprawdzian generalny przed startem MŚLF posłuży mecz z Wałaskim FC, który Karwina zaliczy w Rożnowie pod Radhoszczem w sobotę 8 marca. Trzecia liga piłkarska wznowi rozgrywki 15 marca. (jb)

Sport Polski

● **PUCHAR ULEB KOSZYKARZE AWANS ZGORZELCA.** Koszykarze PGE Turów Zgorzelec wygrali w Libercu z zespołem ČEZ Nymburk 68:66 (18:21, 23:13, 13:13, 14:19) w rewanżowym meczu 1/16 Pucharu ULEB i awansowali do następnej rundy rozgrywek. W pierwszym meczu tych zespołów padł remis 61:61. Mecz odbył się w Libercu, ale to koszykarze PGE byli gospodarzami, bowiem korzystają z tamtejszej hali.

● **WTA W DUBAJU: RADWAŃSKA ZA BURTA.** Agnieszka Radwańska, najlepsza obecnie polska tenisistka, przegrała w I rundzie turnieju WTA w Dubaju (pula nagród 1,5 miliona dolarów) z rozstawioną z numerem 6. Rosjanką Anną Czackwetadze 2:6, 6:2, 4:6. (jb)

Reklamówka województwa

OSTRAWA (mro) – W wydanej ostatnio oficjalnej publikacji reklamującej województwo morawo-śląskie pt. „Widziano trzema” znalazły się wspaniałe fotografie Petra Šimčíka, Petra Sikuli oraz Štefana Špica.

Dwujęzyczna (czesko-angielska) wersja książki opatrzona jest także słowem hetmana Evžena Tošenovského oraz pochodzącej z regionu Marii Rottrovej. Wstęp naukowy opracowała Irena Korbelářová (pracownik naukowy Uniwersytetu Śląskiego w Opawie). Hetman Tošenovský, wymieniając atuty regionu, wspomina o położeniu między Polską i Słowacją, o dynamicznym rozwoju przemysłu i rewolucji technologicznej w ostatnich latach, o pięknej przyrodzie (zwłaszcza Beskidów) i sławach czeskiej kultury, którymi po 1989 roku są, jego zdaniem, zespoły „Buty”, „Kryštof”, a obecnie możemy się pochłubić choćby młodą, śpiewającą po czesku i po polsku Ewą Farną – podkreśla.

Książka wyszła w nakładzie

Hetman Evžen Tošenovský dokonuje „chrztu” nowej publikacji województwa. Obok Eva Kafková, kierownik urzędu oraz Aleš Linhart z biura rzecznika.

3000 egzemplarzy na kredowym papierze. Jednak nie znajdzie się w wolnej sprzedaży. Ma służyć jako materiał propagujący walory wo-

jewództwa w czasie konferencji ruchu turystycznego, na targach oraz służyć będzie jako podarunek dla gości hetmana.

Napisz do »Kalendarza Śląskiego«

CZ. CIESZYN (kor) – Kazimierz Santarius stanął na czele rady redakcyjnej „Kalendarza Śląskiego 2009”, który powinien się pojawić w pierwszej połowie listopada br. Oprócz niego w komitecie zasiadają: Czesława Rudnik, Anna Ludwin oraz Marek Santarius, który będzie odpowiedzialny za koncepcję graficzną publikacji.

Jak poinformował nas K. Santarius, w tegorocznym „Kalendarzu” powinny się znaleźć m.in. teksty dotyczące 70. rocznicy wybuchu II wojny światowej, a także 100-lecia orłowskiego gimnazjum i 60-lecia gimnazjum czeskokocieszyńskiego.

– W związku z tym zwracam się do byłych uczniów i pedagogów o przysłanie swoich wspomnień, a także o teksty i artykuły traktujące o czasach współczesnych obu placówek – mówi Santarius.

Szef rady zaprasza też do współpracy kolegów dziennikarzy penetrujących teren i piszących o interesujących wydarzeniach lub o mniej lub bardziej znanych i wartych prezentacji Zaolzianach; historyków i autorów odkrywczych artykułów poruszających zaolziańską tematykę; fachowców z różnych dziedzin życia i nauki... – Czyli praktycznie wszystkich, którzy mają coś do po-

wiedzenia, a pisanie po polsku nie sprawia im trudności – podkreśla K. Santarius. – Chodzi mi bowiem o to, by „Kalendarz” nie tylko zagłębiał się w historię, ale także pokazywał czasy współczesne na Zaolziu. Żeby nasi potomni za kilka, kilkanaście lat znaleźli w nim również informację i wiedzę na temat czasów, w których żyjemy.

Dodajmy, że teksty należy kierować do ZG PZKO, ul. Strzelnicza 28, 737 01 Cz. Cieszyn albo na adresy mailowe: zg@pzko.cz lub sak379@volny.cz. Termin nadsyłania tekstów upływa z dniem 31 lipca br.

DOMY I ŚWIETLICE PZKO (58) Żywocice

Po powołaniu do życia MK PZKO w Żywocicach na jego czele stanął Józef Rozbrój, który obowiązki prezesa pełnił ponad 10 lat. Koło nigdy nie posiadało własnego lokum, a jego członkowie spotykają się obecnie w restauracji byłego Domu Robotniczego. Natomiast w przeszłości wynajmowano sale w Domu Robotniczym, w Sadach Żywocickich oraz w budynku nieczynnej już ponad trzydzieści lat polskiej szkoły podstawowej, gdzie

w swoim czasie pezetkaowcy mieli do dyspozycji „klubówkę”.

Była szkołę zbudowano w roku 1930. W okresie okupacji niemieckiej obiekt służył jako internat. Po wyzwoleniu, zanim Żywocice weszły w skład Hawierzowa, w budynku miała również siedzibę Miejsca Rada Narodowa. W 1976 r. żywocicką polską szkołę zamknięto. Obecnie służy do celów komercyjnych.

CZESŁAW GAMROT

W budynku byłej polskiej szkoły w Żywocicach spotykali się od lat siedemdziesiątych do roku 1986 miejscowi pezetkaowcy.

Płacą za noworodka

OLBRACHCICE (dc) – Rodzice dzieci, które przyszły na świat w okresie od 1 kwietnia br., otrzymują z kasy gminnej zwrot opłat regulacyjnych poniesionych w związku z ich pobytami w szpitalu na oddziale noworodkowym. W myśl zasad uchwalonych przez zarząd gminy z przywileju tego mogą korzystać rodziny zameldowane na stałe w Olbrachcicach.

Jak dowiedzieliśmy się w urzędach gmin sąsiednich miejscowości – Suchej Górnej, Kocobędza, Stonawy i Cierlicka – w żadnej z nich nie rozważa się podobnego kroku. Niemniej Olbrachcice nie są pierwszą gminą, która zdecydowała się na refundację opłat. Władze niektórych z nich poszły jeszcze dalej, pokrywając koszty pobytu w szpitalu matkom noworodków, chorym dzieciom do lat 15 i emerytom.

Dekada współpracy

JABLONKÓW/SIEMIANOWICE (kor) – Dziesięć lat mija w tym roku od podpisania umowy partnerskiej o współpracy między władzami Jabłonkowa i Siemianowic Śląskich. W związku z tym delegacja jabłonkowieńskich władz wyjeżdża w najbliższy weekend do Siemianowic.

Tamtejszy burmistrz Jacek Guzy zaprosił nie tylko Zaolzian, ale także przedstawicieli innych partnerskich miast Siemianowic - z Francji, Rumunii, Niemiec i Węgier. Jak poinformował nas wiceburmistrz Jabłonkowa Stanisław Jakus, udział w spotkaniu zapowiedzieli też eurodeputowani Jerzy Buzek i Jan Olbrycht. Tematem rozmów będzie zaś współpraca między miastami w ramach zjednoczonej Europy.

– My zrewanżujemy się siemianowiczantom podczas wakacji – zaprosimy ich zarówno na Gorolski Święto, jak i na lipcowe Dni Jabłonkowa – dodał S. Jakus.

MOIM ZDANIEM

Ach, ten nacjonalizm

JACKA SIKORY

Ze spóźnieniem, bo dopiero we wtorek w pociągu, sięgnąłem po czeski tygodnik „Reflex” z ub. tygodnia. Natychmiast go jednak odłożyłem. Ze smutkiem. Bo od razu z czwartej strony powiało w przedziale nacjonalizmem, ba – szowinizmem. Otóż „satyryk” Štěpán Mareš w swoim cotygodniowym komiksie o przygodach Zielonego Raoula zajął się tym razem analizowaniem mentalności sąsiadów zza południowej granicy, czyli Austriaków. I to w stylu cieszącego się smutną sławą „Dikobrazu” z czasów „normalizacji”.

Bo co widzimy na obrazkach? Austriaka przedstawionego jako mieszańca, który zrodził się ze związku... czeskiej służącej i Niemca w typowych krótkich spodniach i kapelusiku „ze szczoteczką”, jako żywo przypominającego przewodniczącego Związku Niemców Sudeckich Bernda Posselta. Jakoś nie przeszkażdało mi, że dostało się Austriakom za II wojnę światową. Przeraziło dopiero to, że dla Mareša „typowi Austriacy” to zbrojenci, tacy jak Fritzel i Priklopil (ten od Nataschy Kampusch) oraz kolejny bohater z pierwszych stron brukowców ostatnich tygodni – Reinhard Engelbert, który wymordował siekierą swoją rodzinę.

Czyli Austriacy to wyłącznie mordercy i zbrojenci. Nie było nigdy wśród nich wielkich pisarzy, kompozytorów, malarzy. Tak samo typowi Polacy to – zdaniem niektórych młodych – rodzice, którzy zakatowali swoje dzieci, o czym donosiła ostatnio polska prasa, lub członkowie mafii pruszkowskiej, wołomińskiej itp., itd. A najbardziej typowymi okazami czeskiej mentalności są: skazany (na karę z zawieszeniem!) za molestowanie seksualne swojej córki pedofil Šablatura albo seryjni mordercy Dana i Jaroslav Stodolowie. Albo „satyryk” Mareš...

Smutno mi się zrobiło na duszy. Za oknem kończy się maj 2008 roku. Żyjemy podobno w zjednoczonej Europie. Jak sąsiad z sąsiadem...

sikoraj@glosludu.cz

Dzieciaki za darmo

OSTRAWA (mro) – Nie tylko piramidę w Gizie, świątynię Artemidy czy ratusz staromiejski w Pradze będą mogli podziwiać zwiedzający w sobotę 31 bm. „Miniuni” leżące na terenach wystawowych „Czarna Łąka”. – W tym dniu miasteczko miniaturowe europejskich budowli dokładnie oddających ich piękno w skali 1:25, od godziny 10 do 18.00 otworzy za darmo swoje podwoje dla dzieci i młodzieży do lat 15 – powiedział redaktor Matěj Cupal, szef „Miniuni”.

W sobotę z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka przygotowane są także konkursy zręcznościowe, jak rzut do celu, skok w dal, łowienie ryb „na pustyni” czy strzelanie z wiatrówek. Będą także słodkie nagrody dla najlepszych. Na najmłodszych będą czekać autka-zabawki do samodzielnej przejażdżki po terenie miasteczka. Przypomnijmy, że w „Miniuni” między 30 modelami można zobaczyć także polskie budynki – miniaturę krakowskich Sukiennic, warszawskiego Zamku Królewskiego oraz Biblioteki Śląskiej.

Najważniejsze budowle Europy są do obejrzenia w... ostrawskim „Miniuni”. W sobotę młodzież i dzieci mogą je zwiedzać za darmo.

Prezenty na Dzień Dziecka

MOSTY k. JABLONKOWA (kor) – Na Dzień Dziecka, w niedzielę 1 czerwca, nie tylko mali mieszkańcy Mostów, ale wszyscy klienci, którzy

nie ukończyli jeszcze 15 lat, otrzymają nie lada prezent. Otóż mogą liczyć na tańsze bilety wstępu na niektóre atrakcje miejscowego „SKI areálu”. Jak poinformował jego dyrektor, Alojzy Martynek, dzieci zapłacą w dniu swojego święta za bilet tylko jedną czwartą ceny. Chodzi o trampoliny dla dzieci oraz strzelanie z łuku.

Prezentu może się w niedzielę spodziewać nie tylko dzieciarnia. Otóż mosteczanie będą mogli w Czeskiej Telewizji obejrzeć dokument o swojej wsi, którego produkcję sfinansowała zarządzająca „SKI areálem” spółka „SKI Beskydy”. Premiera filmu – TVC 1 o godz. 5.30, powtórka – TVC 24 o godz. 11.05 oraz w poniedziałek w ramach programu „Dzień dobry z Moraw i Śląska”.

Mała stonawska szkoła zaskoczyła wszystkich

CZ. CIESZYN (mro) – Nie lada orzech do zgryzienia miało jury XIV Przeglądu Cieszyńskiej Pieśni Ludowej odbywającego się we wtorkowy ranek w czeskokieszyńskiej „Strzelnicy”. Występy oceniali prof. Alojzy Suchanek, prof. Daniel Kadłubiec oraz dr Józef Wierzoń. Pracy jury towarzyszyła wicekonsul ds. Polonii z Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie – Agnieszka Fedorów.

Jury zdawało sobie sprawę, że wybór zwycięzcy nie będzie łatwy, przede wszystkim dlatego, iż Przegląd trwał bite trzy godziny, utwory wykonywało prawie 90 śpiewaków (nie licząc kapel), a jego poziom był tak wysoki, że prof. Daniel Kadłubiec nie na żarty proponował – aby wszystkim uczestników skierować do finału. A przecież tam mogło z Zaolzia pojechać najwyżej sześciu wykonawców indywidualnych lub ponadindywidualnych z każdej kategorii...

– Wybór był tym trudniejszy, gdyż wszyscy śpiewacy rozumieli, że śpiewu nie można oderwać od gwary i stroju, że to jest jeden system kulturowy. Czystość mowy ludowej i pieśń, z jakim wykonawcy podeszli do stroju, wystawia im jak najlepsze świadectwo – oceniał występy D. Kadłubiec.

Śpiewacy rażno wstępowali na scenę, pokonywali treść, zasychanie w ustach, „zaniki” tekstu piosenek, po czym z uwagą śledzili wskazówki opiekunów muzycznych, które zazwyczaj usiadłszy na czas występu w pierwszym rzędzie, delikatną mimiką sterowały akcją na scenie. Śpiewacy synchronizowali się także z kolegami, bowiem w tym roku prawie każda szkoła miała swój akompaniament muzyczny – od dwu- do wieloosobowej kapeli. – Na ogół wszystkie grały bez zarzutu, ale mała szkoła stonawska zaskoczyła tutaj szczególnie, również śpiewakami – zauważyło jury.

A potem już po sali płynęły niczym z hal białe głosy, odbijały się od ścian jak od „gróniów”. Gorole szeroko zaprezentowali swoje umiejętności. Folkloru i honoru „dolów”

strzegła tym razem szkoła stonawska z genialnym Markiem Szwedem. Nie było w tym roku, co wszyscy obecni zauważyli, szkoły karwińskiej. – Ta placówka od lat należała do bastionu naszego śpiewania, a jej wykonawcy znani byli na całym Śląsku i daleko poza nim. Przede wszystkim dzięki dyrektor Jadwidze Palowskiej i Bronisławowi Bednarzowi jej uczniowie zdobywali najwyższe uznanie. Teraz z tamtych stron od Bogumina po Stonawę nie było nikogo. Nikt się nie pokazał w stroju, gwarze, w kulturze przodków. Dokąd zmierzamy? – komentował tę absencję „dolan” prof. Kadłubiec.

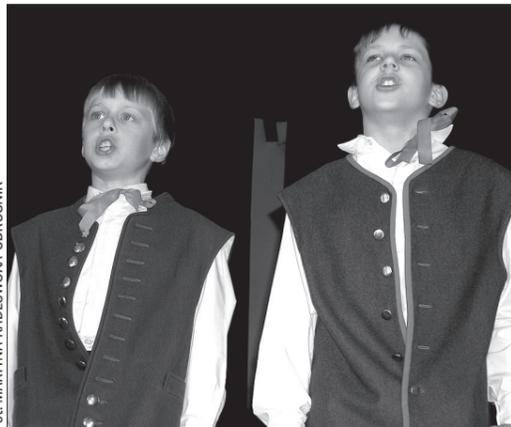
Wybór zaolziańskiej reprezentacji na finały Konkursu im. St. Hdyny w Wiśle, który odbędzie się 20 września br., był poważnym zadaniem. Jury zakwalifikowało w kategorii szkół podstawowych (klas I-V) – Katarzynę Zagórę (Gnojnik), Marka Szwedę i Przemysława Orszulika (Stonawa), Katarzynę Stonawską i Mateusza Brzósę (Cz. Cieszyn) oraz Janinę Byrtus (Trzyniec I). W kategorii duetów do Wisły pojedą Magdalena Morcinek i Hanka Zajac (Cz. Cieszyn) oraz Marek Szwed i Stanisław Orszulik (Stonawa). W kategorii zespołu wokalnego zaśpiewa w finale zespół z Mostów k. Jabłonkowa.

W kategorii szkół podstawowych (kl. VI-IX) zakwalifikowali się natomiast: Urszula Jachnicka, Wojtęch Pazdera, Jakub Zogata (Jabłonków), Aneta Zagóra (Gnojnik), Natalia Bajger i Henryk Molin (Cz. Cieszyn) oraz Kasia Hupka (Wędrynia). Z duetów: Noemi Marosz i Michał Firla (Gnojnik), Justyna Dobner i Joanna Gaura (Cz. Cieszyn), Maja Kłosińska i Jola Kowalczyk (Gnojnik) oraz Krystyna Mitrega i Natalia Czader (Wędrynia). W kategorii zespołu wokalnego barw Zaolzia będą

bronić dwa zespoły wokalne z Czeskiego Cieszyna oraz z Gnojnika; w kategorii zespołu instrumentalno-wokalnego – „Torka” z Jabłonkowa oraz „Mali Muzykanci” z Wędryni. Szkoły średnie reprezentować będzie Kapela Gorolsko „Zorómbek”.

Jak oceniło jury, przegląd potwierdził znakomite przygotowanie nie tylko młodzieży, ale i zaolziańskich nauczycieli muzyki, którzy zdają sobie sprawę ze specyfiki ludowego śpiewania. – Na całym Śląsku Zaolzia należą do absolutnej czołówki. Śpiewanie to nie tylko zabawa, ale i znakomite wychowanie estetyczne, towarzyskie, narodowe i jeszcze inne, toteż daje ono szansę, by pogłębić humanistyczny wymiar współczesnego młodego człowieka, który jest tak bardzo zagłuszany przez kulturę obrzawkową. Dawniej nasze szkoły po to narzędzie sięgały powszechnie, toteż powszechnie były mocne dzięki naszym, cieszyńskim korzeniom – zaznaczył prof. Kadłubiec, podkreślając znaczenie śpiewania w przeciwdziałaniu asymilacji.

– To nie tylko piosenki, to dziedzictwo, spuścizna po naszych przodkach, która ciągle udowadnia swą żywotność. Cieszy mnie, że dzieci lubią śpiewać i że to pomaga im w domu, w szkole – po prostu w życiu, a ich interpretacja nabiera nowego wyrazu, aktualnego już w XXI wieku – podsumowała Krystyna Mruzek z PSA Jabłonków.

Śpiewają Sanisław Orszulik i Marek Szwed.

Fragmenty sztuki czytają aktorzy Sceny Polskiej: Anna Paprzyca, Tomasz Kłapoczek i Ryszard Malinowski.

Teatralne śniadanie mistrzów

CIESZYN (ep) – Scena Polska TC zaprosiła wczoraj na „teatralne śniadanie mistrzów”, czyli pierwszą czytaną próbę nowej sztuki „Viva Verdi”, do Teatru im. Adama Mickiewicza w Cieszynie. Bohaterami sztuki są Giuseppe Verdi i Arrigo Boito. Gdy 70-letni mistrz opery Giuseppe Verdi rozpoczął współpracę z Arrigo Boito, młodszym o 30 lat librecistą, nie wiedział jeszcze, że to partnerstwo będzie jednym z najszcześniejszych przypadków w historii opery. Uduchowiony Boito, syn padewskiego portrecyisty i polskiej hrabianki Józefiny Radolińskiej, był włoskim poetą i kompozytorem opery „Mefistofeles”, sztandarowego dzieła włoskiego modernizmu. Jego pobytu u krewnych w Polsce zaowocowały tłumaczeniem poezji Mickiewicza i korespondencją z J. I. Kraszewskim.

Dwa różne światy jednej pasji będą więc obecne w nowej sztuce, której prapremierę polską przygotowuje praski reżyser Michael Tarant w Scenie Polskiej. W czasie wczorajszej próby aktorzy przeczytali kilka fragmentów sztuki. A dłużej właśnie w cieszyńskim Teatrze, wyjaśniła odpowiedzialna za stronę literacką przedstawienia Renata Putzlacher: – Przede wszystkim Teatr Adama Mickiewicza jest teatrem, w którym Verdiemu do twarzy. Poza tym wpadliśmy też na powiązania Verdiego i Boito z Polską i Mickiewiczem.

»Trojok Śląski« na Zaolziu

REGION (mro) – To będzie prawdziwe święto pieśni chóralnej. W niedzielne popołudnie 1 czerwca w wielu Domach PZKO i kościołach zaolziańskich zaśpiewa 30 chórów z polskiego i czeskiego Śląska w ramach XVI edycji „Trojoka Śląskiego”. Oficjalna inauguracja odbędzie się już jednak o godz. 10.00 w auli Uniwersytetu Śląskiego w Karwinie, gdzie m.in. zostaną wręczone chórów Nagrody im. Stanisława Moniuszki (w tym roku nie będzie indywidualnych odznaczeń). Zostaną tam też wspólnie odśpiewane dwa utwory: *Kasia w sieni* raz stała Eugeniusza Fierli oraz *O, lasko, lasko* Josefa Schreiebera.

– „Trojok Śląski” jest imprezą artystyczną mającą na celu upowszechnienie piękna śląskiej pieśni chóralnej, konfrontowanie jej z folklorem i osiągnięciami w sferze chóralistyki różnych regionów w Europie, zwłaszcza Polski, Czech i Słowacji – podkreślał przed paroma laty walory przeglądu jego pomysłodawca Rajmund Hanke – prezes katowickiego Związku Chórów i Orkiestr, działacz kultury, publicysta, historyk dziejów Górnego Śląska, a także inicjator utworzenia Konfraterni Najstarszych Chórów i Orkiestr. „Trojok Śląski” jest imprezą otwartą dla wszystkich zespołów chóralnych, bez względu na przynależność organizacyjną i narodową – zamierza służyć modelowaniu życia kulturalnego w Europie oraz urzeczywistnianiu wizji „Europy rozśpiewanej”.

Organizatorami tegorocznej edycji są Zrzeszenie Śpiewaczo-Muzyczne w Czeskim Cieszynie – Oddział Zagraniczny Polskiego Związku Chórów i Orkiestr oraz Unia Chórów Czeskich. Zaś w poszczególnych gminach honory gospodarzy przejmą zaolziańskie chóry: Chór Mieszany „Harfa” (Czeski Cieszyn), Chór Mieszany „Dźwięk” (Karwina Raj), Chór Mieszany „Przełęcz” (Mosty koło Jabłonkowa), Chór Żeński „Melodia” (Nawsie), Chór Mieszany „Olbrachcice” (Olbrachcice), Chór Mieszany „Stonawa” (Stonawa), Chór Mieszany „Lutnia”, a także gospodarze MK PZKO w Bystrzycy oraz Miejskiego Domu Kultury w Skoczowie.

Poszczególne chóry od dłuższego czasu przygotowują śląski repertuar na „Trojoka”. Każde z wystąpień może liczyć bowiem aż 20 minut.

– Pierwszy czerwca będzie kulminacją całorocznych przygotowań, w których zaangażowani byli wszyscy członkowie Zrzeszenia Śpiewaczo-Muzycznego, jego zarząd, a w szczególności panie Ewa Sikora oraz Ksenia Stuchlik – powiedział redakcji prezes ZŚM Leszek Kalina, dodając, że zaolziański „Trojok Śląski” jest najdonioślejszą imprezą chóralną w regionie i daje świadectwo chóralistyki zaolziańskiej.

Literaci w Teatrze Cieszyńskim

CZ. CIESZYN (kor) – Trwającemu od wczoraj w obu Cieszyinach Międzynarodowemu Festiwalowi Teatralnemu „Bez granic” towarzyszy w tym roku międzynarodowe spotkanie literatów. Odbędzie się ono w sobotę 31 maja w Białej Galerii Teatru Cieszyńskiego, a organizuje je wspólnie z Gminą Pisarzy RC czeskokieszyńska Biblioteka Miejska. Patronat nad imprezą objął hetman woj. morawsko-śląskiego Evžen Tošenovský.

Spotkanie literatów to przede wszystkim konferencja naukowa pn. „Literatury narodowe we wspól-

czesnej zjednoczonej Europie”. Z referatami wystąpią w Białej Galerii Vladimír Křivánek, Petr Poslední, Libor Martinek, Halina Molin, Radoslav Passia, Igor Hochel oraz konsul generalny RP w Ostrawie a zarazem poeta Jerzy Kronhold.

O godz. 14.00 organizatorzy zaproszą uczestników spotkania do kawiarni TC, gdzie swoje utwory czytać będą: Jerzy Kronhold, Ladislav Ballek, Eva Kantůrková, Zeno Kaprál, Marta Hlušková, Lydie Romanská, Milena Fucimanová, Karla Erbová, Renata Putzlacher i Bogdan Trojak.

MARIONETKI

FELIETON HALINY SIKORY

Marynka wróciła właśnie z zakupów. Olbrzymie torby wypełnione po brzegi wносиła razem z Mężem z samochodu do domu, kiedy to w drzwiach garażu stanęła Prezesowa. Przyglądała się przez chwilę, po czym przez grzeczność zapytała: „Pumóc wóm?”

„Nie trzeba, už to mómy gotowe” – odpowiedział za Marynkę jej Mąż, widząc, że wścibskość Prezesowej, ewidentna, zaskoczyła nieco Marynkę.

„A co, kóniec świata se zbližo?” – starała się być dowcipna Prezesowa.

Jednak dowcip Prezesowej jakoś nie trafił do zmęczonej Marynki.

„No, żeście tego tela nakupili” – wytłumaczyła Prezesowa.

Marynka nareszcie obudziła się ze swojego stanu emocjonalnego i przezwyciężyła w sobie niechęć do Prezesowej. „Aj mosz troche prowde, kóniec świata se pumału zbližo, bo do nas na pore dni przijydzają wnuki z Polski. Bo tam majóm nauczyciele tyn strajk, tóż mómy wachować. A że na jedyn dziyń by se im nie oplaciło przijydząć, tóż ich tu tatowie posłali do końca tygodnia. I tak my musieli nakupić”.

„Dyć to samo radość taki wnuki”.

„Mosz prowde. Ale wnuczka powiedziała tatóm, że bez koleżanki nie jedzie. Tóż mnie pytali na smiłowani, cobych aj te koleżanke przijyła. I co mi zbywało?

Tóż tu jutro przijadóm tři dziecka, z tego dwie baby w nejgorszych rokach”.

Prezesowa natychmiast przybiegła ze wspaniałą radą, że trzeba było się na koleżankę nie zgadzać, że owszem, własne wnuki tak, ale żeby cudze?

„Bo widzisz, to je tak, teraz to ci rodzice moc dzieckóm nie porozkazujóm. A jak to chcóm nowoczesnie wychowywać, to už tym tupym ni. Bo dyć aj u nas mo wynść to prawo, kiere chróni prawo dziecěk. Dziecka ani zbić, ani mu zlego słowa powiedzieć ni mozesz. I tóż jak dziecko rozkoże, tak starzi musóm podskakiwać. Powiym ci eszcze, że za naszych czasów takich rzeczy nie wymyśli” – wyjaśniła Marynka.

„To mosz prowde. Na chłopski rozum se dziecka do niymoty nie biło. Ale jak trzeba było, to sym tam po dupie dostali. Isto im to na złe nie wyszło. Zaś z drugi stróny jak to tak weźniesz, to ty dziecka sóm lepsze i brónić se jak stary ni mogóm, tóż można lepi, że taki prawo bedzie” – swoich pięć groszy wtrąciła Prezesowa.

„Wszystko piękne, Prezesowo, ale jo se tak po cichu myślým, jak už to prawo odgłosujóm, gdo se zastanie praw rodziców? Bo tata synkowi facki strzelić ni może, ale nigdzi ni ma napisane, co se stanie, jak tyn synek facke do tatowi? Isto tych tatów zaczynóm lutować” – spuentowała Marynka. „A na razie lutujym siebie, bo tyn kóniec świata se pumału zbližo”.

sikorova@glosludu.cz

Koniec świata

WIELKIE TRANSGRANICZNE ŚWIĘTO KSIĄŻKI POTRWA DWA TYGODNIE

Zachęcić do czytania, a nie... zamęczyć

Czytelnicy z obu stron Olzy spotkają się na wspólnej imprezie – taka jest idea Międzynarodowego Festiwalu Czytania nad Olzą organizowanego po raz pierwszy przez biblioteki miejskie z Czeskiego Cieszyna i Cieszyna. Na małych i dużych czytelników czekają nie tylko książki, ale także teatr, muzyka, spotkania z autorami, wystawy, konkursy i wiele innych atrakcji. A wszystko będzie się działo po obu stronach granicy. O tym, jak zrodził się pomysł i jakie mają być jego efekty oraz o szerszej współpracy bibliotek, opowiedziała Izabela Kula, dyrektor Biblioteki Miejskiej w Cieszynie.

Jako jeden z celów imprezy wymienia pani rozwój transgranicznego ruchu czytelniczego. Czy czytelnicy z Cieszyna i Czeskiego Cieszyna często przechodzą przez granicę, by skorzystać z księgozbioru „innej” biblioteki?

W naszej bibliotece mamy ponad 70 czytelników z Czeskiego Cieszyna. Korzystają oni głównie ze zbiorów czytelników ogólnej i wypożyczalni dla dorosłych. Są to przeważnie osoby starsze, pragnące przejrzeć bieżącą prasę – zwłaszcza te tytuły, które nie są dostępne w Bibliotece Miejskiej w Czeskim Cieszynie – oraz wypożyczyć książki do domu. Trafiają do nas również nauczycielki ze szkół z polskim językiem nauczania, by pożyczyć książki potrzebne do realizacji zajęć szkolnych. Wiem, że Biblioteka Miejska w Czeskim Cieszynie również ma grupę czytelników z Cieszyna, która systematycznie korzysta z jej zbiorów. Poza tym Biblioteka w Czeskim Cieszynie promuje u nas swoją filię muzyczną – my nie mamy zbyt wiele tego typu zbiorów – dlatego nasi czytelnicy chętnie się zapisują, by wypożyczyć czy posłuchać na miejscu jakiegoś nagrania.

Biblioteki w Cieszynie i Czeskim Cieszynie współpracują ze sobą już kilkanaście lat, jak ta współpraca wygląda, co razem organizujecie?

Nasza współpraca już od dawna układa się bardzo dobrze. Nawet kiedy granica była jeszcze zamknięta, wspólnie organizowano wystawy, tyle że wtedy książki, mówiąc trywialnie i brzydko, „szmuglowano” przez granicę, przenoszono w torbach, by w Polsce przygotować na przykład wystawę literatury czeskiej, czy po czeskiej stronie wystawę literatury polskiej. Teraz na szczęście nie ma takich problemów, a współpraca nadal układa się dobrze. Zrealizowaliśmy razem trzy unijne projekty i dbamy wspólnie o rozwój transgranicznego ruchu czytelniczego – chcemy, by nasi czytelnicy poznali ofertę czesko-cieszyńskiej biblioteki, a czytelnicy z Czeskiego Cieszyna poznali ofertę naszej biblioteki.

Cieszyńska biblioteka współpracuje również z biblioteką w Karwinie?

Tak, szczególnie współpracujemy z Oddziałem Literatury Polskiej i

Fot. autorka

Izabela Kula

tamtejszą panią kierownik – Heleną Legowicz. Jedną z form współpracy polega na wzajemnej wymianie tytułów prasy bieżącej. „Dzielimy się” też spotkaniami z autorami książek dla dzieci, którzy przyjeżdżają na organizowane przez nas imprezy. Kiedy Biblioteka Regionalna gości u siebie ciekawą postać ze świata książki, bywa tak, że pani Helena Legowicz proponuje nam zaproszenie do siebie poety czy pisarza goszczącego w Bibliotece w Karwinie. Dzięki takiej współpracy możemy się pokusić o zorganizowanie spotkania czytelników z pisarzem, na którego zaproszenie, gdyby doliczyć koszty dojazdu i pobytu, z pewnością nie byłoby nas stać. To samo działa również w drugą stronę – informujemy koleżanki-bibliotekarki z Zaolzia o spotkaniu autorskim, które organizujemy u siebie, i możliwości zorganizowania spotkania z czytelnikami mieszkającymi po drugiej stronie Olzy.

Staracie się zwiększyć transgraniczny ruch czytelnicy, ale czy język nie okazuje się być dużą przeszkodą? Wasza biblioteka może przyciągnąć polskojęzycznych czytelników z Zaolzia, ale po tej stronie granicy nie ma tak dużej grupy, która mogłaby być odbiorcą dla bibliotek czeskich.

Tak, jest to pewna bariera, ale chyba nie tak duża. Faktycznie z oferty Biblioteki Miejskiej w Cieszynie korzystają głównie Polacy mieszkający na Zaolziu. Dla Czechów język polski może stanowić pewne utrudnienie. Ale... kiedy np. organizujemy wspólne konferencje dla bibliotekarzy z Polski i Czech, to gdy pada pytanie, czy potrzeba tłumacza, to nikt tego nie wymaga. Myślę, że nasze wzajemne kontakty są na tyle bliskie – i to nie tylko w obszarze kultury, ale i sferze towarzyskiej, handlowej – że pewne słowa, zwroty – czeskie czy polskie – zdążyliśmy już nawzajem przyswoić. Często kontakty służbowe wymuszają niejako na nas znajomość języka, jakim posługuje się partner z drugiej strony Olzy. Ja, przyznam się, uczyłam się czeskiego na tekstach piosenek Nohavicy, którego wprost uwielbiam. I mam nadzieję, że idzie mi coraz lepiej...

Skąd wziął się pomysł na Międzynarodowe Czytanie nad Olzą?

Od 10 lat organizowaliśmy wspólnie międzynarodowy konkurs pn. „Moje Miasto – Moje Město”, którego finał odbywał się w czerwcu, w ramach Święta Trzech Braci. Dzieci pisały na różne tematy – a to o zabawkach Cieszyna i Czeskiego Cieszyna, innym razem o przyrodzie, tradycjach, przeszłości czy przyszłości naszych miast. W końcu uznaliśmy, że „worek z pomysłami” się wyczerpał, co nie oznacza wcale, że nie wrócimy kiedyś do formuły międzynarodowych konkursów literacko-plastycznych, w których, o czym warto wspomnieć, brały również udział dzieci ze słowackiej Rożnawy i węgierskiego Szerencs. Póki co, uznaliśmy wspólnie, że czas na coś nowego. Wyszliśmy z założenia, że uczestnikami bibliotecznych konkursów były z reguły dzieci związane już z biblioteką, aktywne kulturalnie i rozczytane. A my pragnęlibyśmy trafić do dzieci, które z czytaniem mają pewne kłopoty, nie są na razie czytelnikami aktywnymi, ale przecież są czytelnikami potencjalnymi. Mamy zatem nadzieję dotrzeć do szerszego grona odbiorców bibliotecznych usług, kształ-

tować nawyki czytelnicze u dzieci mniej związanych z książką. Ponadto, wspólnie z panią Janą Galášovą – dyrektorką Biblioteki Miejskiej w Czeskim Cieszynie uznaliśmy, że być może warto zmienić nieco formę, zrobić coś na miarę oczekiwań dzisiejszej młodzieży – stąd koncepcja festynu na rynku, łączenie w jedno wielkie show wielu imprez – takich jak spotkania z pisarzami, wydawcami, ilustratorami, koncerty, bajkowe kursy ciuchci, konkursy czy warsztaty plastyczno-literackie. Organizując wielkie święto książki, mamy nadzieję trafić do szerszego grona odbiorców i przekonać ich do czytania, do książki, do biblioteki. Razem z nami wierzą w to również Fundacja ABCXXI Cała Polska Czyta Dzieciom i stowarzyszenie Celé Česko čte dětem, które objęły patronat honorowy nad naszą imprezą.

Co będzie się działo w czasie tych dwóch tygodni?

Uroczyste rozpoczęcie festiwalu odbędzie się 12 czerwca o godz. 10.00 na Rynku w Cieszynie, a zakończenie – 25 czerwca na Rynku w Czeskim Cieszynie. Oprócz głośnego czytania, kiermaszów książek i spotkań z autorami książek, planujemy też o wiele mniej książkowych atrakcji, ale książką inspirowanych. Wszak chcemy dzieciaki zachęcić do książki, nie zaś książkę zamęczyć, bo wówczas moglibyśmy osiągnąć efekt przeciwny do zamierzonego. Będziemy zatem gościć teatry, które będą wystawiały przedstawienia w oparciu o utwory literackie. W Cieszynie odbędą się m.in. spektakle Teatru Lalek „Bajka” z Czeskiego Cieszyna, który uwielbiamy, oraz Teatru „Lajkonik” z Krakowa. Nie zabraknie też zabaw z klaunami, pokazów szrudlarskich, konkursów, warsztatów plastycznych i literackich czy wystaw tematycznych. Program jest naprawdę ciekawy. Tak bogaty projekt jest możliwy do zrealizowania dzięki wsparciu finansowemu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP. Wiem też, że czesko-cieszyńska biblioteka pozyskała środki finansowe z czeskiego Ministerstwa Kultury. Mam nadzieję, że impreza zyska wielu odbiorców, pozostawi ciepłe wspomnienia, a dobre opinie o Festiwalu, jako międzynarodowym święcie książki, zostaną przeniesione na nasze biblioteki i pozytywnie wpłyną na czytelnictwo, zwłaszcza wśród najmłodszych mieszkańców obu miast.

Rozmawiała: ELŻBIETA PRZYCKO

Bibliotekarki z Cieszyna i Cz. Cieszyna z finalistami ubiegłorocznej, 10. edycji konkursu „Moje Miasto – Moje město”.

VII OGÓLNOPOLSKI TYDZIEŃ CZYTANIA DZIECIOM

Świat poezji i kukiełek Pawełki Niedoby

Oddział Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie zaprasza dzieci, rodziców i dziadków na kolejną imprezę czytelniczą. W ramach VII Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom (1–8 czerwca 2008 r.) w **środe 4 czerwca o godz. 16.00 w bibliotece na Rynku Masaryka** odbędzie się spotkanie z kierowniczką Teatru Lalek „Bajka” – Pawełką Niedobą, która wprowadzi nas do „zaczarowanego świata” poezji dziecięcej i przedstawi swoje ulubione kukielki.

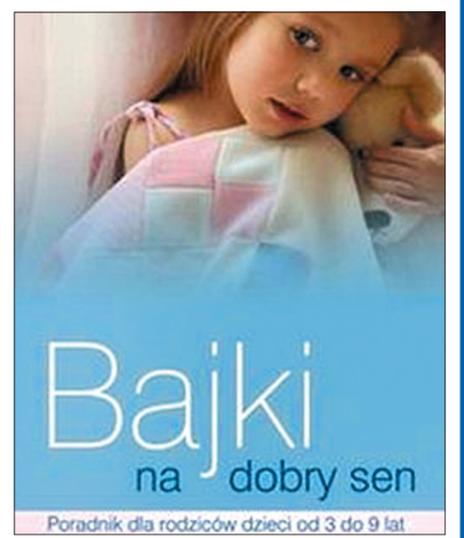
Po głośnym czytaniu w kąci Ernestynki rozpoczną się zajęcia plastyczne dla dzieci, natomiast dla rodziców przygotowaliśmy

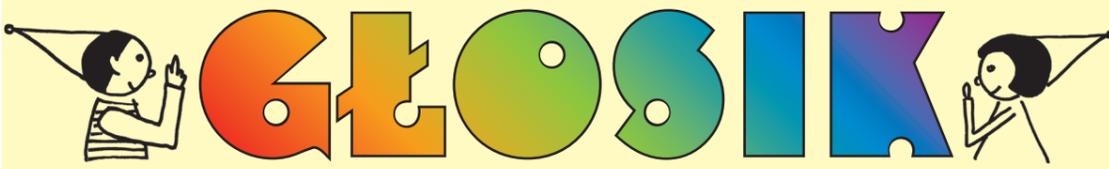
wystawę książek o tematyce psychologicznej i pedagogicznej pochodzących z naszego księgozbioru i dotyczących podstawowej wiedzy na temat rozwoju psychicznego dziecka. Zaprezentujemy również kilka ciekawych pozycji z najnowszej literatury dziecięcej. Chcemy w ten sposób przypomnieć, że wspólne czytanie z dzieckiem to przede wszystkim wzmocnienie relacji rodzice – dziecko, a mocna więź daje dziecku siłę do pokonywania wielu życiowych trudności.

W naszym księgozbiornie można znaleźć kilka ciekawych zbiorów bajek i opowieści

„terapeutycznych”. Te bajki pomagają przezwyciężyć problemy wychowawcze, najróżniejsze lęki i obawy, np. przed ciemnością, rówieśnikami czy dentystą, i wzmacniają poczucie własnej wartości. Dla rodziców mogą stanowić pomoc w niełatwej sztuce wychowania swych dzieci. Oprócz książek do wypożyczenia będzie możliwość obejrzeć i kupić ciekawe poradniki oferowane przez Klub Polskiej Prasy i Książki przy ul. Capka w Cz. Cieszynie. Polecamy np. *Bajki na dobry sen* Gerlinde Ortner czy też *Bajko-terapię* Marii Molickiej.

MARIA BARTULEC

Wycieczka do Cieszyna

– Ale gorąco! – zawołał uradowany Głosik – Ludmiłko!

Ludmiłka właśnie wyrzebywała się z pościeli, która nie wiadomo dlaczego postanowiła się zapętlić wokół jej wątego ciała.

– Już idę, tylko muszę się stąd wydostać – odpowiedziała.

– Chodź! Pogoda jest taka wspaniała, to grzech nie iść na spacer. A ja mam nawet pomysł na wspaniałą wycieczkę! – ponaglał ją Głosik.

– Już się boję – odpowiedziała Ludmiłka – twoje pomysły przeważnie kończą się jakąś katastrofą.

– Zaraz katastrofą. Czasami zdarzają się małe wpadki i wypadki.

Ogólnie jednak, to moje pomysły są wspaniałe. Zwłaszcza ten – chwalił się Głosik. – Przeczytałem w korespondencji z Trzyńca o wycieczce do Cieszyna. I tak sobie pomyślałem, że najwyższa pora zwiedzić to miasto dokładnie. Przecież tak naprawdę to my znamy tylko kilka sklepów i cukiernię. A w Cieszynie jest tyle ciekawych miejsc do obejrzenia.

Ludmiłka prawie oniemiała z wrażenia: – To twój pomysł? I nie ma żadnych fajerwerków, skoków z mostu ani innych ekstremalnych doznań?

Głosik podrapał się w głowę: –

W zasadzie to nie, tylko myślałem, że najpierw moglibyśmy przepłynąć Olzę w naszej miednicy, a potem...

– Lepiej już nic nie mów – zatrzymała go Ludmiłka. – Na polską stronę Cieszyna dotrzemy przez most! I nie będzie skakania z Wieży Piastowskiej!

– Zwiedzanie głębin Studni Trzech Braci? – zapytał nieśmiało Głosik.

– Odpada! – odpowiedziała natychmiast Ludmiłka.

Wy również wybierzcie się na podobną wycieczkę. Naprawdę warto!

KROPKA

Sukces »Skowronków«

Chodzi mi, Drodzy Czytelnicy, o dziecięcy zespół z PSP w Czeskim Cieszynie przy ul. Havlíčka. Grupa powstała przed sześciu laty. Dzieci grają na fletach sopranowych, altowych oraz tenorowych. Do „Skowronków” uczęszczają dzieci z klas 2-6, a w tym roku mamy rekordową liczbę aż 28 uczniów! Zespół prowadzi od samego początku nauczycielka Renata Dobner, akompaniátorem jest nauczycielka Janina Kúdel'ka.

W tym roku dzieci już po raz trzeci wzięły udział w ogólnopolskim konkursie pn. „Pískani pro zdraví”. Eliminacje wojewódzkie odbyły się 19 kwietnia w Ostrawie. Dzieci startowały w dwóch kategoriach wiekowych – do lat 9 (I) oraz do lat 12 (II). W kategorii I zaprezentowało się 5 zespołów, natomiast w kategorii II wzięło udział

8 zespołów z całego województwa morawsko-śląskiego. Dzieci zdobyły dwa drugie miejsca! To napraw-

dę wielki sukces! Wypada więc życzyć pani Reni i pani Jance następnym!

Lucyna Waszek

GŁOSIKOWA KORESPONDENCJA

Cieszyn bliski, Cieszyn nieznan

Na zadane na lekcji pytanie, ilu uczniów było w Cieszynie, prawie wszyscy podnieśli rękę, lecz na pytanie, kto z nich zna Cieszyn wraz z jego zabytkami, rąk w górę nie pojawiło się wiele. Dlatego, by naprawić ten błąd, zorganizowałam dla swojej klasy przechadzkę edukacyjną po Cieszynie. Przypadkowo wybrałam dzień 9 maja, a okazało się, że był to dzień wymarzony do tego celu: świeciło słońce, lecz nie było za ciepło, kwitły magnolie i do tego fachowo przygotowany przewodnik pan Włodek Orszulik oprowadził nas po znanych i mniej znanych zabytkach Cieszyna.

A więc zwiedziliśmy Górę Zamkową z jej Wieżą Piastowską, rotundą, cudownym parkiem i wystawą w Śląskim Zamku Sztuki i Przedsiębiorczości. Byliśmy w kościele parafialnym p.w. św. Marii Magdaleny oraz przy Studni Trzech Braci, gdzie co poniektórzy przypomnieli sobie legendę o założycielach Cieszyna. Pan Orszulik zaprowadził nas na Ratusz, gdzie w Sali Sesyjnej mogliśmy usiąść na miejscu radnych Cieszyna. Wstąpiliśmy

do Książnicy Cieszyńskiej, na Starym Targu pozdrowiliśmy kopię Madonny z Dzieciątkiem z XIV w., z wielkim zainteresowaniem odwiedziliśmy warsztat rusznikarski, w którym właściciel produkuje strzelby „cieszyński”, no i w drodze powrotnej do granicy pomachaliśmy księciu cieszyńskiemu Mieszkowi I.

Grażyna Roszka, PSP Trzyńc 1

Miły Głosiku!

Piątek 2 maja okazał się być w naszej szkole bardzo ciekawym dniem. Odbył się bowiem konkurs o zdrowiu i bezpieczeństwie w ruchu drogowym. Do szkoły przyjechaliśmy na rowerach. Rozdzieliliśmy się na dwie grupy. Najpierw klasy 1. i 2. szusowały po torze przeszkód, następnie my (to znaczy czwartacy) z klasą 3. i 5. jeździliśmy na rowerach slalomem, w bramkach, przez ruchomą ławeczkę i przekładaliśmy piézeczki. Po torze przeszkód poszliśmy do ogrodu szkolnego, tam mieliśmy spotkanie z panią pielęgniarką na temat pierwszej pomocy. Na koniec wypełniliśmy mały test. To był najlepszy dzień w tym tygodniu.

Tomasz Franek, klasa 4, PSP Karwina Frysztat

Rowerowy tor przeszkód

Zabawa się zaczynała od rana samego, nie byłoby tak fajnie bez toru przeszkód rowerowego, mówię Ci o tym, kolego. Kartę pracy dostaliśmy, także ją zrobiliśmy. Czas kończył się powoli, do szybkiego dokończenia było trzeba dobrej woli. Powtarzam, że SUPER było, każdemu się podobało, w ogródku szkolnym się wszystko odbywało. Potem uczyliśmy się małućko, ale naprawdę króćciutko. Serdecznie pozdrawia

Helena Lotter, PSP Karwina Frysztat

CIEKAWOSTKI

Antidotum na anonimowość

Coraz większą popularnością cieszy się we Francji Święto Sąsiadów odbywające się w ostatni wtorek maja. Mieszkańcy domów i kamienic w ten dzień organizują uroczyste spotkania. Święto to obchodzone jest od 9 lat i ma być lekarstwem na coraz bardziej doskwierającą mieszkańcom miast anonimowość. Potrzebna jest do tego oczywiście inicjatywa co najmniej jednego mieszkańca, który informuje sąsiadów i zaprasza ich na wspólne spotkanie. Może ono odbywać się w ogrodzie przy kamienicy, na tarasie lub po prostu na chodniku przed domem. Każdy przynosi coś do jedzenia i do picia. Merostwa i inne instytucje społeczne ułatwiają organizowanie tych sąsiedzkich spotkań, dostarczając bezpłatnie plakatów i zaproszeń, a nawet sprzętu potrzebnego do zorganizowania pikniku. W tym roku do święta przyłączyło się lotnisko Orly. Prospekty zachęcają podróżnych do rozmowy z „sąsiadami”, którzy siedzą obok i czekają na samolot

Wymienione

Z powodu błędu lekarzy rozdzielono je po narodzinach. Są bliźniaczkami i odkryły to przypadkiem dopiero po 28 latach. Jedna z nich domaga się od władz Wysp Kanaryjskich trzech milionów euro odszkodowania. Błąd w inkubatorach szpitala w mieście Las Palmas de Gran Canaria w marcu 1973 r. okazał się fatalny w skutkach dla dwóch kobiet-bliźniaczek – żyły w rzeczywistości, która nie odpowiadała ich prawdziwej tożsamości. Po 28 latach przyjaciółka

jednej z nich zobaczyła w centrum handlowym bliźniaczkę i pomyliła ją z jej siostrą. Są podobne jak krople wody – stwierdziła, gdy sprawa wyszła na jaw. Kobiety spotkały się dzięki przyjaciółce i zaczęły rozmawiać na temat daty i miejsca swoich urodzin. Okazało się, że urodziły się w tym samym szpitalu. Testy przeprowadzone w 2004 r. dowiodły, że są bliźniaczkami, a ich dane genetyczne są niemal identyczne, tzn. podobne w 99,99%. Administracja szpitala nie przyznaje się do błędu i sugeruje, że mogło do niego dojść poza terenem placówki.

Wespół rzuć palenie

Rzucanie palenia może być zaraźliwe – z nałogiem łatwiej rozstać się w grupie niż w pojedynkę – podpowiadają amerykańscy naukowcy. Badanie przeprowadzone na Uniwersytecie Harvarda wykazało, że często decyzja jednej osoby o odstawieniu papierosów owocuje podobną u ludzi z jej otoczenia. Im bliższa jest między nimi relacja, tym większe prawdopodobieństwo, że druga osoba rzuci palenie. Naukowcy przyjrzeni się nałogom ponad 12 tys. osób. Autor badania Nicholas Christakis zauważył np., że kiedy mąż lub żona rozstawała się z papierosami, zmniejszało to szansę palenia drugiego o 67%. Jeśli taka sytuacja przytrafiła się rodzeństwu, to szansa, że drugie przestanie palić, wzrastała o jedną czwartą. Rzucający palenie przyjaciele zwiększali u siebie nawzajem szansę na sukces o 36%. Naukowcy odkryli, że przy rzucaniu palenia większy wpływ mają na nas ludzie lepiej wykształceni.

JAK POWIEDZIEĆ

Miły Lojzku!

Nie wiem, jak Wy, ale ja je strasznie rada, że uż tu mómy takóm letnióm pogodzie. Ciepło se zrobiło, sym tam to uż wyglóndó na porzóndne wedro. A tako zmrzlina w kornoutu to je cosi akurat. Jak zóndziecie do cukrarny na szalek kawy, docie se ku tymu zakuski albo aji koblili, tak poczujecie, że świat je super. Do tego to słońeczko a zmrzlina, no życ nie umiyrac. Jo Wóm dzisio piszym taki pozytywny dopis, bo se mi tak pozytywnie na duszy zrobiło po tym, jak zech se dała medownik. Wóm radzym to samo, a na obezite se nie dziwejcie. To nas yny doktorzi straszóm.

Haniczka

Kochana Haniczko!

Otyłość (nie obezita) mnie nie przeraża. Za to przerażają mnie czechizmy w naszych wypowiedziach,

a zwłaszcza w listach (nie *dopisach*). Upał (nie *wedro*) niestety na to nie pomoże. Zwłaszcza że rozpoczyna się sezon lodów, wszędzie popularnie nazywanych *zmrzliną*. Lody kupujemy w waflu (nie *kornoutu*). Ja chodzę do cukierni (nie *cukrarny*) na filiżankę kawy (nie *szalek kawy*). Czasami skuszę się na ciastko (nie *zakusek*), natomiast pączki (nie *koblili*) nie należą do moich ulubionych. Za to miodownik (nie *medownik*) również wprowadza mnie w bardzo pozytywny nastrój. Alojzy

Obezita – otyłość

Dopis – list

Wedro – upał

Zmrzlina – lody

Kornout – wafel

Cukrarna – cukiernia

Szalek kawy – filiżanka kawy

Zakusek – ciastko

Koblili – pączki

Medownik – miodownik

(hs)

ALE HECA

– Jaki miół pan w młódości hobby?

– Babki i polowani.

– A na co pan polowoł.

– Na babki.

***

Mama małego Brónka wyzdryła na pole i uwidziła, że její synek wci-no ziąmie,

– Na cóż robisz, guptasie, chcesz sie roznimóc?

– Kaj težtam, przeca grónt to zdrowi!

***

– Janie! Wytrzymaj kurze!

– Tak, jaśnie panie. A kierej?

***

Przychodzi baba do dochtora z koparkóm na plecach, a dochtór mówi:

– Ale się pani wkopała!...

***

Poradnia ginekologiczno.

– Kiery tak w poczekalni wyje? – pyto dochtór.

– To chłop jednej cięzarnej, doktorze – odpowiało pielęgniarka. – Strasznie chciół wiedzieć, jak to je z tymi bólami porodowymi...

– No i...?

– Zaszylach mu zadek i podalach rycyne.

CZWARTEK 29 MAJA

TVP 1

5.55 Był taki dzień 29 maja 6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.30 Pani Pająkowa i jej przyjaciele ze Słonecznej Doliny (s. anim.) 9.00 Jedynkowe przedszkole 9.25 Kocham muzykę - Kate i orkiestra 9.35 Strażak Sam (s.) 9.45 Świnka Peppa - Lekcja tańca 9.50 Fifi - Zupa dnia 10.05 Ja i mój pan 10.25 W-skersi 10.45 Zrób to 11.10 Moda na sukces (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.25 Europa bez miedzy (mag.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Średniowieczna Europa 14.30 My, wy, oni 15.00 Wiadomości 15.10 Miłość puka do drzwi (s.) 16.00 Moda na sukces (s.) 16.50 Przed meczem Polska : Dania 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Śmiertelna zdrada (film kanad.) 22.00 Sprawa dla reportera 22.35 Grzeszna miłość (film kopr.) 0.40 Łoskot! 1.10 Bracia i siostry (film USA) 1.50 Śmierć dzieciorka 3.00 Był taki dzień 29 maja 3.05 Notacje - Władysław Siemaszko.

TVP 2

6.30 Statek miłości (s.) 7.35 Kacper - Niesforne cioteczki Kacpra (s.) 8.05 M jak miłość (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.15 Święta wojna - Europartyzant (s.) 11.50 Rączy Wildfire 12.35 Kolo fortuny 13.10 Mąż swojej żony 14.50 Gliniarz i prokurator - Mały Billy (s.) 15.45 Barwy szczęścia (s.) 16.50 M.A.S.H. (s.) 17.50 Dwójkomania 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Jeden z dziesięciu 19.35 Festiwal Piosenki Zaczarowanej - Półfinał 20.05 Barwy szczęścia (s.) 21.05 Rodzina Trendych - Ślubu nie będzie (s.) 21.35 Dr House (s.) 22.25 Policjanci z Pitbulla 22.30 Warto rozmawiać 23.25 997 (mag.) 0.00 Panorama 0.20 Narodziny Izraela 2.10 Sekcja 998.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was 8.02 Gość poranka 8.17 Przegląd prasy 8.20 Serwis ekonomiczny 8.35 Korespondent TVP o poranku 8.45 Ślązaków portret własny 9.00 Transmisja obrad Sejmu 16.13 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.50 TV Katowice poleca 16.55 Zgłębić tajemnice raka 17.15 Plus minus 17.30 Serwis info 18.00 Aktualności 18.55 Nasz reportaż 19.10 Uwaga! Weekend! Informator kulturalny 19.55 TV Katowice zaprasza 20.01 Minęła 20-ta 21.05 Telekurier bliżej ciebie 21.45 Aktualności 22.16 Ekonomia i rynek (mag.) 0.02 Mur bezpieczeństwa - Walka o mur 1.00 Minęła 20-ta 2.10 Ekonomia i rynek (mag.).

POLSAT

5.30 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) 6.15 Adam i Ewa (s.) 7.30 Wielka wygrana (teleturniej) 8.30 Słoneczny patrol (s.) 9.30 Strażnik Teksasu - Patriotka (s.) 10.30 Beverly Hills 90210 (s.) 11.30 Samo życie (s.) 12.00 Zamieimy się żonami 13.00 I kto tu rządzi? Walentynki 13.30 Świat według Kiepskich - Sonata jesienna (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Świat według Bundydych (s.) 15.50 Wdarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Chirurgi (s.) 17.30 Duża przerwa - Europa 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wdarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.00 Tylko miłość (s.) 21.00 Komando (film USA) 23.00 Antwone Fisher (film USA) 1.30 Miasto zwycięzców (teleturniej) 2.30 Zakazana kamera 4.00 Nocne randki 5.00 Music Spot.

TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 L. Kozderková (dok.) 9.50 Heleniny 10.00 Laura (film USA) 11.25 Piosenki z 1968 roku 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Ćwiczmy z TVC 13.40 Problemy rodziny 14.05 Córki McLeoda (s.) 14.50 Legendy Kung Fu (s.) 15.35 Cudowny świat: Karakoram (s. dok.) 16.00 Złote rączki 16.15 Meduza (lista przeb.) 16.45 Zaczarowane przedszkole 17.15 AZ-kwiz 17.35 Stop 17.40 Czarne owce (pr. publ.) 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości regionalne 18.15 Ogród - to sztuka (mag.) 18.40 Żywe serce Europy 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 19.00 Wiadomości 20.00 Taggart (s.) 21.10 Śladami gwiazd 21.40 Program dyskusyjny 22.25 Poker 22.55 David Nolande (s.) 23.45 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 23.50 Muzyczna wizytówka 0.00 Na oslep 0.30 Musicblok 0.55 Według prawa 1.25 Ten nasz czeski charakter.

TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Na tropie (mag. krym.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.25

AZ-kwiz 11.50 Żywe serce Europy 12.00 Pod pokrywką (mag. kul.) 12.30 Czarne owce (pr. publ.) 12.45 Dołącz do nas 13.00 Nie poddawaj się 13.20 Labirynt 13.50 Bajka 14.45 Czy mnie zechcecie? (mag.) 15.05 Magazyn paraolimpijski 15.25 Wędrowni z potworami (cykl dok.) 16.00 Rodzina, szkoła i ja (mag.) 16.15 Komunikacja to zabawa 16.35 Diagnoza 16.50 Poradnik zdrowotny 17.00 Przemijanie świata 17.15 Alchemia istnienia 17.45 J. A. Pink (dok.) 18.05 Głową w mur 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Ćwiczmy z TVC 19.15 Recital Wabi Dańka 20.00 Recydywa mocy (dok.) 21.00 Historie.cs 21.50 Piękne zguby (talk show) 22.20 U nas w Europie 22.30 Wdarzenia, komentarze 23.05 Sport 23.10 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 23.25 Klub Filmowy: Żyj i stań się (film kopr.) 1.50 Q (mag.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Cud Juany (s.) 9.30 Mężowie i żona (film USA) 12.00 Ulica (s.) 12.45 To morderstwo, napisała (s.) 13.45 Dwoch i pół (s.) 14.10 Veronica Mars (s.) 15.10 Smallville (s.) 16.00 Dowody zbrodni (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) 21.25 Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.) 22.20 Skazany na śmierć (s.) 23.15 Ostatnia jazda (film USA) 1.20 Na własne oczy.

PRIMA

6.30 Tabaługa (s. anim.) 7.05 Scooby Doo i Scrappy Doo (s. anim.) 7.30 Sabrina - nastoletnia czarownica (s.) 8.00 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.15 Przyjaciele (s.) 8.45 St. Tropez (s.) 9.50 Portowi policjanci (s.) 10.50 Siódme niebo (s.) 11.45 Diagnoza morderstwo (s.) 12.45 Hunter (s.) 13.45 Renegat (s.) 14.45 Chirurgowie (s.) 15.40 Krok od domu (s.) 16.40 Jordan (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 17.45 Minuty regionu 18.05 Milioner (kwiz show) 18.55 Wiadomości, sport 19.30 Przyjaciele (s.) 19.55 Prognoza pogody 20.00 Bardzo delikatne związki (s.) 21.15 Najbardziej niesamowite videa świata 22.15 Herosi (s.) 23.10 Specjaliści (s.) 0.10 Szpital Dobrej Nadziei (s.) 1.05 Sexy szansa 1.45 Zadzwoń do jasnowidza.

PIĄTEK 30 MAJA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.30 Sekretne świat misia Beniamina (dla dzieci) 9.00 Moliki książkowe, czyli co czytać dziecku 9.10 Kuchcikowo - gotowanie na ekranie - Lasagne palce lizać 9.25 Fifi - Mówicie bzdury 9.35 Kocham muzykę - Stawros i pontyjska lutnia 9.45 Tam i z powrotem - Babcia 10.15 16 x 9 IXI Color - Street art moja przestrzeń. 10.25 Faceci do wzięcia - Życie to teatr... (s.) 11.10 Moda na sukces (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Wielkie sprzątanie 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Zdrowie Europejczyków - Otyłość, ukryta epidemia 15.00 Wiadomości 15.10 Miłość puka do drzwi (s.) 16.00 Moda na sukces (s.) 16.50 Przed meczem Polska : Dania 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Wasabi - Hubert zawodowiec (film kopr.) 21.50 Polska : Portoryko - Kwalifikacje olimpijskie mężczyzn w Espinho 23.35 Kropka nad i (film kopr.) 1.05 Orzeł 3.05 Piękna Tipaza 4.05 Był taki dzień 30 maja.

TVP 2

5.40 Statek miłości (s.) 7.35 Kacper - Śmierząca sprawa (s.) 8.05 M jak miłość (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.15 Święta wojna - Transfer 11.45 Jankeska na dworze króla Artura 13.30 Wojciech Cejrowski boso przez świat - W krainie flamenco 13.55 Dolina Kreatywna - Co słycać? 14.00 Duże dzieci 14.55 Gliniarz i prokurator - Tajemnice śledztwa (s.) 15.50 Barwy szczęścia (s.) 16.55 Tak to leciało! 17.50 Dwójkomania 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Wideoteka dorosłego człowieka 20.00 Polska : Szwecja - Kwalifikacje olimpijskie mężczyzn we Wrocławiu 22.10 Babylon Tour - program Kabaretu Moralnego Niepokoju - Babylon Tour Extra 22.50 Podkomisarz Brenda Johnson (film USA) 23.45 Policjanci z Pitbulla 23.50 EUROexpress (mag.) 0.00 Panorama 0.15 Balanga 1.40 Statek miłości (s.) 3.10 Europa da się lubić (pr. roz.).

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was 8.02 Gość poranka 8.17 Przegląd prasy 8.20 Serwis ekonomiczny 8.35 Korespondent TVP o poranku 8.45 Wokół nas 9.00 Transmisja

obrad Sejmu 16.14 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.50 Starostwo powiatowe - Tarnowskie Góry 17.00 Zbliżenia filmowe 17.15 Plus minus 17.30 Serwis info 18.00 Aktualności 18.55 Trójwymiar - Magazyn prasy, radia i telewizji 19.20 Trudny rynek 19.40 Wokół nas 19.55 TV Katowice 20.01 Minęła 20-ta 21.05 Telekurier bliżej ciebie 21.45 Aktualności 22.16 Ekonomia i rynek (mag.) 0.02 Półkownicy 1.02 Minęła 20-ta 2.12 Ekonomia i rynek (mag.).

POLSAT

5.30 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) 6.15 Adam i Ewa (s.) 7.30 Wielka wygrana (teleturniej) 8.30 Słoneczny patrol (s.) 9.30 Strażnik Teksasu - Inny wymiar (s.) 10.30 Beverly Hills 90210 (s.) 11.30 Samo życie (s.) 12.00 Zamieimy się żonami 13.00 Tylko miłość (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Świat według Bundydych (s.) 15.50 Wdarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Chirurgi (s.) 17.30 Duża przerwa - Święto edukacji 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wdarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.00 Witajcie w dzungli (film USA) 22.20 Kill Bill II (film USA) 1.20 Belfer II 3.00 Miasto zwycięzców (teleturniej) 4.00 Zakazana kamera 4.35 Nocne randki.

TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Goniec (film TV) 9.55 Odgłosy domu 10.00 Portret Viléma Heckela 10.20 Muzyka ludowa 11.00 Kolory życia (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Ćwiczmy z TVC 13.40 Problemy rodziny 14.05 Córki McLeoda (s.) 14.50 Simpsonowie (s. anim.) 15.15 Garfield i przyjaciele (s. anim.) 15.40 Rozbójnicy (s.) 16.00 Świat Elmo (s. anim.) 16.15 Ferda (s. anim.) 16.40 Labirynt 17.15 AZ-kwiz 17.40 Sprawa dla ombudsmána 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości 18.15 Mieszkać - to sztuka (mag.) 18.40 Żywe serce Europy 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości 20.00 Szpital na peryferiach (s.) 21.00 13. komnata Romana Vojtki 21.30 Talk show Jana Krausa 22.15 Seks w wielkim mieście (s.) 22.45 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy na milion 22.50 Sędzia (film fr.) 0.25 Losowanie Euromilionów 0.35 Wszystko party 1.20 Bananowe rybki.

TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Nie mam pracy 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.25 AZ-kwiz 11.50 Żywe serce Europy 12.00 Ogród - to sztuka 12.30 Czarne owce (pr. publ.) 12.45 Ten nasz czeski charakter 13.15 Game Page (mag.) 13.35 Polowanie (film pol.) 13.50 Straszna historia (s. anim.) 14.15 Złote rączki 14.30 Meduza (lista przeb.) 15.05 Wimbledon 2007 (dok.) 16.00 Cudowny świat: Karakoram (cykl dok.) 16.25 Kwartet (mag.) 16.50 Tysiąc lat czeskiego myślistwa (cykl dok.) 17.20 Szumawskie muzeum browarnictwa (cykl dok.) 17.30 Dołącz do nas 17.45 Nie poddawaj się 18.00 Kosmopolis (mag.) 18.30 City Folk - Timisoara 2004 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Życiu na ratunek 19.25 Ćwiczmy z TVC 19.35 Simpsonowie (s. anim.) 20.00 Cudowna planeta (cykl dok.) 20.50 Tak jest, panie premierze (s.) 21.20 Phil Collins: Finally 22.15 Film o filmie „Pokuta” 22.30 Wdarzenia, komentarze 23.05 Sport 23.10 Technicy - magicy (s.) 23.35 Gorączka nocy piątkowej 0.25 Mała Brytania (s.) 0.55 The Bravery 1.45 Recydywa mocy.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Cud Juany (s.) 9.30 Okoliczności niezna (film USA) 11.15 Ulica (s.) 12.05 To morderstwo, napisała (s.) 12.55 Lenssen i spółka (s.) 13.50 Dwoch i pół (s.) 14.15 Veronica Mars (s.) 15.10 Smallville (s.) 16.05 Dowody zbrodni (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport 17.15 Czechy - Szkocja (transmisja meczu piłki nożnej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Szeregowiec Ryan (film USA) 23.25 Diabolique (film USA) 1.15 Sprawy Da Vinci (s.).

PRIMA

6.30 Tabaługa (s. anim.) 7.05 Scooby Doo i Scrappy Doo (s. anim.) 7.30 Sabrina - nastoletnia czarownica (s.) 8.00 Dzieciół Woody (s. anim.) 8.15 Przyjaciele (s.) 8.45 St. Tropez (s.) 9.50 Portowi policjanci (s.) 10.50 Siódme niebo (s.) 11.45 Diagnoza morderstwo (s.) 12.45 Hunter (s.) 13.45 Renegat (s.) 14.45 Chirurgowie (s.) 15.45 Krok od domu (s.) 16.40 Jordan (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 17.45 Minuty regionu 18.05 Milioner (kwiz show) 18.55 Wiadomości, sport 19.30 Przyjaciele (s.) 19.55 Prognoza pogody 20.00 Zgadnij, kim jestem (pr. roz.) 21.15 Bezprawie (film USA) 0.10 Gniew oceanu (film USA) 2.35 Sexy szansa.

POLONIA

PIĄTEK 30 MAJA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Bajkonurrr, czyli w świecie książek dla dzieci (mag.) 8.45 Kuchcikowo - gotowanie na ekranie - Urodzinowe przyjęcie 9.00 Awantura o Basię (s.) 9.25 Pół wieku w galopie (rep.) 9.45 Sceny ze sceny (mag.) 10.10 Tajemnice lasu - Wśród książęcych lasów - Lubniewice (rep.) 10.35 Z daleka, a z bliska 11.20 Polska z bocznej drogi - Z powrotem?... 11.35 Plebania (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Pamiętaj o mnie 12.45 Nysa na weekend 13.10 Hity satelity 13.25 Oparte na faktach - Willa Szczęścia (spektakl) 14.55 W rajsłym ogrodzie - Góry Korsyki 15.15 Dzień jak co dzień - Bigbit (rep.) 15.25 Akademia Domu i Wnętrza - Kuchnie - zlewy (mag.) 15.40 Dobry początek (rep.) 16.00 Magazyn przechodnia 16.15 Duże dzieci 17.00 Teleexpress 17.15 Bajkonurrr, czyli w świecie książek dla dzieci (mag.) 17.25 Kuchcikowo - gotowanie na ekranie - Urodzinowe przyjęcie 17.40 Pół wieku w galopie (rep.) 18.00 Nysa na weekend 18.30 Hity satelity 18.45 Pamiętaj o mnie 18.50 Plebania (s.) 19.15 Niezwykłe przygody pod wierzębami (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.40 Na dobre i na złe (s.) 21.30 Rozmowy istotne - Maja Komorowska 22.00 Kino Sąsiadów - Wszyscy moi bliscy (film czes.) 23.35 I ty będziesz moją Panią 24.00 Panorama 0.15 Nysa na weekend 0.40 Pamiętaj o mnie 0.50 Plebania (s.) 1.15 Niezwykłe przygody pod wierzębami (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.25 Na dobre i na złe (s.) 3.15 Rozmowy istotne - Maja Komorowska 3.45 Hity satelity 4.00 Kino Sąsiadów - Wszyscy moi bliscy (film czes.) 5.35 Pół wieku w galopie (rep.).

SOBOTA 31 MAJA

6.00 Plebania (s.) 8.00 Dla niesłyszących - Echa Panoramy 8.35 Rozmowy istotne - Maja Komorowska 9.05 Ranczo pod Zieloną Siódemką (s.) 9.30 Zwierzowiec - Zanim weźmiesz... 9.45 Wojciech Cejrowski - boso przez świat (rep.) 10.10 Duże dzieci 11.10 Złotopolscy (s.) 11.35 Pamiętaj o mnie 11.45 Cała naprzód (mag.) 12.05 Polska dobrze smakuje - Kragle i gładkie sery z Wiżajn (dok.) 12.30 Zaczisz gwiazd 13.00 Wiadomości 13.10 Na dobre i na złe (s.) 14.00 Dziękujemy za solidarność 14.15 Dzika Polska (dok.) 14.40 Made in Poland 15.10 W piątą stronę świata (s.) 16.00 Śniadanie na podwieczorek 17.00 Teleexpress 17.15 Pamiętaj o mnie 17.25 Piwnica (dok.) 18.25 M jak miłość (s.) 19.10 Milusiaki (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Ranczo (s.) 21.00 Oszołomienie (dramat pol.) 22.40 Wojciech Młynarski w recitalu „Róbmy swoje” - 30 lat 23.20 Dzień jak co dzień - Na głowie (rep.) 23.30 Duże dzieci 0.30 M jak miłość (s.) 1.10 Milusiaki - Pojedynek czarodziejów (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Ranczo (s.) 2.45 Piwnica (dok.) 3.45 Pamiętaj o mnie 3.55 Złotopolscy (s.) 4.20 Oszołomienie (dramat pol.).

NIEDZIELA 1 CZERWCA

6.00 Klan (s.) 7.55 Śniadanie na podwieczorek 8.55 M jak miłość (s.) 9.40 Ziarno (mag.) 10.05 Między nami bocianami (s.) 10.35 Miś Fantazy - Niebieski miś (s. anim.) 10.50 Kurs języka polskiego. Profesor Smok i przyjaciele 11.15 Złotopolscy (s.) 11.40 Pamiętaj o mnie 11.55 Między ziemią a niebem (mag.) 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem (mag.) 13.00 Transmisja Mszy Świętej 14.10 Bar Atlantic (s.) 15.05 Skarby nieodkryte 15.40 Miś Fantazy - Tajemnica kryształu (s. anim.) 16.00 Miś Fantazy - Księżycowa kraina (s. anim.) 16.25 KFPP Opole '92 - Munięk Staszczuk - T. Love 17.00 Teleexpress 17.10 Rozmowy na temat... 17.20 Pamiętaj o mnie 17.30 Mini Szansa - Dzień Dziecka 18.25 M jak miłość (s.) 19.15 Miś Fantazy - Czarne ptaszysko (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Determinator (s.) 20.55 Wideoteka dorosłego człowieka 21.45 Szalom na Szerokiej 2006 - Konsonans Retro 22.05 Czas dla kibica - Żużel - Speedway Ekstraliga. Kronopol Z. Góra - Unia Lesino 24.00 M jak miłość (s.) 0.50 Ziarno (mag.) 1.15 Miś Fantazy - Czarne ptaszysko (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Determinator (s.) 2.50 Zaproszenie 3.10 Bar Atlantic (s.) 4.05 Pamiętaj o mnie 4.15 Złotopolscy (s.) 4.40 Dziękujemy za solidarność 4.50 My w Finlandii - Polacy w krainie Muminków (rep.) 5.20 Bzik kulturalny (mag.) 5.45 Polska z bocznej drogi.

PONIEDZIAŁEK 2 CZERWCA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Zygzyki - Deszczuk 9.00 My Wy Oni 9.25 Szalom na Szerokiej 2006 - Konsonans Tetro 9.45 W piątą stronę świata (s.) 10.30 Piwnica (dok.) 11.30 Plebania (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Pamiętaj o mnie 12.45 My w Finlandii - Polacy w krainie Muminków (rep.) 13.15 M jak miłość (s.) 13.55 Rozmowy na temat... 14.10 Determinator (s.) 14.55 Warto rozmawiać 15.45 Podróżnik - Atacama 16.05 My Wy Oni 16.45 Magazyn kulturalny 17.00 Teleexpress 17.15 Zygzyki - Deszczuk 17.40 Dzika Polska (dok.) 18.05 Świadkowie nieznanych historii; program publicystyczny 18.35 Pamiętaj o mnie 18.50 Plebania (s.) 19.15 Bajki Bolka i Lolka - Czarodziejskie lustro (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Sportowy tydzień 21.10 Warto kochać (s.) 21.50 Reportaż 22.20 Warto rozmawiać 23.10 KFPP Opole '92 - Munięk Staszczuk - T. Love 23.45 Dziękujemy za solidarność 24.00 Panorama 0.15 Polska dobrze smakuje - Kragle i gładkie sery z Wiżajn (dok.) 0.40 Pamiętaj o mnie 0.50 Plebania (s.) 1.15 Bajki Bolka i Lolka - Czarodziejskie lustro (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.25 Sportowy tydzień 2.55 Warto kochać (s.) 3.40 Warto rozmawiać 4.35 Szukanie szukanie w drodze poznanie - Film o profesorze Krzysztofie Matyjaszewskim (dok.) 4.55 Świadkowie nieznanych historii 5.20 Reportaż 5.45 Rozmowy na temat...

ŻYCZENIA

Dnia 29 maja 2008 obchodzi swój zany jubileusz życiowy 85 lat

pan LESZEK CHOBOT

z Hawierzowa Błędowic. Z tej okazji serdeczne życzenia zdrowia i jeszcze wielu szczęśliwych dni życzą córki Helena i Danka z rodzinami.

GL-328

WSPOMNIENIA

Odszedłeś, lecz w naszych sercach pozostałeś na zawsze...

Dnia 29. 5. 2008 mija 40. rocznica zgonu naszego Kochanego Ojca, Teścia, Dziadka, Pradziadka i Wujka

śp. EMANUELA GUŃKI

z Cierlicka. Zaś 6. 7. 2008 obchodziliby swoje setne urodziny. Z miłością i szacunkiem wspominają córki z rodzinami.

AD-065

Mamo, smutno tu i pusto...

Dnia 29. 5. 2008 wspominamy 2. rocznicę śmierci naszej Kochanej

śp. ANNY LAZAR

z Wędryni. O chwilę wspomnień proszą córka oraz syn z rodzinami.

GL-326

Dziś, 29 maja przypominamy sobie 18. rocznicę śmierci naszego Drogiego

śp. mgr. ANTONIEGO ŻDZIEBŁY

z Łąk. Wszystkim, którzy Go wspomną razem z nami, dziękują najbliżsi.

RK-109

CO W KINACH

KARWINA - Centrum: Kroniki Spiderwick (29, 30, godz. 15.30); Wszystko za życie (29, 30, godz. 17.45); „U mě dobrý” (29, 30, godz. 20.00); **Ex:** „Na vlastní nebezpečí” (30, godz. 19.00); **HAWIERZÓW - Centrum:** Pana Magorium cudowne emporium (29, 30, godz. 15.30); „U mě dobrý” (29, godz. 17.45, 20.00; 30, godz. 20.00); **TRZYNIEC - Kosmos:** „Taková normální rodinka” (29, 30, godz. 20.00); Speed Racer (29, 30, godz. 17.30); **CZ. CIESZYN - Central:** Rambo (30, 31, godz. 17.00); Wojna Charliego Wilsona (30, 31, godz. 19.30); **CIESZYN - Piast:** 27 sukienek (29, godz. 16.00); Opowieści z Narnii. Książę Kaspan (30, godz. 14.30, 17.15, 20.00).

CO W TERENIE

NYDEK - MK PZKO zaprasza na festyn 31. 5. o godz. 15.00 do ogrodu Domu PZKO. W programie wystąpi zespół „Dziecka ze Stonawy”.
SKRZECZOŃ - MK PZKO zaprasza

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

☐ W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30 e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

☐ W biurze firmy AD SERVIS, ul. Strzelnicza 18, Cz. Cieszyn w godz. 8.00-16.00

☐ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie Frysztaście (przy rynku) w godz. otwarcia.

NEKROLOGI

W niedzielę, dnia 25. 5. 2008 zmarła w wieku 83 lat nasza Kochana Mamusia, Teściowa, Babcia i Prababcia

śp. HELENA TURONIOWA

zamieszkała w Wędryni nr 642. Pogrzeb odbędzie się w piątek dnia 30. 5. 2008 o godz. 15.00 z kościoła ewangelickiego w Bystrzycy n/Olzą na cmentarz w Wędryni. Zasmucona rodzina. AD-069

Kto w sercach żyje tych, których opuścił, ten nie odszedł...

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 27. 5. 2008 zmarł po krótkiej, ciężkiej chorobie w wieku niespełna 60 lat nasz Ukochany Mąż, Zięć, Ojciec, Teść, Dziadek, Brat, Wujek, Szwagier i Współpracownik

śp. inż. PIOTR KUŹMA

pracownik Dopravy TŽ a. s., zamieszkały w Trzyńcu, ul. Jablonkowska 410 (w Milikowie nr 80). Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w piątek dnia 30. 5. 2008 o godz. 14.00 w kościele parafialnym w Jablonkowie. Żona Wanda i synowie z zasmuconymi rodzinami.

GL-331

na tradycyjne imprezy - smażenie jajecznicy, obchody Dnia Dziecka oraz mistrzostwa Koła w kometce, które przebiegną „Na kopcu”

na terenie p. Rudolfa Grabowskiego 31. 5. o godz. 15.00. W razie niepogody pierwsze dwie imprezy odbędą się w Domu PZKO.

JABLONKÓW - Zarząd MK PZKO zaprasza na uroczystość z okazji Dnia Matki oraz na zebranie członkowskie 1. 6. o godz. 15.30 do Domu PZKO. W programie występ dzieci przedszkola.

PTM - zaprasza wszystkich członków i sympatyków wraz z rodzinami na tradycyjne smażenie jajecznicy 31. 5. o godz. 16.00 do ogrodu Domu PZKO w Stonawie.

MIĘDZYGENERACYJNY UNIWERSYTET REGIONALNY - zaprasza 5. 6. o godz. 16.00 do auli Polskiego Gimnazjum w Cz. Cieszynie na wykład dr. inż. Z. Rakowskiego pt.

„Od Yellowstone do Mesa Verde” - podróż po niektórych parkach narodowych Stanów Zjednoczonych.
WĘDRYNIA - Klub Seniora MK PZKO przypomina, że autobus na wycieczkę do Żywca 3. 6. odjeżdża o godz. 7.00 od Czytelnicy i zatrzymuje się na dworcu kolejowym. Prosimy zabrać dowody osobiste i złoćki.

NIEBORY - MK PZKO zaprasza na 55. Dzień Oszeldy 31. 5. o godz. 14.30. W programie: „Godulan-Ropica”, „Zgoda”, „Zaolzie”, „Crescendo”, „Błędowanie”, „Blaf”, muzyka Bartnicki, loteria, wystawa prac dziecięcych.

SIBICA - Zarząd MK PZO zaprasza na tradycyjną jajecznicę 30. 5. o godz. 17.00 do ogrodu Domu PZKO. Prosimy przynieść ze sobą 2 jajka (na osobę) oraz pokrojony chleb, słoninę i szczypiorek.

STOWARZYSZENIE ELEKTROTECHNIKÓW POLSKICH W RC - zaprasza 30. 5. o godz. 15.30 na spotkanie członków i sympatyków, które odbędzie się w Cz. Cieszynie, ul. Strzelnicza 28 (salka posiedzeń ZG PZKO). W programie prelekcja inż. Stanisława Febera nt. kompatybilności elektromagnetycznej.

OFERTY

KUPIĘ dom jednorodzinny 3 do 5 + 1 z zabudowaniem gospodarczym, o minim. wielkości 5 x 8 m w Orłowej lub okolicy. Cena do 2 milionów kc. Możliwa jest także wymiana z dopłatą za mieszkanie spółdzielcze 3+1 w Orłowej Lutyni. Inf.: 604 204 182. GL-303

TAXI Trzyńciec tel. 602 507 500 - aż 6 osób. GL-327

KONCERTY

ORŁOWA LUTYNIA - MK PZKO oraz chór „Zaolzie” zapraszają na Koncert Jubileuszowy z okazji 85-lecia chóru „Zaolzie” oraz śpiewactwa w Orłowej 31. 5. o godz. 16.00 do Domu Kultury. W koncercie wystąpią: chór mieszany „Zaolzie”, ze-

Z REDAKCYJNEJ POCZTY

W celu usatysfakcjonowania jak największej liczby naszych korespondentów, prosimy o przysyłanie do rubryki „Z redakcyjnej poczty” oraz „Hyde Park” przyczynków krótkich, zwięzłych i rzeczowych. Tylko takie będą brane pod uwagę. Przepominamy również, że o ich zamieszczeniu na łamach decyduje Redakcja.

Klub 99 ponownie spotkał się w Gródku

Co do miejsca majowego spotkania nie muszą się członkowie „Klubu 99” umawiać. Od kilku lat już bowiem wiadomo, że w maju zawsze spotykają się w Gródku. Tym razem to tradycyjne spotkanie odbyło się w poniedziałek 19 maja. Członkowie Klubu spotkali się w gościnnym miejscowym Domu PZKO. Po tradycyjnym zagajeniu zebrania (pieśnią „Przyjaźń, o bracia”), złożono życzenia jubilatowi, Stanisławowi Przyhodzie z Trzyńca, obchodzącemu w tych dniach 85. urodziny. Następnie omówiono sprawy organizacyjne - m.in. uzgodniono plan najbliższych spotkań i akcji, np. w czerwcu członkowie Klubu spotkają się na Filipce.

Nieodłączną częścią gródeckich spotkań Klubu 99 były zawsze przechadzki po malowniczej okolicy Domu PZKO - m.in. do Bełku (gdzie niektórzy śmiałkowicie czasem za-

żywali kąpieli w Olzie). Tym razem jednak na przeszkodzie zdecydowanie stanęła pogoda. Lało, panował chłód, klubowicze mogli pospacerować najwyżej pod parasolami. Humoru jednak nikomu to nie zepsuło. Po wyborowym obiedzie, przygotowanym przez kucharkę p. Zofię Grocholową (a pomagały jej trzy panie z Miejscowego PZKO-wskiego Klubu Kobiet) bawiono się na spotkaniu towarzyskim. Jego - też tradycyjną - częścią było późnym popołudniem smażenie jajecznicy. Tu również pomagały ofiarne panie z Klubu Kobiet. Nie zabrakło też naturalnie wspólnego śpiewania, ani długich dyskusji na PZKO-wskie i inne ciekawe tematy. Jak stwierdzali klubowicze, ich spotkanie w Gródku udało się nawet pomimo paskudnej pogody. Podziękowania należą się wszystkim tym, którzy się do tego przyczynili.

Lidia Kluz

spół dziecięcy „Nutki” PSP w Orłowej Lutyni oraz ZPiT „Olza” ZG PZKO z Cz. Cieszyna.

LUTYNIA DOLNA - MK PZKO zaprasza na koncert w ramach międzynarodowego spotkania chórów „Trojok Śląski” 1. 6. o godz. 15.30 do Domu Kultury. Wystąpią: chór mieszany „Lutnia”, „Polonia Harmonia” z Piekar Śląskich, „Modus Vivendi” z Katowic oraz „Pěvecké sdružení ostravských učitelek”.

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00; TVC 2, sobota od godz. 7.00.

POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyńciec 105,3 MHz, nie: 18.30.

CO ZA OLZĄ

WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynne codziennie 9-16.

WYSTAWY

DOM KULTURY MIASTA ORŁOWEJ: do 31. 5. wystawa Polskiego Stowarzyszenia Artystów Plastyków RC, czynna po-so w godz. 9-19.

Firmy budowlane SWABUD i SWAKOŃ

docieplenie elewacji

przyjmujemy zlecenia na 2008 r.
kom. 776 218 494, 608 556 915

SWABUD-INSIDE

tyniki i wylewki (potery)

wykonywane maszynowo

kom. 774 278 457

Szybka i fachowa realizacja

zleceń.

Cieszyn, Puńcowska 93

www.swabud.cz

ZA DWA TYGODNIE W WITKOWICACH 47. MITYNG LEKKOATLETYCZNY »ZLATÁ TRETRA« (ZŁOTE KOLCE)

Gwiazdami – Blanka Vlasić i Jeremy Wariner

Już tylko dwa tygodnie dzielą nas od kolejnego festiwalu gwiazd światowej lekkoatletyki w Ostrawie Witkowicach. Mityng lekkoatletyczny „Zlatá Tretra” (Złote Kolce) co roku przyciąga do Ostrawy największe stawy królowej sportu i nie inaczej będzie podczas zbliżającej się 47. edycji zaplanowanej na czwartek 12 czerwca.

W tym roku zawodnicy mają dodatkową motywację do bicia rekordów, ostrawski mityng jest bowiem świetną okazją do wywalczenia limitów olimpijskich na sierpniowe igrzyska w Pekinie. Przed taką szansą stanie m.in. wychowanek trzynieckiej lekkoatletyki, a obecnie zawodnik Dukli Praga Stanisław Sajdok, który o minimum do Pekinu powalczy w płotkarskim sprincie. Światła reflektorów tradycyjnie skierowane będą jednak na zagraniczne gwiazdy. Po Chorwatce Blance Vlasić (skok wzwyż), której przyjazd do Ostrawy organizatorzy ogłosili już podczas pierwszej konferencji prasowej, na liście startowej przybyła masa innych znakomitych sportowców. Najświeższym asem mityngu jest Amerykanin Jeremy Wariner – mistrz świata i złoty medalista igrzysk olimpijskich na dystansie 400 m pobiegnie w Witkowicach w sprincie na 300 m. – *Liczmy na to, że bieg na 300 m będzie jedną z ozdób mityngu – powiedział „Głosowi” menedżer zawodów Alfons Juck. – Wariner zapowiedział, że spróbuje pobić rekord wynoszący 30,85 s należący do legendarnego Michaela Johnsona, skądinąd swojego obecnego menedżera. Johnson ustanowił go w roku 2000 w bardzo korzystnych warunkach klimatycznych podczas mityngu w Pretorii i do tej pory żaden sprinter nie pobił tej barierki na tym dystansie – dodał Juck. Wiele wskazuje na to, że tegoroczną „Tretre” mogą zdominować właśnie sprinte-*

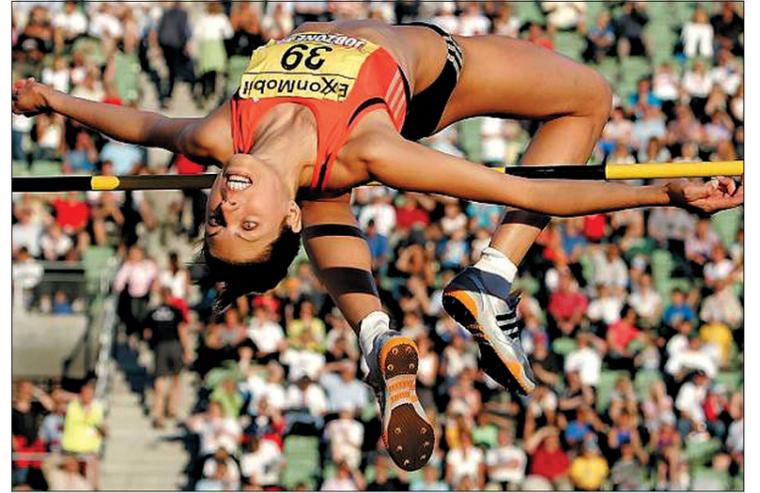

Jeremy Wariner

ry. Oprócz Warinera w Witkowicach pobiegnie też Bahamczyk Derrick Atkins (100 m), w biegu na 200 m zobaczymy z kolei jamajskiego „pędziwiata” Usaina Bolta (aktualnego lidera światowego), zaś na dystansie 400 m pobiegnie tegoroczny halowy mistrz świata Tyler Christopher z Kanady. Mocne uderzenie spodziewane jest też w biegu kobiet na 400 m, gdzie na starcie pojawi się Brytyjka Christine Ohuruogu – mistrzyni świata z czempionatu w Osa-

ce z roku 2007. Rekordy ostrawskiego mityngu powinny paść także w sektorze płotkarskim. Na dystansie 110 m ppł zaprezentuje się aktualny lider światowego rankingu Kubańczyk Dayron Robles oraz Amerykanin Terrence Trammell – dwukrotny wicemistrz olimpijski (Sydney 2000, Ateny 2004) i dwukrotny wicemistrz świata (Paryż 2003, Osaka 2007).

Nie tylko sprintem żyć będzie jednak 47. Zlatá Tretra. Swój start w RC potwierdziła wspomniana Blanka Vlasić z Chorwacji, której zabrakło podczas ostatniej Beskidzkiej Popręczki. Złota medalistka z ostatnich mistrzostw świata skoczyła już w swojej karierze 2,07 m. Wyżej od Vlasić skoczyły tylko Bułgarca Stefka Kostadinowa i Szwedka Kajsa Bergqvist – obie zakończyły już jednak karierę. Atrakcyjnie zapowiada się też rywalizacja panów w sektorze tyczkarskim. W Wit-

Blanka Vlasić

kowicach pojawi się m.in. halowy mistrz świata Niemiec Tim Lobinger (rekord życiowy 6,00 m) i Rosjanin Jewgienij Lukjanenko (w tym roku skoczył już 5,90 m).

Bilety na ostrawski mityng są wciąż do nabycia w kasie witkowskiego stadionu lub w Centrum Informacji Miejskiej.

JANUSZ BITTMAR

KADRA POLSKI NA PIŁKARSKIE MISTRZOSTWA EUROPY

Wybrańcy Leo Beenhakkera

Selekcjoner piłkarskiej reprezentacji Polski Leo Beenhakker ogłosił wczoraj ostateczny skład na finały mistrzostw Europy w Austrii i Szwajcarii. Beenhakker zdecydował, że na Euro 2008 nie pojadą Radosław Majewski, Grzegorz Bronowicki i Radosław Matusiak. Bronowicki, który niedawno rozpoczął treningi po kontuzji kolana, nie doszedł jeszcze do pełnej sprawności. – *Matusiak nie jest w formie, jakiej oczekiwaliśmy i dlatego nie ma go w składzie – tłumaczył Holender. – Natomiast Majewski jest bardzo utalentowanym zawodnikiem, ale jeszcze zbyt młodym, żeby udźwi-*

gnąć presję, jaka towarzyszy piłkarzom podczas tak ważnej imprezy – stwierdził Beenhakker.

Kadra do 31 maja przebywać będzie w Niemczech. 1 czerwca w Chorzowie Polacy zagrają z Danią. Będzie to ostatni test przed mistrzostwami Europy. Do tej pory Polacy w towarzyskim spotkaniu zremisowali 1:1 z Macedonią i wygrali 1:0 z Albanią. Na Euro 2008 Polska zagra w grupie B – z Niemcami, Austrią i Chorwacją. Pierwszy mecz biało-czerwoni rozegrają z Niemcami 8 czerwca w Klagenfurcie.

Bramkarze – Artur Boruc (Celtic Glasgow), Łukasz Fabiański (Arsenal Londyn), Tomasz Kuszczak (Manchester United). **Obrońcy** – Jacek Bąk (Austria Wiedeń), Paweł Gołański (Steaua Bukareszt), Mariusz Jop (FK Moskwa), Adam Kokoszka (Wisła Kraków), Marcin Wasilewski (Anderlecht Bruksela), Jakub Wawrzyniak (Legia Warszawa), Michał Żewłakow (Olympiakos Pireus). **Pomocnicy** – Jakub Błaszczykowski (Borussia Dortmund), Dariusz Dudka (Wisła Kraków), Łukasz Gargu-

ła (GKS Bełchatów), Roger Guerreiro (Legia Warszawa), Jacek Krzynówek (VfL Wolfsburg), Mariusz Lewandowski (Szachtar Donieck), Rafał Murawski (Lech Poznań), Michał Pazdan (Górnik Zabrze), Wojciech Łobodziński (Wisła Kraków). **Napastnicy**: Marek Saganowski (Southampton FC), Euzebiusz Smolarek (Racing Santander), Tomasz Zahorski (Górnik Zabrze), Maciej Żurawski (AE Larisa). (jb, PAP)

ECHA PIŁKARSKIEGO WEEKENDU W I A KLASIE – GR. B

Wędrynia coraz bliżej siódmej ligi

ST. MIASTO WĘDRYŃA 4:0 (2:0)

Bramki: 20. Kańok, 40. i 52. Šafranko, 75. Fára. Wędrynia: Csikán – Chwastek, Kopka, Broda, Szlauer – Sikora (55. Carbol), Sniegoń, Biko, Šinál (75. Jochymek) – Kotas, Cymorek. Piłkarze Wędryni są o krok od spadku. W tabeli są już pod Stonawą i Raszkowicami, z którymi rywalizują o 12. lokatę gwarantującą (teoretycznie) uratowanie skóry. Podopieczni trenera Ivo Kopki zagraли beznadziejnie i w bramce nie byli w stanie pokonać nawet etatowego pomocnika Petra Němca, który w 29. minucie zastąpił kontuzjowanego bramkarza Martina Sedlářa. Jedyną udaną akcją przeprowadzili goście w 25. minucie. Z rzutu rożnego głową trafił w słupek Chwastek.

CZELADNA 1:0 DZIEĆMOROWICE (1:0)

Bramka: 20. Matwijkow. Dziećmorowice: Serafin – D. Kulinski, Prokop, Kněžik, J. Czyż – Skýba, F. Kadlčák, M. Kulinski, Schimke, Žáček – Čerešňa (80. Gir). Elektrycy pokazali, że grając na 100 procent są postrachem dla każdego z faworytów. Czeladna, która nie wyobraża sobie innego scenariusza od awansu do 5.

ligi, miała z Dziećmorowicami ciężką przeprawę. Bramka Matwijkova wcale nie ostudziła gości, wręcz przeciwnie. Podopieczni trenera Petra Czyża nastavili się na ofensywną grę. Remis był blisko – w śmiesznych okazjach nie wykorzystali jednak Prokop i Gir.

STONAWA 2:1 LUTYNIA DOLNA (1:1)

Bramki: 10. i 72. Franc – 29. R. Matys. Stonawa: Ptáček – Janáček, Minář, Bystroň, Szczygiel – Hawlasek (74. Vodák), Dluhoš, Szotkowski (60. Sehna), Franc – Frait, Loder (79. Wodecki). Lutynia D.: Mrázek – Zuček, R. Matys, A. Matys, Osička – P. Vanečko, Figura, Hanusek, Habrda – Bílý, Čief. Stonawianie po zwycięstwie 9:1 nad Dziećmorowicami sięgnęli także po trzy punkty w meczu z innym lokalnym rywalem. Tym razem jednak obyło się bez wygłupów, lutynianie bowiem w odróżnieniu od Elektryków postraktowali derby w miarę poważnie. Obustronnie atrakcyjniejsza była pierwsza połowa meczu. W drugiej osłabiony zespół Lutyni (brakowało m.in. Smolnika) zwolnił tempo. Obie bramki dla Stonawy strzelił Franc. Pierwszą z „jedenastki” za zagranie ręką Hanuska, drugą po błędzie bramkarza Mrázka. Jedyny gol Lutyni Dolnej też padł

po kiksie bramkarza. Ptáček przepuścił za swoje plecy stosunkowo łatwy do obrony strzał R. Matysa z rzutu wolnego.

LIBHOŠT 2:2 ŠMIŁOWICE (0:0)

Bramki: Jiří Jachník 2 – J. Topiarz 2. Šmiłowice: Ondraszek – M. Sikora (70. Szmek, 75. M. Topiarz), Klar, Szuszcik, J. Topiarz – Kohut (80. Bolf), Franek, Słušný, Gurecký – Ganczarzyk, Maj. Worek z bramkami rozwiązał się dopiero w drugiej odsłonie. Šmiłowiczanie zdobyli na wyjeździe cenny punkt, który może być kluczowy dla uratowania szóstej ligi. Obie bramki dla podopiecznych trenera Štěpána Kufy zdobył Jiří Topiarz, którego trener przy stanie 2:0 przesunął z linii obronnej do ataku. Goście odbrali więc dwubramkową stratę z trójki napastników i jak się później okazało, był to strzał w dziesiątkę. Na 2:1 obniżył Topiarz z karnego za zagranie ręką obrońcy, na 2:2 wyrównał strzałem z ośmiu metrów po przedłużonej centrze od Ganczarzyka.

Lokaty: 1. N. Jiczyn 59, 2. Czeladna 56, 3. Libhošt 41,... 5. Dziećmorowice 32, 7. Lutynia Dolna 28, 10. Šmiłowice 25, 11. Stonawa 22, 12. Raszkowice 21, 13. Wędrynia 20, 14. Ostrawa 12 pkt. (jb)

W BYSTRZYCY LICZĄ NA CUD

Legenda o zepsutym autokarze

Popsuty rzekomo autokar uniemożliwił piłkarzom KS Bystrzyca udział w meczu 26. kolejki Mistrzostw Województwa na boisku wicelidera z Haja. Wnet wyroili się też spekulacje na temat prawdziwych przyczyn wydarzeń. Jak dowiedział się „Głos” z dobrze poinformowanego źródła, piłkarze Bystrzycy nie wzięli ponoć udziału w meczu z powodu zaległości finansowych ze strony swojego macierzystego klubu. Tym informacjom kategorycznie zaprzecza jednak dyrektor bystrzyckiego klubu, Tomáš Šingel. – *Wystaliśmy do władz piłkarskich oficjalnie stanowisko w sprawie awarii naszego autokaru wraz z kartą techniczną i specyfikacją usterki – powiedział „Głosowi” T. Šingel. – Nie wiem, kto szerzy tego typu fałszywe pogłoski, ale od kilku dni bierze mnie na wymioty – dodał Šingel.*

Inna sprawa, że zepsuty autokar to jedna z najczęstszych sztuczek

przy przekładaniu terminu meczu na inny, dogodniejszy. Bystrzyca zajmuje obecnie piętnastą – przedostatnią pozycję w tabeli i w razie przegranej w Haju praktycznie straciłaby szansę na uratowanie piątoli-gowej skóry. Ten, kto interesuje się bliżej wynikami Bystrzycy, z pewnością zauważył też, że ekipa trenera Dušana Zbončáka w całym sezonie boryka się z brakiem piłkarzy. Częstokroć na ławce rezerwowych brakuje piłkarzy zdolnych do zmian i sytuacja w tym klubie pod względem czysto sportowym daleka jest od ideału. W najbliższym meczu – w niedzielę z Oldryzszowem – trenerowi Zbončákowi brakować będzie kontuzjowanych Baumana z Komarem, a więc dwóch bardzo doświadczonych piłkarzy. Według ostatnich informacji wszystko wskazuje też na to, że mecz Haj – Bystrzyca zakończy się walkowerem 3:0 dla gospodarzy. (jb)